

# ఆంధ్రమిత్ర

3/2455 వ త్రి దిన ము వ్ర క టిం వం బ డు ను  
Post Box No. 212. Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేది గురువారము  
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 6th FEBRUARY 1930.  
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఖమాస శుద్ధ అష్టమి } సంచిక ౨౫౯  
No. 259

**అమృతాంజనము**  
అన్ని విధములగు నొప్పులకు  
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మామూలు. రాయువుపోట్ల  
కాపును. శిరస్యపునొప్పుల కారణమును.  
పోట్ల తగ్గించును. బెబుకులు భేదించును.  
చాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును  
కురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట  
చలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ  
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విజేతము  
లలో నూడ వాడుచున్నారు.



BEST INDIAN PAIN-BALM.

గొప్పగొప్ప వారిచే  
జేలకువేలు యోగ్యతా  
వత్తములు పొందియున్నది

ఎంచుకొను చీటి చూచి కొనిన  
జూనము గలగదు.  
చక్కని డబ్బితో వకా నీసా 1-4 0-10-0  
డబ్బా 1-4 రు 6-4-0 లు.  
ప్రతియుంట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

**అమృతాంజనం డిపో**  
6, 7 రంబు కెట్టిపేడి, ముద్రానా  
శేరిలింగంపల్లి  
109, ప్రభురొడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

## DISTRICT CO-OPERATIVE BANK Ltd., COCANADA.

(ESTABLISHED IN 1917.)

### FIXED DEPOSITS.

Are received in sum of Rs. 50/- and above at the following rates of interest.

For 3 or 4 Months	...	3% per annum.
6 months	...	4% "
12 months	...	5% "
18 and 24 months	...	5 1/4% "
30 months and above	...	5 1/2% "

### SEASON DEPOSITS.

Are received in sums of Rs. 1000/- and above for periods of 6 months at 4 1/2% per annum.

### CURRENT ACCOUNTS.

Are Opened with sums of Rs. 50/- and above and interest allowed at 2% per annum on daily balances.

### SAVINGS DEPOSIT ACCOUNTS.

Are opened with Rs. 5/- and above and interest allowed at 4 1/2% on daily balances. Interest is payable half-yearly on sums which are exact multiples of Rs. 5/-

### PROVIDENT DEPOSITS.

Monthly subscriptions received and interest allowed at 6 1/4% per annum  
FOR PARTICULARS please apply to THE SECRETARY.

(By order of the Board)  
(Sd) P. VENKATARAMIAH,  
Secretary.

## యే జెంట్లు కావలెను.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు మా దిన, వారపత్రికలకు, భారతికి చందాదారులను చేర్చుటకు, ఆయాస్థలములందు వీటిని చందాదారులకు పంచివెట్టుటకు పలుకుబడి, మంచి యోగ్యత గల ఏజెంట్లు తక్షణమే కావలెను.

చీరాల	బాపట్ల	తాడేపల్లి గూడెము	నర్సారావుపేట
పిఠాపురము	తుని	ఖరగ్ పూర్	సంద్యాల
చిత్తూరు	ప్రొద్దుటూరు	కడప	నందలూరు
కర్నూలు	గుత్తి	బెల్లారి	రైచూరు.
అనంతపురం	మరి	యితర ముఖ్యస్థలములందును	(శ్రీ) కాకుళిం.

నగదు ధరారావము చెల్లించగలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను దిగువ విలాసమునకు పంపవలెను  
మేనేజరు: ఆంధ్రమిత్ర, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

## “శారదానవల”

ఉచితము కడునవ్వుపుట్టించును

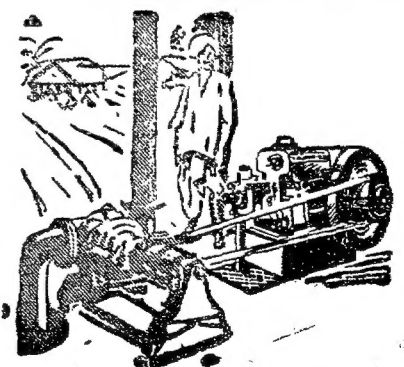
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్.

నవీన

46-1

వాల్ కార్డు

డీ జెల్



హారిజాంట్, 4 స్టోక్కుల కోట్లు ప్లాట్రింగు  
భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది.  
చమురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికముగా నమ్మిక గలది. పంపిం  
గుకు అన్ని పరిశ్రమములకు ఆదర్శనీయమైన ఇంజను.  
7 1/2 హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక  
సైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిగత వివరములకు ఈ  
దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్డు బుదర్న, ఎంబీస్టెన్,

ఆర్యనీయమ బిడి, మద్రాస్.

ప్రదర్శనము గల స్థానములు.

జెంగులూరు

మధుర

బెజవాడ

కోయంబటూరు

శ్రీకృష్ణభారతము

అదివరకు మొదలైన శ్రీకృష్ణమును 5 సంపుటలు, సంపుటము 1-కి రు. 8-0-0. ఆయిదు సంపుటలును ఒకేసారి కొనుగోరి రు. 18-0-0. పోస్టేజీలు. 85

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి, రాజమండ్రి

అద్వితీయమగు జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజీతో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వివరముగా పాఠశాల, 0-10-0 మహారాణి యూనివర్సిటీ, 10 పేజీల చిత్రము 10 ఇతర పుస్తకములు కూడ కలవు. కేటాలగు కొరెనవారికి పంపబడును. 112-1 ముదిగంటి జగన్న శాస్త్రి.

శ్రీమదాంధ్ర లింగపురాణము

లింగపురాణమున కాంధీకరణము విద్యాక, ములుగు చంద్రమౌళిశాస్త్రిచే వ్రాయబడినది. పద్యములు హృద్యములు. కథాంశములు ముక్తికాంధా సాధనోపానములు. రసములు సహృదయరంజకములు. అభిప్రాయములు వ్యాసునివేరకరణములు శైలి సులభము. గ్రంథము పండితపాఠకుల మనోహరము. పండితులు సదభిప్రాయముల నిచ్చియున్నారు. మంచికాగితములు. 292 పుటలు. కొలదిప్రతులమాత్రమే కలవు. పూర్వభాగము. రు 1-4-0. చాళిపాఠశాలకు మంపికవివాదా ఇవ్వబడును. ములుగు చంద్రమౌళిశాస్త్రి, తెనాలి, వాగదాపేట. అని వ్రాయబడియున్నది.

ఇంకను ముద్రేయి ధయమా లేదు! ముద్రాపాత్ర! లేదు!! శ్రీ న్యా విషయ ప్రాంగణంలో శ్రీ శ్రీ గోగలపాలు కాశీ శ్రీ నా కలియని నుండు. అసమానమైననుండు. అబయము లేనిమందు అమోఘమైననుండు. అమృత తుల్యమైననుండు. అనేక మంది రాజకీయమూలా దాక్షిణ్య పరిక్షిణి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మంచి చలిజ్వర రాక్షసిచే నీడింపబడు వారిని మృత్యు ముఖము నున్నవారిని రక్షింపగల మందు ఇది యొక్క శ్రీ! ఒక్క మాత్రతో గుణము! మాడు మాత్రతోనే నివారణము!! ఇట్టి అశ్రీరక్తరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిమాడుక 10 మాత్రలు రు. 1-0-0. 50 మాత్రలు రు. 4-0-0 దక్క మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! నిలాటి దుర్లభాధానక అయిదు నిమిషాలలోనే తగ్గించి కుఖి మిచ్చును. శిశువులకు కర్మపతలకాదా వాడెచ్చును. 100 మాత్రలు రు. 1-0-0 ఆయుర్వేదమంటిరము. తెనాలి. నల్లమగోదాదా.

నోటీసు

టి. వి. కృష్ణక నర్తకాలకు చెందియున్నట్టిన్నీ మాకు రావలసిన కాలాభాగీంద్ర తనఖా వుంచబడినట్టిన్నీ మాభాగి రాబట్టుకొనుటకు హక్కుయిచ్చిట్టిన్నీ కె. వి. 225 డాక్టిటూరింగుకారు వెజవాడ, మోటారు అండు జనరల్ యింజనీరింగు కంపెనీలో నె 15-2-30 న సాయంత్రం 4 గంటలకు మాభాగి రాబట్టుకొనుటకు పబ్లికువేలం వేయబడును గనుక కావలసినవారు వచ్చి ఆరోజున పాటపాడుకొనవచ్చును. పాటకాలముందు వేలంవరతులు నర్తకాలు యీ కింది వారివలన తెలుపబడును. కారు మోటారు అండు జనరలు యింజనీరింగు కంపెనీ అవరణలో అఫీసు గంటలలో చూడవచ్చును. సి. హెచ్. ఎమ్. రావు ప్రొవైసురు. వెజవాడ, మోటారు అండు జనరలు యింజనీరింగు 29-1-30. కంపెనీ, వెజవాడ.

WANTED Inspectors on Rs. 100/- plus Rs. 50 per month as T. A. to organise the Easy Deposit scheme (small premium with high outturn) and to give loan to the local men on co-operative credit lines. Candidates must qualify themselves by purchasing 10 shares of Rs. 25/- if they are not registered as share-holders. For terms and particulars apply to:- The METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK, Ltd. 172/3, Bowbazaar Street, Calcutta.

బరంపురం

బ్రహ్మసమాజ ఉత్సవములు

ఈ పట్టణమున బ్రహ్మసమాజ శతవాల్లీ శోత్సవమును బ్రహ్మోత్సవమును జయప్రదముగ జరిగి ముగిసినది. 9 దినములు వరుసగా ఉత్సవములు, దైవప్రార్థనయు, బహిరంగసభలను జరుపబడెను. జనవరి 28 వ తేదీ గురువారమునాడు భారతదేశమున బ్రహ్మసమాజము రామమోహనరాయలవారిచే స్థాపింపబడిననాటి 100 వ వార్షికోత్సవదినముగ నిర్ణయింపబడి ఆంధ్రదేశముంతటను జరుపబడినది. ఇప్పటికూడ నాడే బ్రహ్మోత్సవ మారంభమైనది. ఆనాడునయమున 8 ఘంటలకు బ్రహ్మసమాజ మందిరమున ఉత్సవప్రారంభప్రార్థనయు జయంతి బ్రహ్మసంద గారిచే జరుపబడెను. నాటి సాయంకాలము పురమందిరమున బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ కోకా అప్పారావునాయుడుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. అధ్యక్షతవహించిరి. బ్రహ్మసమాజకార్యదర్శియు, బ్రహ్మమతప్రచారకులు నగు శ్రీ జయంతి వెంకటనారాయణగారు 'common wealth of Man' అను విషయముపై సుపన్యసింపి పృథావసిద్ధులకు సర్వజనీన మతముగూర్చి బోధించిరి. వ్యక్తి సమిష్టితో నుండుకొనవలసిన సంబంధమును గూర్చి వివరించిరి. అధ్యక్షులు శతవాల్లీ శోత్సవమును గూర్చి ముచ్చటించుచు నునకు 100 ఏండ్లలో కలిగిన అభివృద్ధినిగూర్చియు మన లోపములను గూర్చియు చర్చించుకొనుట కిది మంచి యవకాశమనిరి. బ్రహ్మమతము నూతనము కాదనియు ఉపనిషత్సత్యమును వేదాంతమతమును నేటి పరిస్థితులకు అనుగుణము పునఃగర్భించుటయే యనిరి. మతముయొక్క విశ్వజనీన ఆదర్శభావమును బ్రహ్మసత్యము బోధించుననిరి. సకల సర్వం కముల యందును మహాపురుషులయందును ఆదర గౌరవము లుండెయు, ఏవృజింపబడిన విషయములైనను గాని ఈశ్వర తుల్యముగా గాని భావింపరాదనట, ఈశ్వరుని పితృత్వమును మానవ సౌభ్రాతృత్వమును గుర్తించి ఆధ్యాత్మికోపాసనయందు విశ్వాస నుంచుటయు 'మానవ సమాఖ్య'ను నెలకొల్ప గల వనిరి.

24 వ తేదీ నాడు పురమందిరమున మరల సాయంకాల సభ జరిగెను. శ్రీ తాడేపల్లి పట్టాభి నాయుడుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ అధ్యక్షత వహించిరి. 'కాతమ బుధుడు - నిర్యాణము' విషయమున జె. వి. నారాయణగారు ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు హిందూమత బోధనలకును వాద బోధనలకును సామ్యమును సమన్వయము చూపిరి.

25 వ తేదీ నాటి పురమందిర సభలో 'శ్రీకృష్ణుడు - భగవద్భక్త' గూర్చిన ఉపన్యాసము జరిగెను. శ్రీకృష్ణమూర్తి గోపాల రావు పంతుగా రధ్యక్షులు, జ. వెం. నారాయణగారు ఉపన్యాసకులు. కర్మయోగ రహస్యమును గూర్చియు, నేటి భారత దేశావస్థ కది తోడ్పడు విధమున విప్రులకుగ వివరింపబడి 'కర్మనాచరంపుడు, కర్మవీరులు కండు' అని ఉద్బోధింపబడెను.

26 వ తేదీనాడు ఉదయము 9 గంటలకు ఉపాసన మందిరమున ఆదివారము ప్రార్థన జరిగెను. వెంకట నారాయణగారు అత్యంతాచార్యమునుగూర్చి ధర్మప్రసంగము గావించిరి. నాటి సాయంకాలము ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమందిరమువద్ద జాతీయవతాక స్థాపనమును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సుహృద్భవమును ముగిసినప్పటియు మహిళాసమాజమందిరమున ప్రత్యేకము శ్రీలక్ష్మసభ జరుపబడి 'శ్రీమతి నాగరికత' గూర్చిన ఉపన్యాసము జరిగెను. బ్రహ్మసేవములు ఎవరు సానుగిసించియసంబంధము నాగరికతగాక ఆత్మీయ ఉన్నతి సంస్కారములగూర్చి చెప్పి, శ్రీమతి యంగయంగములుగ చరిత్రప్రసిద్ధిని పొంది మానవనాగరికత కెట్లు తోడ్పడినదియు వెంకటనారాయణగారు బోధించిరి.

27 వ తేదీనాడు పురమందిరమున సాయంకాలసభ జరిగినది. 'యువకోత్సవము' నాటివిషయము. పురపాలకాధ్యక్షులును కాంగ్రెసు నాయకులును విద్యార్థులకును శ్రీ ఉన్నవ రామలింగం పంతులు బి. ఏ. ఎల్. టి. గారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీరావికంటి రమణమూర్తిగారు, పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారు, మహేంద్రపట్నాయకుగారు, న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు, రామప్రసాద సింహగారు, జ. వెం. నారాయణగారు, ఒక హిందూస్థానీయుడును ఆంగ్ల, ఆంధ్ర, ఉత్పిత, హిందీభాషలయందు పుష్కలించిరి. విద్య, సంఘసంస్కారము, విప్లవము, రాజకీయము, సకల సంతకై న పగులగొట్టుటద్వారా స్వాతంత్ర్యము, మత ధార్మిక జీవనము, జాతిమత భేదముల కులకక్షుల నిర్మూలనము ఈ విషయములలో యువకులకు యావనశక్త్యుత్సాహములు నిలువగలవారికి గలసాసము విధ్యుక్తమునుగూర్చి వక్తలు ఉద్రేకము పురిగొల్పు సుపన్యాసము లొసంగిరి. అధ్యక్షులు యువకులకు నీతి, ధర్మము, నిరాడంబర సరళజీవనము, దేశభక్తి, ఉత్సాహము, కార్యపరత విషయభావము లుండవలెననిరి. కాని సంఘములోనుండు చెడుగును తొలగించుటకు ఉద్యోగపురితముగ విప్లవభావమునకుకూడ నవసరము కలదనిరి. భారతదేశ సత్వచరిత్రమును కొంతవివరించి

బ్రహ్మమతముయొక్క అవసరమును అవకాశమును బోధించిరి. సంఘపునర్నిర్మాణ మొప్పటి కప్పుడు జరుగుచునే యుండవలెననిరి.

28 తేదీనాడు బాలబాలికా సమ్మేళన దినము. నాటి సాయంకాలమున బ్రహ్మమందిరమున 50 మంది బాలబాలికలు సమావేశమైరి. భగవద్గీతనలు పాడి చిన్నప్రార్థన జరిగిన వెనుక జి. బ్రహ్మసందగారు బిడ్డలకు ప్రబోధ ప్రవచనరీతములను ముచ్చటగ కథలరూపమున చెప్పి నీతుల బోధించిరి. పిదప చిత్రాలు కలములు పంచివెట్టబడెను. మంగళగీతముతో నాటి కార్యక్రమము ముగిసెను.

29 నాడు పురమందిరమున 'జీవసు కంటక కిరీటు' అను విషయముపై బలిదానసుహిమ, ఆత్మసమర్పణ, త్యాగము గూర్చిన ఉపన్యాసము జరిగెను. ఆత్మయొక్క నిత్యత్వము అమృతరూపమునుగూర్చి చెప్పిరి. క్రైస్తవ మతము యొక్క సత్యాధ్యము, తత్వమును బోధించిరి. ఉపన్యాసకులు జ. వెం. నారాయణగారే.

30 వ తేదీనాడు పురమందిరమున శ్రీనివ్వల సోమయాజులు గారి అధ్యక్షతకైంద సభ జరిగెను. ఉపన్యాసకులు నారాయణగారు. యంగయంగములనాటి ఆహింసాతత్వమునుగూర్చి అధ్యక్షులు మృదుసుధరముగ పురాణగ్రంథముల ఆధారముతోను శ్రావ్యమును గానముతోను వక్రత్ర నొసంగిరి. అతిప్రాచీన కాలమునుండి నేటి గాంధీ యంగమువరకు ఆహింసయొక్క ఔన్నత్యమునుగూర్చియు విజయమునుగూర్చియు చెప్పుచు నారాయణగారు ఆహింసకు విశ్వప్రేమయను (Positive) పర్యాయ పదము మహాయోగింపవచ్చునని సమర్థించుచు చెప్పిరి.

31 వ తేదీ ఆఖరుదినము. పురమందిరమున సాయంకాల సభ, శ్రీలింగరాజు పాణిగ్రాహిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. అధ్యక్షులు. కవిరాజశ్రీ మధుసూదనశర్మ, పోతాప్రగడ చలపతి రావుబి. ఏ. బి. ఎల్. జె. వి. నారాయణగారు వరుసగా భక్తియోగ వైరాగ్యములగూర్చి ప్రసంగించిరి. ధర్మజీవనము నవీన ప్రత్యేకస్థానములగూర్చియు, ఒక్కొక్కదాని ఆవశ్యకమును ఆధిక్యమును గూర్చియు ముచ్చటించబడెను. భక్తియోగముల రెంటి ప్రయోజనమును సమీక్షిత ప్రభావమును వైరాగ్యభావావశ్యకమును గూర్చి నారాయణగారు పుష్కలించిరి. ఈ మాడును ఒకదానితో నొకటి సన్నహితసంబంధము గలవనియు నీ సమాధి ధర్మజీవనమునకు పునాదులనియు భక్తియోగ వైరాగ్యముల వరుసగాక, తాము వైరాగ్యమునే ప్రథమముగ నెంచుచునియు, నిరంతర ఈశ్వర సాంగత్యమును రాగరాహిత్యమును పరమావస్థరములనియు, స్థితప్రజ్ఞత సంపాదించవలె ననియు అధ్యక్షులు నుడిచిరి. 'సమత్వమే యోగమువ్యతే' అను గీతావాక్యమును నిదనముగ జూపిరి.

ఈ బ్రహ్మోత్సవములు ఇంతకంటెను జయప్రదములుగ జరుగవలసియుండెననియు, ప్రజలు పౌరులును ఉత్సవ కార్యరీత్యాకులకు నెక్కువ సహానుభూతిని సహాయమును చూపవలసియుండెననియు, భారతవర్షమంతటను జరుగు నీ బ్రహ్మసమాజ శతవాల్లీశోత్సవ బ్రహ్మోత్సవములు సర్వజనాదరణీయములనియు కార్యదర్శియగు జ. వెం. నారాయణగారు కృతజ్ఞతకును వర్ణనములకును పాత్రులనియు అధ్యక్షులు ముగించిరి.

మంగళగానముతోను, ఈశ్వరునకు ధన్యవాదప్రార్థనతోను ఉత్సవములు ముగిసెను.

9 దినముల బ్రహ్మోత్సవ కార్యక్రమమును జయప్రదముగ ముగిసినది. అన్ని దినములును శ్రీ పురుషులు, బాలబాలికలు, యువకులు విచ్చేసి తోడ్పడిరి. ఊరిలోని పెద్దలను ప్రముఖులను నాయకులును కూడ సభలయందు పాల్గొని ఉత్సాహమును పురిగొల్పిరి. యువకోత్సవమునాడు వందలకొలది పౌరులు సమావేశమై పురమందిరము కిట కిటలాడెను.

భగవద్గీత, భక్తియోగ వైరాగ్యములు, గూర్చినప్రసంగములు జరిగిన రెండుదినములును కూడ సదస్యులు ప్రోత్సాహకరముగనే నచ్చియుండిరి. జీవసు, శ్రీకృష్ణుడు గూర్చిన ఉపన్యాసములు సర్వోత్తములుగ నుండెను.

(ఒకవిలేఖరి.)

వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి గ్రంథములు

Table with 2 columns: Book Title and Price. Includes titles like 'మేఘసందేశము వ్యాఖ్యతో', 'అముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో', 'శృంగారశైషమము', etc.



## చెన్నపురి కార్పొరేషను

మాంబళమునకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

చెన్నపురి కార్పొరేషను సభవారు మొన్నటి సాయంత్రము రిఫర్వే భవనములో శ్రీ వీ. రామస్వామి ముదలియార్ గారి అధ్యక్షతన సమావేశమై.

మొదట ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను. రెడ్ హిల్స్ చెరువు నందు 8-2-80 న 44.90 లోతు నీరు ఉండెననియు, నీటి యొక్క గుణమును, పరిమాణమును అధికము చేయుటకుగాను రు. 86,250 ల విలువగల పని యిప్పటికి జరిగినదనియు, నీటిపట్టుమును 46.17 కి "చాచ్చించుటయు, తక్కిన పనులను పూర్తి చేయు విషయమును ప్రభుత్వమువారిచే విచారించబడుచున్నవనియు శ్రీ సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలకు సమాధానముగా చెప్పబడెను.

భిక్షకుల శరణాలయము

భిక్షకుల శరణాలయముందు ప్రస్తుతము 96 గురు మాత్రమే భిక్షుగాం ద్రున్నారనియు, ప్రభుత్వమువారు ఆయవ్వయ పట్టికలో రు. 10,000 లు మాత్రమే యిందునకై ప్రత్యేకించుట వలన ఇంతకు పైను ఎక్కువ మందిని బోషించుటకు సాధ్యము గాదనియు, శ్రీ సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలకు సమాధానముగా చెప్పబడెను.

వినోదములపై పన్ను

వి నో ద ము ల పై 15-1-29 వ తే ది నుండి 7-1-80 తేది వరకు 50,611 లు ఆదాయమును, రు. 5,681 లు వ్యయమును కలిగెననియు, ఈపన్నును రద్దుచేయుటకు ఎట్టి ప్రయత్నములుగాని గావించబడుట లేదనియు, నీనిహ ప్రదర్శన ములవలన రు.281,171 లును, నాటక ప్రదర్శనములవలన రు. 8,760 లును ఆటలు, వ్యాయామ ప్రదర్శనముల వలన రు. 2526 లును సేద్యెంబరు ఆఖరువరకు వరుంబడి వచ్చెననియు, 15 శాతము లేక సమాజములకు మాత్రము ఈపన్ను వర్తింపకుండ చేయు బడెననియు సమాధాన ముసంగిరి.

మాంబళమునకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా

మదరాసు ఎలెక్ట్రిక్ సప్లయ కంపెనీవారు మాంబళమునకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయువిషయమై ప్రభుత్వము వారికిన మెమోరాండము సభవారికే చర్చించబడెను.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీవారు మాంబళమునకు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయు మూలమును ఆశీషించుచు విద్యుచ్ఛక్తి నగరపాలక సంఘమువారి యధీనమున ఉండవలెననియు, ఈ విషయమై సామాధానముగా వచ్చించి స్థాయిసంఘము వారిచే స్క్రీమును సంసిద్ధపరచ జేయబడునట్లుగా తగిన తీర్మానముచే అధికార మేల యొసంగరాదో కారణ మారయ లేకున్నా మనిరి. అందుచే "మాంబళము, తదితర పరసర ప్రాంతములకు కార్పొరేషనువారే విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయుటకు గల సాధ్య సాధ్యములనుగూర్చి పట్టు పన్ను ఆర్థిక విచారణ స్థాయి సంఘములవారు నివేదికను వెలువరించువరకును ఈ విషయముపై చర్చను ఆపుదలచేయవలసినదిగా ఉపపాదన గావించిరి.

శ్రీ కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి. వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు సత్యమూర్తిగారి యభిప్రాయముతోనే కీర్తి వింతుచు కొలదికాలము ఆలస్యమైనంత మాత్రమున నష్టమేమియు నుండజోదనిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు మాంబళములో విభులడిపములకు కార్పొరేషనువారు విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయుచున్నారనియు, ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీవారు గూడ సరఫరా చేయుచున్నారనియు, వారికి 15 శాతము వైసెన్సు లవనియు, మొదట విభులకును, అనంతరము ఇండ్లకును గూడ సరఫరా చేయు పద్ధతి సాధ్యమగునా లేదా యనువిషయ ములో వింప దగుననియు, ఇందువలన చాలా చౌకయగుననియు, మాంబళము నందు మిల్లులుగాని, పారిశ్రామికయంత్రములు గాని లేనందున కార్పొరేషనువారే స్వయముగ విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేయుటానిన అధికముగ లాభకరముగాచేమోయని ఇంజనీయరు సంజీహించెననియు, ప్రస్తుతము 200 యిండ్లుమాత్రమే యున్నవనియు పలికిరి.

డి|| బి|| జి. నారాయణసామిచెట్టిగారు మాట్లాడుచు అధ్యక్షులు తెప్పినదానినిబట్టి, ఈ విషయమును చర్చించుకుండ ఆపియుంచిన చెట్టి ఉపయోగము నుండజోదనిరి.

పిదప సత్యమూర్తిగారి ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదింపబడెను.

మదరాసు కార్పొరేషను స్కాటరులక్లబ్బువారికి రు. 250 లు సభవారు కాంక్షనుజేసిరి.

పిదప స్థాయిసంఘమువారి శిఫార్సులు కొన్ని చర్చలే కయే ఆమోదింపబడెను.

కన్వెన్షన్సిడిపోలకు గడ్డిని సప్లయచేయునట్టి, వి. సి.

## సాంబమూర్తినిధి

త్యాగమూర్తి సాంబమూర్తిగారికి

రు. 25,000 లు పూజానిధి సమర్పించుటకు

ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయించినది

కాంగ్రెసు సంఘములున్నూ, ఇతర మహాజనులున్నూ తీర్మానము సఫలముచేయుటకు యథాశక్తిని కానుకల నియ్య వేడుచున్నాము.

ఈసొమ్ము పంపుటకు చిరునామా:—

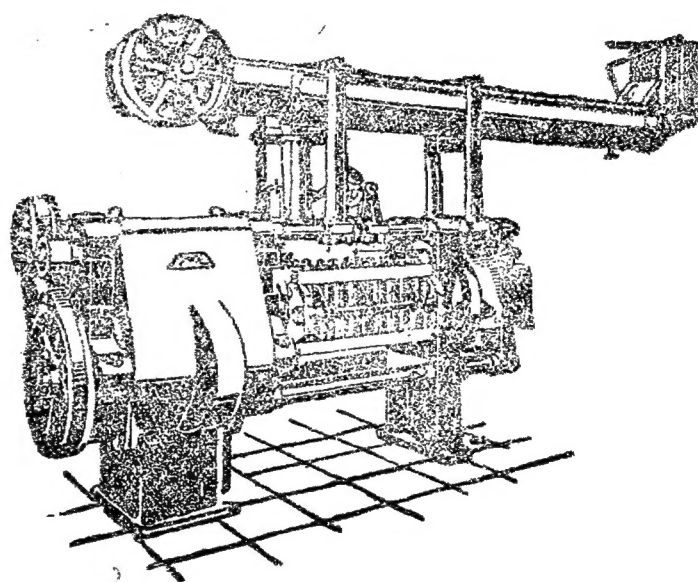
డాక్టరు బ్రహ్మజోస్యుల ను బ్రహ్మజ్యంగారు, నత్యాగ్రహ ఆశ్రమము,

సీతానగరం, కొవ్వూరుద్వారా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

**KARAMCHANDHABILDASS**  
MANUFACTURING JEWELLER  
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.  
CATALOGUE FREE ON APPLICATION.

615

చ ము టు తీ యు మె పి న రి



రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్కువెల్లరులు,

ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.

పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలీనమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు  
మధుర

**VOLKART BROS**  
ENGINEERS

బెంగళూరు  
బెజవాడ

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

CE

యస్. కృష్ణస్వామిముదలియార్ అండ్ సన్సువారు, స్థాయి సంఘాధ్యక్షులకు తమ పిటిషనులో వర్ణాభాసములనను, కలరా మొదలైన అంటుబాధ్యముల వ్యాప్తివలన గడ్డివెల అధికమైనదనియు అందుచే రూప్యమునకు 81 పౌనుల కంట్రాక్టుచేటునుంచి 50 పౌనులవరకు తగ్గుచేటు నివ్వవలసినదిగా కోరిరి. స్థాయిసంఘము వారి విషయమును సభవారి సమక్షమునకు గొనివెచ్చిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు ఎన్నికల సమయము లందు తమకు ప్రతిపక్షముగ పనిచేయుదురేమో యను భీతిచే స్థాయిసంఘసభ్యులు ఖండితముగ శిఫార్సులు చేయజాలక అన్వేర్యమును జూపుటను నిరసించుచు, దాక్షిణ్యము దుర్వినియోగ మొనరింపబడెననిరి.

డి|| బి|| జి. నారాయణసామి చెట్టిగారు స్థాయిసంఘముల నట్లు ఖండించుట వ్యాయముగాదని పలికిరి.

కంట్రాక్టురుకు తక్కువచేటు తిచ్చుటకు శిఫార్సు నిరాకరింపబడెను.

మాలైలో, "డి మెల్లో" రోడ్డునందున్న శృకానవాటి కను మూసివేయవలయునని జి. శత్యపతిచెట్టిగారు ఉపపాదించిరి.

శ్రీసామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు యుపపాదన నాడే పించుచు యిందులకు ప్రతిపక్షముగా మొత్తయోగలదనియు,

ఇప్పటికే నీవిషయము చాలా అందోళన కలిగియున్నదని పలికిరి. అంతలు సభ ముగింపబడెను

**సువర్ణసుందరసము**  
సర్వసేవామేహములకు  
సంజీవివంటిది

ఎటువంటి సవామేహములైన గురువృన్లు, ఇకాజ్కు నులు అనాసరం, నోరుపట్టులు మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. అనేకులు వాడిమెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అనుభవముగల డి|| శే|| వేమూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

వెల: 50 మాత్రలు రు. 5-0-0.

ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూరు. (కృష్ణా)

## చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేది గురువారము

## 1. ధాన్యములు

చింతమణిపస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, క 45 కలది	ర 12 8 0	18 4 0
సెల్లారిది ,, డిటో 42	,, 18 8 0	14 0 0
శీలి ,, డిటో 46	,, 16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-3	,, 11 0 0	12 0 0
శుభ్రాలు ,,	,, 19 0 0	20 0 0

## 2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 208	,, 16 0 0	10 7 0
సెనగలు ,, డిటో	,, 17 0 0	19 0 0
పెసలు ,, డిటో	,, 14 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో	,, 17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, క 195	,, 8 4 0	9 8 0

## 3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రలనూనె కా 1-3	,, 110 0 0	118 0 0
నయ్య మ 1-3	,, 14 0 0	19 0 0
శేరు సెనగపప్పు కా 1-3	,, 40 0 0	41-0-0
శేరు సెనగనూనె నానగ కా 1-3 ర 95 మిమకనూనె 92		
అమడము కా 1-3	100 0 0	102 0 0

## 4. చిల్లరవస్తువులు

చాయవకుపు కా 1-3	100 0 0	108 0 0
కూరవకుపు ,,	80 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-3	98 0 0	112 0 0
ధనియలు ,, కా 1-3	28 0 0	42 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమలం మణుగు 1-3 ర 40 45		
తెల్లము కా 1-3	ర 28 0 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-3	,, 28 10 0	28 14 0
చింతపండు కా 1-3	,, 28 0 0	38 0 0

## 5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-3	,, 80 0 0	81 0 0
చురం ,,	,, 24 0 0	80 0 0
కవుండు ,,	,, 24 0 0	80 0 0

## 6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహాయాలె	ర 7 12 0	
నెం 6 ,, కటారి	,, 4 9 0	
నెం 24 ,, లాజీ	,, 5 10 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	,, 10 0 0	
నెం 20½ రెట్టతేడి	,, 6 10 0	
నెం 40 రాజీ	,, 8 9 0	
నెం 4 తెన్ని మసీదు	,, 4 8 0	
44 నాంజో	,, 5 1 0	

## 7. తోహములు

నెం 100 కులం 1-3	ర 48 8 0	ర 53 2 0
బంబారు కులం 1-3	,, 21 18 0	22 0 0
పవరన 1-3		18 6 6
ఇల్లడి కా 1-3	,, 240 0 0	244-0-0
రాగి కా 1-3	,, 328-0-0	331-0-0

## 8. రంగులు

అలికేలు స్వీట్లరలండు అలిజరయి నెంహంబురు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి	ర 47 0 0	
,, నీలిరంగ 1 రతి	10 0	
,, 14 రకులు	1 10 8	
,, 28 రకులు	1 9 0	
,, 56 రకులు	1 8 6	
,, 1 అందరు	1 8 0	

రంగులు పొద్దుపాక వేరే అవగా (బల్లి-రెడ్డు)	8 4 0
రాంజో 3 కి	1 0 0
డిక 4	1 10

## వైచి వైమానికులు



గిరియారుగారు



కర్నలు వైసుగారు

వీ రిరువురును విమానముపై ప్రాంసునుండి పొందుచేరి, వచ్చిరి. ప్రాంసు-ఇండియాలోని విమానపు టపా యేర్పాటు జేయదలంచిరి.

## గృహ లక్ష్య

సంపాదకుడు డాక్టరు కె. ఎ. కేసరిగారు, పోస్టుబాక్సు 752-ఎగూరు, మదరాసు

ఈ నెలలో వెలువడిన రెండవ సంపుటము 12 వ సంచిక నందుకొంటిమి. ఇది ఉత్తమాంధ్ర సచిత్ర మాసపత్రికలలో నొకటియై యున్నది. పాలుచందా నాలుగు రూపాయలు. శివాజీ జననము, నాస్తితి, స్త్రీలొకము, భరతమాతకు జాలు, భార్య పాణిగృహీతి-పెండ్లము సరస్వతిగారికి, జోలపాట, స్త్రీవిద్య, నవ్యతాళు, సరస్వతి కవ్యములు గట్టెక్కుట, కారదా బిల్లు, మర్పు, గృహవైద్యము, స్త్రీలు-ద్రవ్యార్జనము, నాజీవనాన యాత్ర, నవ్యసారిపారిక నిర్వహణము, సరస్వతి ప్రవము, స్త్రీ సాముద్రికము, పశ్చాత్తాపము, ముగిల-పాతివ్రత్యము, ఆత్మరము, స్త్రీలకు విద్యాస్వాతంత్ర్యముల యావశ్యకత-మంగో రియాస్త్రీలు మన్నుగు 34 వ్యాసములు 7 పటములు నిందు కలవు. వీనిలో 11 వ్యాసములు వారిమణులచేత వ్రాయబడినవి.

## కామలాపురము ఉన్నతపాఠశాల

కడపజిల్లా కామలాపురములో యుండు జోర్డు మధ్యమ పాఠశాలను ఉన్నతపాఠశాలగా ఈ సంవత్సరము జూలై మాసమునుండి మార్పునటుల జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించి రని తెలియచున్నది.

("ఆంధ్రపత్రిక" విలేఖరి)



శ్రీ శేషురాలుగు సాభాగ్యవతి పేరేపి సూర్యకాంత సత్సంగిసిగారు

ఈ సాధ్వీలలము సలకవిద్యల కాటపట్టయిన విజయనగరమున 11-8-1912 తేదీనాడు జన్మించి చెన్న పురియందు పెరిగి "లేడీ వెల్లింగ్ డన్ బ్రయినింగ్" స్కూలునందు ఆంగ్లము మున్నగుభాషల నేర్చుకొని 1919 వ సంవత్సరమున అనగా యేడు వత్సరముల ప్రాయమున 'ఆగ్రా' యాలో బాగునందుండు 'రాధాస్వామి' గురువర్యులచే నుపదేశమును బడసి యోగా భ్యాసము చేయుచుండెడిది. ఈపె యేడవవత్సరమునుండియు సంగీత సాహిత్యము లభ్యసించుచు హిందీ, అరవము, ఆంగ్లము, ఆంధ్రము, సంస్కృతము మొదలగు వానియందు ప్రావీణ్యమును బడసి సహృదయుల మనంబుల రంజింపచేయుచుండెడిది. కళా కాలయందు చదువు కాలములలో నాటలయందు బహుమతులు పొందినది. సంగీతమున, గాత్రము, హాస్యోచిత్యము, ఫిడేలు మున్నగువాని యందు మిగుల వాండిత్యమును సంపాదించి పేరున హించినది. మద్రాసునందలి సంగీతసభలలో మెంబరుగా నుండెడిది. ఈమెకు జ్యోతిషము, నామధికము, కుటుంబని, చెత్తు పని, వ్రాయును మొదలయినకళలయందు ప్రావీణ్యము కలదు. ఈమె చిర్రామిది స్వయముగా నూలువడికి మగ్గముమీద నేయింపించి అవస్త్రముల నేయుపయోగించు చుండెడిది. 1925 సం॥ జూను 10-తేదిన పేరేపి వెంకటసుబ్బయ్య ఎం.ఎ.బి.ఇ.డి. గారిని (Mathematics Assistant Board High School Gudur) వివాహముచేసెకొనినది. ఈమె భిషగ్రాజవైద్య భాస్కర వెంకటేశ్వర రావుమాండలిక గారి ఏకపుత్రిక. మహాజ్ఞాని, కాంతస్వభావముగలది. ఈ సతీమణి 31-1-1930 తేదీ శుక్రవారము 9.20 నిమిషములకు మదరాసునందు నిర్వాణమును పొందినది.

## కాకినాడ తాలూకాలో సహకారోద్యమ

## ప్రచారము

కాకినాడ తాలూకా వెంకటకృష్ణారాయపురం, బోయినపూడి గ్రామములలోని సహకారసంఘముల పంచాయితీ దార్లకును సభ్యులకును వెంకటకృష్ణారాయపురం గ్రామములో ది 1-2-30 వ తేదీని రాత్రి 7 గంటలకు జిల్లా సహకార ఛేదకేమను తరపున రథాంగ పాణిగారిచే మహాసభ సమావేశము కావింపబడినది. సుమారు నూరుమంది సభ్యులు హాజరైరి. ఆసభకు మ.రా.శ్రీ నేట్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు పంతులు గారు (జిల్లా బ్యాంకు ప్రెసిడెంటు, కాకినాడ) ముల్ రాల్ శ్రీ మండపాక రంగయ్యగారు (కాకినాడ లోకజేయూనియను డైరెక్టరు) విచ్చేసిరి. వాక్పాత్యదేశ సహకారపద్ధతులను గూర్చియు, హిందూదేశ సహకార పద్ధతులను గూర్చియు సుబోధగావించిరి. 'పాశ్చాత్యదేశ పద్ధతులను సరించి గ్రామసహకార సంఘ పంచాయితీదార్లను, సభ్యులను, ఉద్యమాభివృద్ధికై తోడ్పడవలసిన విధానములను గూర్చి విపులముగా తెలుపబడినది. హిందూదేశపు రైతుయొక్క ఆర్థికశీతిని సహకారోద్యమముద్వారా వృద్ధిచేసికొను విధానములు ఖాళీకొలంతెరు ప్రదర్శనమువల్ల బోధింపబడినది.

ది 2-2-30 వ తేదీని, పవర, నవర, చంద్రంపాలెం గ్రామసహకార సంఘముల పంచాయితీదార్లకును, సభ్యులకును కలిపి పవిడగ్రామంలో వై విమయములనుగూర్చి ప్రబోధము గావింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)



భారతశాసనసభ

అనధికారబిల్లులపై చర్చ

ప్రేమమార్కుల చట్టము

ధీర్ఘి, ఫిబ్రవరి 5:—భారతశాసనసభ సేటిడినము ఉదయము సమావేశమయ్యెను. నిన్నటివలె ఉద్దేశ్యముగ కాక సేటిడినము సభ శాంతముగ నుండెను. సభసమావేశమగుటకు పూర్వము సర్ బి. యె. వి. మిత్రగారు ఆధ్యక్షునితో కలుసుకొని కొంతకాలము మాటలాడిరి. కార్యక్రమమునందు 14 అనధికార సభ్యులబిల్లులు సూచించబడినవి.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రేమకమిషనరల నియామకము విషయమై యస్. యస్. హాజిగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రభుత్వప్రతినిధి చెప్పెను:—అన్ని వోల్టభారతదేశము ప్రేమకమిషనరలను నియమించువిధానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినట్లున్నది. కాని ఆర్థిక ప్రతిబంధముల వలన ఈ విధానమును సంపూర్ణముగ అమలునందుంచుటకు పిలుకొనున్నది. అధికారాలనే ప్రేమకమిషనరలకు వియమించవలయునను ఉద్దేశము ప్రభుత్వమువారికి లేదు. అనధికారాలకే ఉద్దేశ్యములనిచ్చు విషయమై కూడ ప్రభుత్వమువారు రాలొచ్చినట్లు.

సంస్థానాధీశుల సంరక్షణ చట్టము

ఈ చట్టము ననుసరించి ఎన్నికేసులు లేవడమి డా॥ మాంజిగారికిని ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హామెలగారిట్లు చెప్పిరి. ఇప్పటికి ఈ చట్టము ననుసరించి నాలుగు కేసులు మాత్రమే లేవడినవి. పాటియాల మహారాజుగారు అమృతసరమునందలి సాచాదండోరపత్రిక సంపాదకునిపై రెండుకేసులు తెచ్చియుండిరి. ఈ కేసులు విచారణ అమృతసరమునందు జరిగెను. నిందితులకు మూడునెలలు సాధారణశిక్ష విధింపబడెను. ధీర్ఘి యందలి 'టాకట్' పత్రికపై భోపాల నవాబుగారు తెచ్చిన కేసు మూడవది. పత్రిక సంపాదకుడు తుమాపూ కోరుటచే కేసు ఉపసంహరింపబడెను. నాల్గవకేసు ఇంకను జరుగుచున్నది. భోపాలు నవాబుగారు డిల్లీయందలి రిఫయిత్ పత్రిక సంపాదకులగు దివాను సింగుగారిపై కేసు తెచ్చియున్నారు. కేసు విచారణ హాసంగబాదునందు జరుగుచున్నది."

ఇంతకు ముందు జరిగిన కేసులన్నియు పత్రిక ప్రకటింపబడునగరము సవిచారింపబడగ ఈ కేసు మాత్రము ప్రకటనస్థానము ధీర్ఘియందు కాక హాసంగబాదునందు చెందుటకు విచారింపబడవలెనని డాక్టరు మాంజి, మున్సి ఈశ్వరశరణు, పండిత కుంజ్రాగారు ప్రశ్నించిరి.

గౌ. లామెంబరు:—భోపాలనవాబుగారు ఈ కంప్లెయింట్లు దాఖలు చేసియున్నారు. కేసు విచారణ ఎప్పుడు జరుగవలయునో కోరుకొనుటకు కంప్లెయింట్లుదారునకు అధికారమున్నది.

బి. దాసుగారు:—ఈ చట్టము ఆమోదింపబడు సమయమున నిందితులకు హైకోర్టునందు ఆపీలుచేసికొనుటకు అధికారమివ్వబడనని ఆపీలు హోంమెంబరు సర్ విలియంవిస్సెంటుగారు చెప్పియుండిరి. హాసంగబాదుకోర్టునందు విచారణజరుగుటచే నిందితులు హైకోర్టువారికి ఆపీలు చేసికొనుటకు పిలువే ఖండును.

హామెలగారు (విదేశాంగ కార్యదర్శి) ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు నోటీసు కావలెను.

అధ్యక్షుడెట్టి ప్రకటన గావించకుండుట

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగ నే నిన్నటిదినము గౌ. హోంమెంబరుగారు గావించిన ప్రకటనకు ప్రత్యుత్తరముగ గౌ. హామెలగారు ఒక ప్రకటన గావించెదరని సభ్యులు తలచియుండిరి. కాని సేటిడినము అధ్యక్షుడెట్టి ప్రకటన గావించలేదు. బి. వి. పి. రైల్వేసమై విషయమై కూడ ఎట్టి ప్రశ్నలు ఎవరు అడుగలేదు. ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగ నే అనధికారసభ్యుల బిల్లులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

అనాధలను సంరక్షించుట

అనధరమయినప్పుడు అనాధలను అనాధశరణాలయములకు పంపుటకు మాజిస్ట్రేటులకు అధికారమిచ్చుటకై క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు 552 నెక్టును సవరించుచు పండిత భామరదాసు భార్గవగారికి సవరణబిల్లు సుపపాదించుచు బిల్లును పరిశీలింప నెలబ్బ కమిటీ నియమింపవలయునని కోరిరి.

పండిత భార్గవగారు బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—నేరములనొనర్చిన స్త్రీలను తగుసంరక్షణయందుంచుటకు 552 నెక్టు ననుసరించి మాజిస్ట్రేటులకు అధికారము గల

లాహోరు కాంగ్రెసు నిర్ణయములు

శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి యువన్యాసము

గోఖలే భవనమున రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు

నిరంతర దేశసేవావారాయణులును, గాంధీమహాత్ముని కుశిభజ మనదగినవాడును, త్యాగధనులును, సుప్రసిద్ధులు వైన శ్రీమాన్. సి. రాజగోపాలాచారిగారు 7—2—30 శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురి ఆర్కియన్ వీధి గోఖలే భవనమున "లాహోరు కాంగ్రెసు నిర్ణయములు" అను విషయమునుగూర్చి మహోదన్యాసము గావించుట. చెన్నపురి యువజనసమితి (రాజకీయశాఖ)వారి యాజమాన్యమున వైనభ జరుపబడును.

దు. కాని, అనాధలను సంరక్షించువిషయమై మాజిస్ట్రేటులకు అధికారము లేదు. చట్టమునందలి ఈ లోపమును తొలగించుటకై ఈ బిల్లు లేవడినది.

గ్వినెగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ సవరణ బిల్లు ఆమోదింపబడిన అనవసరముగ జిల్లా మాజిస్ట్రేటులకు ఎక్కువ అధికారమిచ్చుటలగును. బాలురను సంరక్షించవలయుననిన, బాలుర సంరక్షణ శాసనము నొకదానిని తయారు చేయవలయుననిన క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడునందు దీనిని చేర్చకూడదు. ఈ బిల్లును స్థానిక ప్రభుత్వములవారు హైకోర్టులో ఆక్షేపించియున్నారు.

రెవరెండు చట్టగిగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—పండిత భార్గవగారి మాటలను ప్రస్తుత నివేదికపరిశీలకులకు మరింతవిషయముగ మార్పునని తోచుచున్నది. అనాధ శరణాలయముల పరిపాలనము ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. అచ్చట బాలురు ఖైదీలవలె నుండుచున్నారట. ప్రభుత్వమువారు అనాధశరణాలయములను స్థాపించునంతవరకు ఇట్టి చట్టమును ఆమోదింపకూడదు.

కొంతవర్గ జరిగినపిమ్మట సమ్యక్తులు పున్పుకోబడెను. సెక్రటరీ కమిటీని నియమింపవలయునను ఉపపాదన అధికసంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెను.

క్రిమినలు కేసులందు నిందితులకు కోర్టునకు

రాకక్కరలేదు

పండిత భామరదాసు భార్గవగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడునకు మరియొక సవరణబిల్లు సుపపాదించిరి. బిల్లు ఉద్దేశ్యములను ఈ క్రిందివిధమున పండిత భార్గవగారు వివరించిరి:—కోర్టు నకు నిందితుడు వచ్చుటకు పిలువేనప్పుడు నవీలును నియమించి నిందితుడు కోర్టునకు రాకుండుటకై ఈ బిల్లు అనకాళము నొసగుచున్నది. నిందితుడు కోర్టులో లేకున్నను అతని వకీలును ఉంచుకొని కేసు విచారణను మాజిస్ట్రేటు జరుపవచ్చును. అనవసరమైనప్పుడు నిందితుడు కోర్టునకు రావలయునని మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు నివ్వవచ్చును. నిందితుడుగారి అతని వకీలుగారి కోర్టునకు రానప్పుడు కేసు విచారణకు వాయిదా వేయవలెను. నిందితులసంఖ్య ఒకటి కన్న అధికముగనున్న విచారణసమయమున గైరుహాజరుగల అనుమతి ఇవ్వబడిన నిందితులకు మరల ప్రత్యేకవిచారణ జరుగవలెను."

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున గ్వినెగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

బిల్లును సర్కిలేటు చేయవలయునని పండిత భార్గవగారు ప్రతిపాదించి యుండిన బాగుండెడిది. ఈ బిల్లు అనవసరమైనది కాదు. అంతేకాక ఈ విషయమై స్థానిక ప్రభుత్వములయొక్కయు హైకోర్టులయొక్కయు అభిప్రాయములను తెలిసికొనుట అవసరము. ఆ బిల్లు ఈ రూపమున ఆమోదింపబడిన క్రిమినలు కేసులందు నిందితులకు నుండు ధనికు లందరు విచారణసమయమున గైరుహాజరుగల ప్రయత్నించెదరు. అందుచే న్యాయ పోపాలనము కష్టమగును, అలస్యమగును.

పండిత భార్గవగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గ్వినెగారి వాదములను ఆక్షేపించిరి.

బిల్లుపై సమ్యక్తులు పున్పుకోబడెను. అధికసంఖ్యాకులచే బిల్లు నిరాకరింపబడెను.

ప్రేమమార్కులు-పురాణపురుషులచిత్రముల

నువయోగింపకూడదు

భారతదేశమునందు తయారుచేయబడు సరకులమీదను, దిగుమతి యగు సరకులమీదను మతము లేక పురాణములకు సంబంధించిన రేపితల విగ్రహములను అంటింప కూడదని బి. దాసుగారు ఒక బిల్లును ప్రతిపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—విదేశములనుండి వచ్చు సరకులపై హిందూదేవతల చిత్రములు ప్రేమమార్కులుగ అంటింపబడుచున్నవి. ఆ విధమున మతాభిమానమును వాణిజ్యాభివృద్ధికై దుర్వినియోగ మొనర్చుట హేయముగను మతగౌరవమునకు భంగకరముగ నున్నది. కావున

పురాణపురుషుల చిత్రములను ప్రేమమార్కులుగ ఉపయోగింపకుండునట్లు నిషేధపు చట్టమును గావించవలెను. మతగౌరవమును ఆధారముగ గైకొని వర్తకముచేయుట భారతసంప్రదాయములకు విరుద్ధమగు కార్యము."

బిల్లును సర్కిలేటు చేయవలయునని సర్ బార్జి రెయిసి గారు పాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ సందర్భమున మంచి చెడ్డలను ఉపపాదకుడు గమనించినట్లు తోచుట లేదు. దేవతాచిత్రములను సరకులపై అంటించుట ప్రజలకు అయిష్టమైనచో ప్రజలు ఆ సరకులను కొనకుండిన ఈ పద్ధతి దానంతట అదే అంతమొంద గలదు. ప్రజలయందు ఏర్పడిన అభిలాషను సంతుష్టిపరచుటకై పరిశ్రేహాధికారులు ఇట్టి ప్రేమమార్కులను ఉపయోగించుచున్నారు. అంతే కాక ఇట్టి నిషేధపు చట్టమును అమలునందుంచుట కష్టము. ఆ బిల్లు ఆమోదింపబడినను దానిని అమలునందుంచుటకు పిలువడినది తోచుచున్నది. రేపులయందు, పరిశ్రమాలయములందు ప్రభుత్వమువారు తగు జాగ్రత్తతో పనిచేయవచ్చును. కాని బహువర్తకులు దేవతాచిత్రములను సరకుల మీద అంటించి ఆమ్మిన ప్రభుత్వమువారు ఏమియును చేయుటకు పిలువడదు. ఈబిల్లు ఆమోదింపబడిన వర్తకప్రపంచమును అనవసరముగ కలవరపరచినట్లుగను.

అల్లెగొండగుగారు బిల్లుపై మాట్లాడుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—దాసుగారు చెప్పినవిధమున మద్రాసుపాఠశాల దేవతావిగ్రహముల ప్రేమమార్కులు హేయముని తలచుటలేదని అనుభవము మీద చెప్పుచున్నాను. మద్రాసువారు ఈ చిత్రములను ప్రత్యేకముగ నుంచుకొని చట్టములకట్టుకొని తమ ఇండ్లందు దుంచుకొనుచున్నారు. ప్రాతపద్ధతులన్నిటిని మార్పుటకై లేవడిన ఈబిల్లువల్ల గొప్పనష్టము కలుగును. ఎంతోధనమును నష్టముపరచుకొని ప్రేమమార్కులను రిజిస్టరుచేసికొనినవారికి ఈ చట్టమువల్ల కలగు నష్టమునకు పరిహారమివ్వబడునా యని ప్రశ్నించుచున్నాను."

కొంతవర్గ జరిగినపిమ్మట బిల్లును సర్కిలేటుచేయవలయునను ఉపపాదనము ఆమోదింపబడెను.

సభ రేపటిదినమువరకు ఆపుదలచేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కుట్ర నేరమునకుగాను హరిపాదనేకగారి అరెస్టు

కాశి, ఫిబ్రవరి 5:—కుట్ర చేసెనను నేరమున కలకత్తా పోలీసు కమిషనరువారంటు ననుసరించి హరిపాదనేక అనున తడు అరెస్టు చేయబడెను. (ఫీ ప్రె.)

నోటీసు

మోటారు గ్రామ కాపురస్తులు నిలంక హనుమంతరావుగారు ఆయనకు సంపూర్ణ హక్కు భుక్తములు గలిగిన గుంటకోడూరు అగ్రహారములోని కుంపటికుంబిదొడ్డిపంపులో పాత సర్వీ నె 18 రున్నా కొత్తసర్వీ నె 18 రున్నా కలిగిన యి.రి-51 ట్రలో ఉత్తరపువయపు య 1-75 $\frac{1}{2}$  ట్రున్నా అందు మీద రావలసిన అంగలి సఫాసహా రు 700-0-0 ఏడువందల రూపాయలకు నాకు విక్రయించుటకు ఏర్పరుచుకొని 18-10-29 తారీఖున ఎగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చి క్రయధనము మింగుమతెదఫాలు వారిగారు. 575-0-0 అయిదువందల డెబ్బదిఅయిదు రూపాయల పుచ్చుకని భూమిని స్వాధీనపరచియున్నాడు. ఇటీవల తన సోదరుల యొక్క కుట్ర దుస్సలహాలకు లోనయి నాకు క్రయదస్తావేజు వ్రాయుటకు కాలయాపన చేయుచు, యితరులకు లాభాపీ అన్యాయక్రంతములు వగయిరాలు చేయు ప్రయత్నములో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. నాపేరనున్న పై కంట్రాక్టుకు భిన్నముగా సదరు భూమిని సదరు హనుమంతరావుగారి వలన యితరులు ఎవరయినను విక్రయము మొదలు గాగల అన్యాయక్రంతములు సాదించునంత వారికి ఎట్టి హక్కున్ను కలగనేరదని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమునది.

బెజవాడ శివలంక నాగేశ్వరరావు.

# గవర్నరుగారి పర్యటనము

## నేటిదినము ఏలూరులో జరిగిన సన్మానములు

నేడు ఏలూరు మునిసిపల్ కమిషనరువారిచే సన్మానము

చారిత్రక ప్రసిద్ధమైన యీ ప్రాచీన పట్టణమునకు సహజస్థితి లేక, విమానాన్ని సి. వి. ఇ. సమీపమున విచ్చేసిన తరువాత హస్తాంతరార్థక స్వాగత మర్పించుటకు, పురపాలకాధ్యక్షుడును, తత్సభ్యులును అనుజ్ఞ కోరుచున్నారు.

ప్రేమియున్నది, శిశువుల సంరక్షణము అభివృద్ధిపరచుట మొదలగు దేశోద్ధారక కార్యములలో నభివేతమును జూపుచు నప్పుడే ప్రజలప్రీతిని బడయుచున్న లేడివిమానాన్ని సి. వి. ఇ. గారు విచ్చేయుటలన ముఖ్య సాధకము మిరిత కోభాయనము గావించుచున్నది.

2. చక్రవర్తి సార్యభౌముని శరీర రోగ్యమునకు నిరంతర రాజభక్తి ప్రాకటము మును కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాము.

తమ శరీర రోగ్యమునకును, నైవార్యులందు ఇర్విను లేడి ఇర్విను గారలు ప్రయాణము చేయుచున్న రైలుపై పూతుకులవలన విడువబడిన బాంబు ఉపద్రవముండి, భగవదనుగ్రహమున గురవైనందున అదపరచుట కృతజ్ఞతాప్రకటనమును వెల్లుబిచ్చుచున్నాము.

3. మాపట్టణము యీ రాజధానిలోని మిక్కిలి ప్రాచీనమైన మునిసిపాలిటీలో నొకటి. పట్టుగదావరమున కొత్త జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణము. ఇ నటి వాస్తవ్యులయొక్క ముఖ్యస్థానముల నభివృద్ధిచేయు సమర్థ గవర్న మెంటువారియొక్క ఉదారమైన దససహాయములతో దాటుటలనగారి పరిష్కరింపబడవలయు. మామునిసిపాలిటీ ఆదాయము కావలసిన ముఖ్యవ్యయములకే చాలవచ్చితి తి వచ్చియున్నది.

ఇక నాగరకలకున సౌఖ్యమునకును ప్రధానములైన ప్రాథమికవిద్య, నీటిపారుదల, డ్రైనేజీ, ఎలక్ట్రిసిటీలను మాతన పరిస్థితులచే నిత్యాభివృద్ధి గాంచుచున్న దినవెచ్చును భరించుటకు కొత్తగా వందులకులన ఆదాయము లభించిన గాని భరింపవలసి విషయస్థితి నాపరచుచున్నది.

కావున పట్టణాభివృద్ధిరమలల పైనపెర్కొనబడిన భవనము నెవ్వరు నింకల్యములను గూర్చి ఆ మా అధికారవర్తమువ్యాగా నర్పించుచున్నదెల్ల సాచారభావముతో మాకు గ్రాంటులను ఆపవలసివచ్చుచు పట్టణాభివృద్ధి గలిగించవలయునని కోరుచున్నాము.

4. నీటిపారుదల డ్రైనేజీస్థితులు అత్యావశ్యకములు, తత్క్షణము నెవ్వరు నింకల్యములను గూర్చి ఆ మా అధికారవర్తమువ్యాగా నర్పించుచున్నదెల్ల సాచారభావముతో మాకు గ్రాంటులను ఆపవలసివచ్చుచు పట్టణాభివృద్ధి గలిగించవలయునని కోరుచున్నాము.

ఇందులకై కొత్తగా రెండవ చెరువుత్రవ్వించుటకు రి 29.11.29 తి. వ. నెం 2987 రులో ఇచ్చుటకు వాగ్దానముగావించిన ఉదారమైన గ్రాంటులను గవర్న మెంటువారికి కృతజ్ఞతలు. ఆ గ్రాంటు బంపి శీఘ్రముగా పనిసాగించుటకు ఆర్డరు దయచేయుచుగలవలెను కోరుచున్నాము.

డ్రైనేజీస్థితి స్థిరమునూర్చిన ఆలోచనలు ప్రారంభించబడి 4 రోజులు గడచినప్పటికీ, యెన్నిపర్యాయములు దాని ప్రాముఖ్యత, అవశ్యకతలనుగూర్చి గ్రునుచిచేసి కొన్నప్పటికీ, ద్రవ్యలోపమువలన యిప్పటికిని ఆయువ్యమును సంపూర్ణంగా నింపబడకుండుట విచారకరము. కావున తమ రీతియమై దర్బాపుగావించి, వెంటనే అస్థిరము అనులలో పెట్టుట కనుగ్రహించ గోరుచున్నాము.

5. చర్చి మిషనరీసంస్థలయొక్క వారినద్దమండి మునిసిపాలిటీవారు హైస్కూలును తీసుకొనినప్పటినుండియు దానిపోషణ భారము ముగ్గురముగానే యున్నది. నిరుడు (బిల్డింగుల కిమ్మరుగానిచ్చిన రు 6000 లు కలుపుకొని) రు 19,000 లు వత్తము భరించవలసివచ్చినది. ఈస్థితిలోగూడ గవర్న మెంటువారు యీ స్కూలుపోషణకై యెటుము యిచ్చుటలేదు. ఈ ప్రాంతము లోని కొన్ని బహువిద్యార్థి జననేటికను నైవదివాభివృద్ధిము నున్న నీ హస్తాంతరార్థకము. ఉదారమైన వార్షికవిరాళమునొసంగుటకు ప్రార్థించుచున్నాము. ఇటు ప్రేరిత్యాభివృద్ధికై సాంఘికమైన మిడిల్స్కూలునకు గవర్న మెంటువారి నభినందించుచు నీ నీ హైస్కూలుగా వృద్ధిచేయుటకు కోరుచున్నాము.

ఈ ఏలూరు పట్టణము మహమ్మదీయ జనభావశక్యము గలదియగుటచేత మహమ్మదీయలతోను మిడిల్స్కూలు స్థాపించుట కిదివరకు బహుకాలమునుండి వాంఛించబడుచున్న మహమ్మదీయలకాంతను శీఘ్రముగా నెవ్వరేట్లు మేము యెక్కుగా ప్రార్థించుచున్నాము.

ఏలూరు పట్టణము చిరకాలమునుండి లలితకళయను రత్నకంబళము (తివాళి) లను ప్రసిద్ధికెక్కియుండెను. నే డా కళక్షీణించుచున్నది. గావున దాని పునరుద్ధారణమునకును, దాని తోపాటు, పరిశ్రమలు, కళలు శిరుటకొక వాకేమములు స్కూలు స్థాపించుటకును గోరుచున్నాము.

6. రైలుస్టేషనునుండి పెద్దబజారునకు పోవు రోడ్డులో కృష్ణాకాలువపై కట్టబడిన సన్నపాత వంతెన యిప్పటి పరిస్థితుల కనుగుణముగా నుండునట్లు వెడల్పుగా తమ ఖర్చుతో గవర్న మెంటువారిచే గట్టించుటకు కోరుచున్నాము.

7. ఈ పట్టణమున విద్యుచ్ఛక్తి సుత్పాదించబడినది, వెలిగించుటకై మేము తలపెట్టిన యుద్యమమునకు వలయు అప్పునకు మేము కోరునప్పుడు తమ చేయూత నపేక్షించు చున్నాము.

8. మహారాజా! ఇక నొక మనవి. మెంటువారి రాపిడి యెక్కువగుటలన రోడ్డు యెక్కువగా మరమ్మత్తు చేయవలసియున్నది. కొత్తగా పట్టణములో చేర్చబడిన బహు పరిసరము లకు కంకరరోడ్లు వేయవలసి యున్నది. మాకున్న ఆదాయముతో ఇప్పుడున్న రోడ్లనే సంరక్షించుటకు కేకలేవన్నది. ఇక కొత్తరోడ్లను నిర్మించవలసివచ్చుచున్నాము. కాబట్టి, పట్టణములోని రోడ్లకై ప్రత్యేక విరాళమును దయచేయుటకు కోరుచున్నాము.

తమ హయామున మాపట్టణము ప్రభాసౌఖ్యదాయకమైన అభివృద్ధి మార్గములతో నుండుచుండునట్లు కే ముఖ్యము మియందే ప్రదినారము తమ రాకనలన ముక్కు గొరవించి నందులకు హస్తాంతరార్థక వందనము లర్పించు చున్నాము.

మా పురమున మికు సౌఖ్యము గలుగునాక! భగవదానుగ్రహమున మీ పరిపాలనకాలము ప్రజాభివృద్ధిప్రసమై తనరారునాక! పరాత్పరము తమ ఘనోద్యమల కండయై యుండి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యముల నొసంగునాక!

ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు,

మోతే నరసింహారావు జమిందారు,

చయిరుమును, కొన్నిలసభ్యులు, ఏలూరు.

ఏలూరు మునిసిపల్ అఫీసు, 6-2-30.

ఏలూరులో నేడు జరిగిన నూతన మార్కెటు గృహప్రవేశసందర్భమున మద్రాసు గవర్నరుగారి కిచ్చిన స్వాగతము

తమ రీతి పురమునకు విచ్చేసిన సందర్భమున పురస్కరించుకొని దాదాపుగా సంపూర్ణియగుచున్న ఏలూరు మునిసిపల్ మార్కెటుకు తమరు గృహప్రవేశ మహారాత్సవమున జరుపుటకు పురపాలకాధ్యక్షుడు, సభ్యులును తమ అనుజ్ఞ నభ్యర్థించుచున్నారు.

2. కీర్తి శేఖరుల పానుగల్లు రాజాగారిచే 23-6-24 న యీ మార్కెటుకు శాశ్వతము గావించబడి, స్థలములను అక్వయిచ్చేయుటకు కొంతకాలము, మొదటిపానుగల్లు మార్పుచేసి ఆమార్పులకు కానిబరి అధికారు లంగీకరించుటకు కొంతకాలము, తేటకట్టల అధికరేటు అంగీకారమునకు కొంతకాలము, క్వారంటి రాయడట్టి నిర్ణయమునకు కొంతకాలము, తగిన ధనములేక కొంతకాలము, యిట్లు కాలయాపనముతో 5 సంవత్సరములనుండియు పనిజరుగుచునే యున్నది. ప్రస్తుత విమానాల్లులో ఆరు వస్తువుల బజారులకు రికి కొట్టు, 2 మార గాయల బజారులకు 14 కొట్టు, 2 మాంసపు బజారులకు 40 కొట్టు, 1 చేపల బజారు 24 గలవు.

ఈ యూరి గ్రామముననుండు సంపన్న గృహమునకు కంట్రాక్టు కలగర బాపయ్యగారు యీ అనివార్యాలస్థ్యములకు ఓవికపట్టి యంతవరకు శ్రద్ధతో పని జరుపుచున్నట్లు తెలుపుటకు సంతోషముగా నున్నది.

3. ఈ మార్కెట్టుయొక్క అసలు యెట్టిమేటు రు 1,06,000 లు కాని, గొడ్డుపూంసము, పందిమాంసము బజారు దురాయలు కొత్తగా చేర్చబడుటచేతను, ప్లాసులలో గలిగిన మార్పులు, ధరల తేడాలుబట్టి చూడగా ఇప్పుడు రు 1,40,000 అగునట్లు కానవించు చున్నది.

ఈ మార్కెటుకుయిదివరకు రు 98,000 లు వ్యయమైనవి. ఇందుకై గవర్న మెంటువారి రక్షణగా నిచ్చిన రు 20,000 లు (కంబైన్మెంట్) ఇరుగుస్థలముల వెడల్పు చేయుటకై అక్వయిచ్చిన బాపయ్య తూర్పు కేటనలముల అమృతమువలనను, జనరలు ఫండు నుండియు వ్యయపెట్టినవి రు 78,000 లు. ఈపరిస్థితులలో గవర్న మెంటువారి సహాయము నపేక్షింపనిచో కపునిసిలివారు మార్కెటుపని సంపూర్ణిచేయవలెను, ఇంకను రు 80,000 లు

గవ్న మెంటువారిచే త్వరలో అప్పు ఇప్పించుటకు తమరిని ప్రార్థించుచున్నాము.

మహారాజా! ఈ మార్కెట్టు గృహప్రవేశ మొనర్చి దీనిని ప్రజోపయోగ మొనర్చవలెనని కోరుచున్నాము.

ఇట్లు విధేయులు,

మోతే నరసింహారావు జమిందారు,

పురపాలకాధ్యక్షుడు, పురపాలకసభ్యులు.

\* \* \*

మద్రాసు గవర్నరుగారికి

నేటిదినము ఏలూరులో పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాబోర్డు వారిచ్చిన స్వాగతము

తమ రధికారము స్వీకరించినతోడనే మానూతనమండలమునకు తమసహధర్మిణి లేడి బ్రహ్మత్రిపు వ్రేన్స్ గారితో నొసంగిన సందర్శనమునకు యీ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడును ఏకైక సభ్యులును హస్తాంతరార్థక స్వాగత మర్పించుచున్నారు. మాకొరతలను గూర్చి గవర్న మెంటువారికి తెలిసియేయున్నను అత్యావశ్యకమైన నానిలో కొన్నిటిని తమకు విశదపరచుకొనుచున్నాము.

మాజిల్లాలోని డెల్టాప్రదేశములలోగాని మెరక ప్రదేశములలోగాని ముఖ్యముగా కావలసినన్ని రోడ్లయినను లేవు.

ట్రంకురోడ్డు:—ట్రంకురోడ్డును రాజధాని సగటురేటు మైలు 1 కి రు 500 లు ఏర్పరచబడియున్నది. ఈజిల్లా డెల్టా ప్రదేశమునకువలన మైలులవగై రాల ఖరీదు, కూలి, మెరకజిల్లా యందుగంటె అధికముగ నుండుచేత మాజిల్లాలోని 59 మైళ్ళ ట్రంకురోడ్డును 1928-29 సం॥ లో రు 41,186 లు వ్యయము కాగా అందుకుగాను సగటురేటు గ్రాంటు రు 29,824 లు మాత్రమేవచ్చెను. కావున మాకయ్యే ఖర్చునైనను గవర్న మెంటువారు గ్రాంటుగా ఇప్పించవలెను.

రెండవక్లాసురోడ్డు:—ఈ తరగతి రోడ్లను 1928-29 సంవత్సరమున, సంరక్షణమాత్రమునకే రు 4,18,280 లు వ్యయముకాగా, గవర్న మెంటువారు రు 65,950 లు మాత్రమే గ్రాంటు యిచ్చివారు. పల్లపుసాగు నిర్మింపబడి, కాభోష కాళిలుగా చీలియున్న పంటకాల్యలచే తేమయెక్కి సంవత్సరములో చాలభాగము బురదగానుండు నీవాంతుములలో రోడ్లు వేయుట మిక్కిలి కష్టము. ఇందువలన నిడుల రోడ్లువేయుటకును, వాటిని సంరక్షించుటకునుగూడ వ్యయమెక్కువగును. రహదారిలను డెక్కువచునుట, భూమిజోగుట, కంకర పగయిరా వస్తువుల కిమ్మతెక్కువగుటలన, ఎంత వ్యయపెట్టినను యీరోడ్లను మంచిస్థితిలో నుంచుటకు పిలువబడులేదు. కాబట్టి ఈ తరగతిరోడ్లకై వ్యయపెట్టబడుచున్న మొత్తములో సగమువలెనను గవర్న మెంటు గ్రాంటు వృద్ధిచేయవలెనని కోరుచున్నాము. ఈ ప్రకార మొసంగబడినచో ద్రవ్యలోపముచే ఇప్పుడు పేక్షింపబడుచున్న రి వ తరగతి రోడ్లగూడ బాగుచేయుట కనుకూలపరిస్థితు లేర్పడును.

వంతెనలు:—ఈ మండలములోని డెల్టాప్రాంతములలో వంతెనల అవశ్యకత మిక్కిలి యెక్కువగా నున్నది. గవర్న మెంటువారి కిందుకై యొసంగిన గ్రాంటునకు గృతజ్ఞతను డెల్టాప్రాంతము యింకను అత్యావశ్యకమైన పంటకాల్యలపై వంతెనలు కట్టుట కెక్కువ గ్రాంటులొసంగుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

మఱియు రెండవతరగతి రోడ్లకు సంబంధించిన పంటకాల్యలపై కట్టబడవలసిన వంతెనల యావత్త వ్యయమును గవర్న మెంటువారి భరించుటకు కోరుచున్నాము. పల్లపుసాగు అధికముగాగల ఈ జిల్లాలో పంటకాల్యలు విస్తారముగా గలవు. వాటికి సంబంధించిన రి వ క్లాసు రోడ్లువేయుటకై కట్టవలసిన వంతెనలవ్యయ మంతయుగాని కొంతగాని గవర్న మెంటు వారు ఇప్పించవలెనని కోరుచున్నాము.

దేశరోగ్యము:—మంచినీరు లేకపోవుటచేతను, ఆరోగ్యవిషయమై తగిన యేర్పాట్లు లేకపోవుటచేతను, డెల్టాప్రాంతముల దేశరోగ్యము తృప్తికరముగాలేదు. ఈజిల్లాలోని 182 పంచాయతులవారికి గ్రామరోగ్యము, మంచినీటిపని గలిగించుటకై రిజిస్ట్రారు జనరలుగారిద్వారా యిప్పించిన గ్రాంటున కభినందించుచు, గ్రామరోగ్యసమస్య మిక్కిలి యావశ్యకమును శీఘ్రముగా పరిష్కరింప బడవలసినయొ విన్నవించుచున్నాము. గవర్న మెంటువారు గ్రామకంఠములను దరఖాస్తులపై ముంజూరుచేయుటచే గ్రామములలో విజిటూషి తక్కువై పోయినది. కావున డెల్టా ప్రదేశములలో గ్రామకంఠములను పుననిర్మించుటకు గ్రాంటును దయచేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

కలరా, మలేరియా మున్నగు సాంక్రామిక్ వ్యాధులు వ్యాప్తిగాకుండ జిల్లాపెల్టాఫీసుగారి సహాయో జిల్లాబోర్డు వారు సకాలమున జెప్పదనవ యొనర్చుచు, ప్రజలకు మాజిక్ లాంటిదర ప్రదర్శనములములమున వ్యాధిరాకుండ జేయు వ్యవస్థ



త్రహర్షములు బోధించుచున్నారు. శిశువోదాన, ప్రసవము మున్నగు విషయములను బోధించు "ఆరోగ్యవారము" నందు ప్రజల కభిలాషయు దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఈవిధముగా నీజిల్లాబోర్డువలన ఆరోగ్యాభివృద్ధికి సాగుతు రు 18,000 లు వ్యయపెట్టబడుచున్నది. కాని విశాలవిస్తీర్ణముగల యీజిల్లాలో ఆరోగ్యప్రచారమున కిమోతము చాలుటలేదు. జిల్లాబోర్డుముక్క ప్రస్తుతాధికాధికారి నింతకంటె నెక్కువగా వ్యయపెట్టుట కవకాశములేదు గాన, గవర్నమెంటువారు జిల్లాఆరోగ్యాభివృద్ధికి ధనసహాయము విరివిగా చేయగోరుచున్నాము.

జోషధ సహాయము:— ఈజిల్లా లోకలబోర్డుల పరిపాలనలో 2 లోకలబోర్డులు అనుపక్రమము 8 డిస్పెన్సరీలు 15 గ్రామీణ డిస్పెన్సరీలు విద్యార్థులకు వైద్యులచేత లైసెన్సీకరముగా నిర్వహింపబడుచున్నవిగాని మంత్రసానులమాత్రము తగినంతమందిలేరు. లోకలబోర్డులు బీదగిలి ప్రైవేటువైద్యులకు వలయు సౌకర్యములనే గలిగించజాలనపుడు క్రొత్తవానిని సాపింపలేకున్నవని వేరుగజెప్పలేం? ఈవిషయమున గవర్నమెంటువారి సహాయము ప్రార్థింపబడుచున్నది.

విద్య:— పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డువారి నిర్వహణము క్రింద 5 మిడిల్ స్కూళ్ళు 3 హైస్కూళ్ళు గలవు. వీనికి 1928-29 సం॥లో గవర్నమెంటు గ్రాంటు రు 14,000 గాక డిస్ట్రిబ్యూటర్లను రు 38,070 లు వ్యయమైనది. అనగా లోకలబోర్డులలో నూటికి 25 వంతున లెక్కలేచుచున్నది. కాని గవర్నమెంటు నికరవ్యయమున నూటికి 28 వంతుగా నేర్పడుచున్నది. దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్న విద్యార్థులతో నెదుగుచున్న స్కూళ్ళపాఠశాలకై యిప్పుడు బోర్డువారు భరించుచున్న యావత్తు వ్యయమును గవర్నమెంటు గ్రాంటుగా నిచ్చుట కభిలషించుచున్నాము.

గాలి,పెలుతురు సరిగారని అద్దెయిండ్లలో నిర్వహింపబడుచున్న మిడిల్ హైస్కూళ్ళకు విశాలమైన స్వగృహములు భోజనోపగృహములతోపాటై పంపబడిన యిప్పి హేట్లను గవర్నమెంటువారు నిరాకరించియున్నారు. డిస్ట్రిబ్యూటర్లవారి విషయమున అసహాయము గాన గవర్నమెంటువారు పునర్విమర్శగావించి సగము గాంటుల నైన నిప్పించగలందులకు కోరుచున్నాము.

నిత్యాభివృద్ధి గాంచుచున్న ఈజిల్లాలో నెకండిరీ విద్యాభివృద్ధి అత్యవశ్యకముగా నున్నది. ఈఅభివృద్ధి కనుగొనుచుగా కొత్తస్కూళ్ళు స్థాపించుటకు బదులు ఉన్న స్కూళ్ళే ధనలోపమున అస్తమించుచుండుట కోపనీయుము. ఈజిల్లాలో కొత్తగా నాలుగు మిడిల్ స్కూళ్ళు స్థాపించుటకు నిరుడుఅను మతికొరగా గవర్నమెంటువారు నిరాకరించిరి. కావున విద్యావిషయమున మాజిల్లా కలెక్టరు ధనసహాయము గావించుటకు గవర్నమెంటువారికి శిఫారసు చేయుటకు కోరుచున్నాము.

రీసెటిల్ మెంటు:— ఈవిషయమై ప్రజలయందు గలిగిన యపోహమును చెప్పుటకునట్లు వేచుచున్నాము. ఇదివరకే ఒకవైపున హామీకారు ఒత్తిడికిని ఇంకొక వైపున భూస్వామి ఒత్తిడికి నలిగి కృశించుచున్న ఈజిల్లా గరిష్టసంఖ్యయును రైతులు రీసెటిల్ మెంటువా చెక్కువపన్ను విధింతురని భయపడుచున్నారు. గవర్నమెంటువా రీవిషయమై నిర్మాణించిన రీసెటిల్ మెంటు ఆర్థిక విచారణ సంఘమువారు విచారణను ముగించి గవర్నమెంటువారికి విచారణ నివేదికను పంపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

అన్నా తురులై, బీదగిలియున్న రైతులక్షేమమునుగోరిన పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు మెంబర్లమయిన మేము యీ సెటిల్ మెంటులో రయితులకు సహాయముచేసి, గవర్నమెంటువారు కట్టి రివడయుటకున, తద్వారా నిరాధారడయిన రైతు యొక్క కృతజ్ఞతను ఎడయుటకున, తమరు పూనుకొనవలెనని కోరుచున్నాము.

తమకును, తమ అర్థాంగి లేటి వియాట్రీక్స్ స్టాన్లి గారికిని భగవంతుడు దీర్ఘాయుష్యము ధర్మారోగ్యాభివృద్ధి సంపదలతో నాకీర్వదించుగాక యిది ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు,

పెన్నెచ్చ పెద్దిరాజు, ప్రసిడెంటు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డు మెంబర్లు.

(శ్రీ) అన్నపూర్ణాదేవి. జాతీయ

బాలికా విద్యాలయము-ఏలూరు

ఒక సవరణ

మొన్నటి పత్రికలో గృహవిద్య యను పాఠ్యపుస్తకములకు డిక్షనరీలు, డిక్షనరీ యనియ, డిక్షనరీలకు డిక్షనరీయను వాక్యములను గృహవిద్యయను పాఠ్యపుస్తకము, మారినవి గాన సరిగా జదువుకొన ప్రార్థితులు.

ఇట్లు కార్యనిర్వాహకులు.

## ఆశ్చర్యమనీమేలుకే

### పట్టువంటి మజిల్లను

ఈకాలమే ఆంధ్రదేశమంతట అన్ని కాలములలోను వాడుదురు. దొరల కెంసో ప్రీతికగమైనది. అందుచును దోర్నాలు, దట్టముగు నేత, యెక్కువైన వృదుకరముగలిగి స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు కమీజులు, భాగతీయలకునువగు రకంవారీగా మాపరిశ్రమలయంలో తయారుచేయించి అన్ని దేశములకు అంపి యెన్నో యోగ్యతాపత్రికలు బహుసియున్నాము. స్త్రీలకు ముద్దుగుల్లేదు చీరంచులు పురుషులకు నాజుగుగావుండునట్లు మిక్కిలి లెక్కవనరలకు కొద్దిరోజులుమాత్రమే అంపనెంచి తిమ్మి. ఈసమయము పొగొట్టుకొనకదు. అక్కరలేనిచో దున్ను నాపసిద్దుము. 45 అంపశీషల చెదల్పు 12 గజముల తాను గల పెట్టెగాని రెండు 12 మార చీరల పెట్టెగాని రూ. 7-8-0 లు, 5 పట్టుకమీజుల పెట్టె రూ. 10-0-0, పొట్టి నేత, వజ్రీను కమీజులు 6 పెట్టి రూ. 9. 1920-వ సం॥ డిస్ట్రిక్టులయందు 3 ఆశాలు.

4

గుప్తా అందు కో, చిక కోల్ సిటీ, గంజాంజిల్లా.

గర్భాశయమందుండు వ్యాధులకు దివ్యమధము

## 'వైబ్రో - ఆరోగ'

స్త్రీలకుండు వ్యాధుల వాటికి వర్తనాని యనగనము. మిక్కిలి యనుభవము గల వైద్యులందరు కీవి గర్భమందు రక్తము ఒకేచోట చేరియుండుటచే కలుగు వ్యాధులు, ముట్టుకుట్టునొప్పి, భద్రమువలన కలుగు చవలచిత్తము, అంజాశయమందు కల్గు వ్యాధులు మొదలైన స్త్రీవ్యాధుల కన్నిటికిని దివ్యమధము.

**Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,**  
15 College Square : Calcutta.

ప్లాక్ యంచువారలు.

ఎన్. దేశాయి గౌన్డర్ అండు కో.,

41, బందరువీధి, మద్రాసు.

ప్లాక్ యంచువారలు.

నాదమ్ అండు కో.,

కొచ్చి న్.



నిపుణులు  
కాస్ట్రాల్ ను  
మేలైనదిగ  
భావింతురు

పెద్దమోటారు పందెములందు, పరీక్షలందు నిపుణులు కాస్ట్రాల్ నే నేర్పరుచుకొందురు. ఏలననగా వారి కిది నాణ్యమైన మోటారు నూనెయని తెలుసును. కాస్ట్రాల్ ను మోటారుయందు ఉపయోగించుటవలన దూరపు ప్రయాణమునకును, బాగుగా యంత్రములలోనికి జారగలిగి, మితస్వయమును, చక్కని మోటారు నడక యుండగలదు.



వేక్ ఫీల్డు కాస్ట్రాల్ మోటారు ఇతర మోటారు నూనెల ధరలతో బాటు హిందూదేశమంతటను నూనెలముఖావగ్గ దొరకగలదు. కొనునపుడు కాస్ట్రాల్ నూనె యాకువచ్చ, లేక ఎర్రడబ్బాలయందుండు దానినే కొనవలెను. మరొక విధమైనది లేదు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు, రంగూన్ వగైరా.

# స్థానిక వార్తలు

నిష్పవెట్టల పనివాండ్ర సంఘసభ:— ప్రెసంఘ ముయొక్క బహిరంగసభ శేఖరాయంకలము 5-30 గం-తిరు పత్రియారూలో నిష్పవెట్టల యంత్రాగారమునకు సమీపమున నున్న స్థలమునందు జరుగును. శ్రీయుత బి. శివరావు యం. ఎ. గా రధ్యక్షత వహించెదరు. శ్రీ యంతలు మణికోటిశ్వరన్, బి. ఎ. మాణిక్యమొదలియార్ గార్లు ఉపన్యసించెదరు.

## ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిజస్థాని ప్రకటన

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు 15 క్లాస్ (8) వనసరించి పై విశ్వవిద్యాలయ పరిధిలో నివసించు మద్రాసు శాసనసభ అధికారతర సభ్యులతరపున విశ్వవిద్యాలయసేతు సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడిన బి. రామచంద్రారెడ్డి, బి. ఏ. యం. యల్. సి. గారి సభ్యత్వపు నిర్ణీతకాలము పూర్తయగు టచే రామచంద్రారెడ్డిగారి సభ్యత్వపు స్థానము ఖాళీపడినది. ఈనియోజకవర్గపు రిటర్నింగు అఫీసరు మద్రాసు శాసనసభా సభ్యులు యీ ఖాళీస్థానమునకు మరల ఎన్నికజరుపుటకు కోరబడియున్నారు. ఇందుకు సంబంధముగ విషయములు పల యువారు మద్రాసు శాసనసభ కార్యదర్శికి న్రాయవలెను.

ప్రా. జి. వి. అప్పారావుగారి విలువిద్యాప్రదర్శనము  
శివాజీ వ్యాయమండలి యాజమాన్యముగత 2 వ తే దీని సాయంకాలము గోకలేపాలనందు, అభినవ ద్రోణ, కలి యుగ అశ్వన బిరుదాంకితులగు ప్రా. జి. వి. అప్పారావుగారు తమవిలువిద్య నైపుణీప్రదర్శనము గావించిరి. సర్ సి. పి. రామ స్వామి అయ్యర్, కే. సి. బి. ఇ. గా రధ్యక్షత వహించిరి. విలువిద్యాప్రదర్శనము మిగుల అద్భుతముగనుండి ప్రేక్షకుల నా నందపరచెను.

ప్రా. అప్పారావుగారు ప్రదర్శించిన విలువిద్య విశేష ములలో యీక్రిందివిముఖముగా కేర్పొనగినవి. ప్రాసెసరు గారి కబ్బబ్బే, సప్తతాళభంజనము, మత్స్యముంత్ర ప్రదర్శనము లు మిగుల అద్భుతముగానుండెను. ఇవికాక ప్రాసెసరుగారు మరి కొన్ని కష్టమైన విలువిద్య విశేషములను ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శ నాంతమున అధ్యక్షులగు సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారు ప్రాసెసరు అప్పారావుగారి ప్రదర్శనము ప్రశంసించి వారి ని అభినందించుచు మాట్లాడిరి. కే. సంజీవకామత్ గారు అధ్య ష్టులను అప్పారావుగారికిని వందము లప్పించిన మీదట సభ ముగిసెను.

## మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

### పట్టప్రదానోత్సవము

చిలుకూరి నారాయణరావు, తాయి వేంకటేశ్వరిరావు గార్లకు డాక్టరు పట్టములు  
సుమారు 276 మంది, స్వయముగ హాజరయ్యును 407 మంది, స్వయముగ హాజరకాకయు, ఈ దినమున, జరిగిన పట్ట ప్రదానోత్సవ సందర్భమున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము నుండి వేర్వేరు పట్టముల స్వీకరించిరి. ఇందు ఎం. ఎల్. 1, బి. ఎల్. 82 ఎం. డి. 1 రు బి. ఎస్. ఎస్. సి. 8 ఎం. బి. బి. ఎస్. 8 ఎల్. ఎం. ఎస్. 5, పి. హెచ్. డి. 1 బి. ఇ. 1 బి. ఎస్. సి. (వ్యవసాయము) 1 ఎల్.టి. 36 ఎం.ఎ. 15 బి. ఎ. ఆనర్సు 22, బి. ఎ. 501 డిగ్రీలు పట్టభద్రుల కొనగబడెను. ఇతరులకు కోమణి పట్టమును, మరి ఇతరులకు విద్యావ్ పట్ట మునుగూడ ఒకగబడెను.

చిలుకూరి నారాయణరావుగారికిని, తాయి వేంకట శేషగిరిరావుగారికిని పి. హెచ్. డి. పట్టము లొనగబడెను.

### అంతర్వేదిఉత్సవము - పశ్చిమగోదావరి

కృష్ణామండలముల బాలభటుల సంఘకార్యదర్శి ప్రకటన  
అంతర్వేది చట్టప్రక్కలను, మహావి కలరావ్యాధులు ప్రబలియుండు విషయము అంతర్వేది ఉత్సవములకు రాదలచు బాలభటులవలముల పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణామండలముల బాల భటుల సంఘకార్యదర్శి ముందుగా పేర్కొనుచున్నాడు.

## మైనరుబాలికను లేవదీసికొనిపోవుట

### 2 వత్సరముల కఠినశిక్ష

మదరాసు, ఫిబ్రవరి:— న్యాయమూర్తి మాధవన్ నా యరుగా రీదినమున, హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సునందు, “వ్య భిచారోద్దేశముతో మైనరుబాలిక నెత్తుకొనిపోవుట”కు సంబం ధించిన కేసునందు తీర్పు చెప్పిరి. జూరీసహాయముతో కేసు వి చారింపబడెను.

ప్రాసిక్యూషనరువాడు నేరమునుగురించి చెప్పు విషయ ము బి. వి. గౌజ్ ఖాన్ అనునతను “ఫతీమా” అను కుమార్తెతో ను, క రీం ఖాన్ అ ను కు మారు ని తో ను తం జా పూరి నుండివచ్చి, ఒకటి రెండువత్సరములుగా, చెన్న పట్నమున నివ సించుచుండిరి. అందు ఫతీమాకు 14 వత్సరములవయస్సు. కరీం ఖాన్ అంతకంటె చిన్నవాడు. వారు మొదట కొంతకాలము చాకలిపేటయందు నివసించుచుండిరి. పిమ్మట చూశైయనూరి. చాకలిపేటయందుండిగా “ఫతీమా” మైక్ హుస్సేన్ అనునత నితో పరిచయముగలిగెను. పిమ్మట వారు చూశైయందుండగా డి 1-8-29 రాత్రి 12 గంటలకు ముద్దాయియగు మైక్ హుస్సేన్, ఫతీమావద్దకువచ్చి నిద్రలేపి వెంట పిలచుకొని రాయపురమునం దలి తన యిం టి కి తీసికొనిపోయెను. మరునాడుదయము, ఫ తీ మా తం డ్రి, త న కు మా త్రై ను గా న క పో తీసువారికి ఫిర్యాదుచేసెను. డి 24-8-29 న గౌజ్ ఖాన్, ము ద్దాయియింటియందు తన కుమార్తెను చూచి పోలీసువారికి దెలు పగా, పోలీసువారు ముద్దాయిని అరెస్టుచేసిరి.

“ఫతీమా” యను తానును పరస్పరము క్రేమించుకొని వివాహమాడ దలచితిమనియు, ఆమె తండ్రి, ఆమెను నేరొక నికి ఇచ్చి వివాహమొనర్ప నెంచుటచే, ఆమె సమ్మతి మీదనే తా నామెను తీసికొని వెళ్లితిమనియు ముద్దాయి వాజూల మొసగెను.

ముద్దాయి తరపున న్యాయవాదిలేడు. న్యాయమూర్తి సంగ్రహముగ కేసువివరములను జూరీకి వివరించి బాలిక మైనరుగుటచే ఆమెసమ్మతి యొసగెనా, లేదా యను విషయ మనానశ్చ్యకమనియు, తండ్రియొక్క అనుమతిలే నిది, ఆమెతో సంగమమొనర్పు నుద్దేశముతో ఎత్తుకొనిపోయే నా లేదాయన్న దే ప్రశ్నయనియును చెలిపిరి. కాని, శిక్షవిధిం చుటయందు తనకు సహాయకరముగ నుండుటకుగాను బాలికను మొసగెను.

ఆమె సమ్మతితో తీసికొనిపోయినా లేదాయను విషయమున తమ యభిప్రాయమును దెలుపవలసినదని న్యాయమూర్తి జూరీని గోరెను.

జూరీ సభ్యులు, ఆమెచనా మందిరమునకువెళ్లి తిరిగి వచ్చి ఏక గ్రీవముగ, ముద్దాయి దోషి యేయనియు, కాని, బాలిక తనసమ్మతితోడనే ముద్దాయితో వెళ్లెననియు, తీర్పు చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి పదరు నిర్ణయము నంగీకరించి ముద్దాయి కి రెండు వత్సరములు కఠినశిక్షను విధించును అసలీ నేరము 10 వత్సరముల కఠిన శిక్షయు జరిమానాయును విధింపగినదనియు కాని ఈ కేసుయొక్క ప్రత్యేకపరిస్థితులనుజూచి, తగ్గువ శిక్ష విధించుచుంటిననియు చెలిపిరి.

## శాసనసభల బెటెల్స్ నులు

### (గెజట్టు ప్రకటనలు)

1. చిత్తూరు, దత్తమండలముల మహమ్మదీయేతర ని యోజకవర్గముచే ఆసెంబ్లీసభకు యెన్నుకోబడియుండిన శ్రీ యుత సి. దొరస్వామయ్యగారి రాజీనామా గవర్నరుజనరలు గారిచే అంగీకరింపబడినందున, వారిస్థానే యింకొకరిని 29-8-30. తేదీలోగా యెన్నుకోవలసినదిగా పదరు నియోజకవర్గ మునకు గవర్నరు జనరలుగా రు త్తరువు గావించియున్నారు.

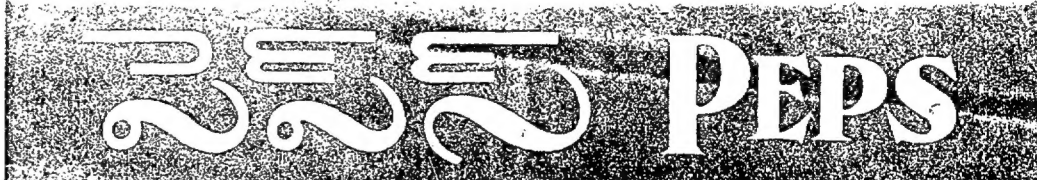
పై యెన్నికకు యీ క్రింది తేదీలను స్థానికప్రభుత్వ మువారు నిర్ణయించియున్నారు:—

అభ్యర్థుల నామినేషను— 18-2-30 లోగా  
నామినేషనుల పరిశీలన — 14-2-30  
పోలింగు — 17-8-30

2. చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయ నియోజకవర్గముచే చెన్న పురిశాసనసభకు యెన్నుకోబడియుండిన శ్రీయుత ఎస్. సత్య మూర్తిగారి రాజీనామా గవర్నరుగారిచే అంగీకరింపబడినందు న వారిస్థానే యింకొకరిని 29-8-30 తేదీలోగా యెన్నుకోవ లసినదిగా పదరు నియోజకవర్గమునకు గవర్నరుగా రు త్తరువు గావించుచున్నారు.

పై యెన్నికకు యీ క్రిందితేదీలను స్థానికప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించియున్నారు.

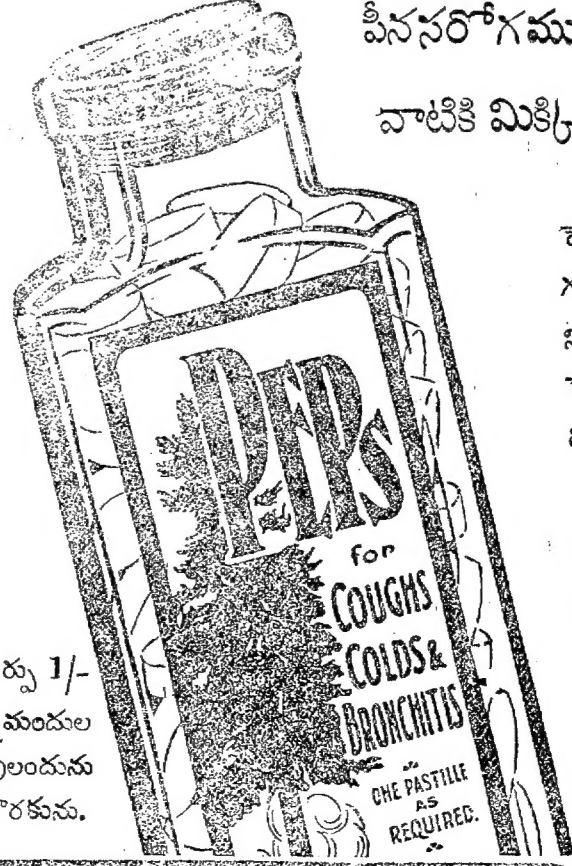
అభ్యర్థుల నామినేషను— 18-2-30 లోగా  
నామినేషనుల పరిశీలన— 14-2-30  
పోలింగు — 20-8-30



ఘనమైన శ్వాసిం చ తగిన విల్లలు

దగ్గులకు, జలుబు, శీతలము, గొంతువుండు, రొమ్ముపడినెము,

వీనసరోగము, ఉబ్బసము మొదలైన వాటికి మిక్కిలి ఉపయోగపడును.



వెల రూ 1/-  
అన్నిమందుల  
మాపులందును  
దొరకును.

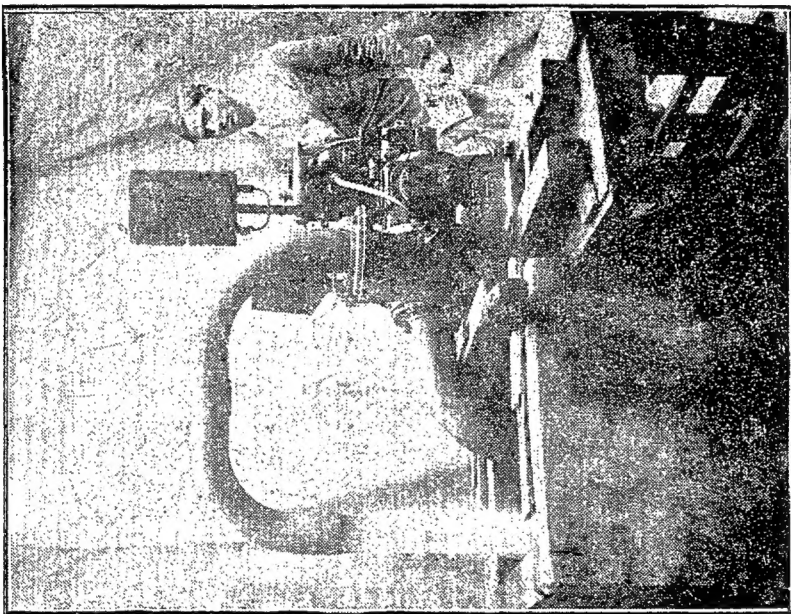
పెప్సినందు ఎక్కువబలము నిచ్చు దేవదారునూనెలు, బాధ నివారణదేయ గలిగి నోటియందు కరుగునపుడు ఆవిరి నిచ్చు బౌషధములు చేరియున్నవి. ఈ పెప్సినై, యావిరులను గుండెలు, ఊవిరి తిత్తులలోనికి శ్వాసిం చతగినవి.

పెప్స్ గొంతుమంటను బోగొట్టి, శుభ్రపరచి, గాలిబోవు గొట్టములోని నున్నితమైన చర్మముపై పుండును మాన్పును. దగ్గును పోగొట్టి, భారాశ మైన శ్వాస నిచ్చి, మంటను, చురు కును లేనటుల చేసి శ్వాసకోశము లకు బలము నిచ్చును.



# విజయవాడ

JANUARY							FEBRUARY							MARCH						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
5	6	7	8	9	10	*	2	3	4	5	6	7	*	2	3	4	5	6	7	*
12	13	14	15	16	17	*	9	10	11	12	13	14	*	9	10	11	12	13	14	*
19	20	21	22	23	24	*	16	17	18	19	20	21	*	16	17	18	19	20	21	*
26	27	28	29	30	31	*	23	24	25	26	27	28	*	23	24	25	26	27	28	*
APRIL							MAY							JUNE						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	*	*	*	1	2	3	4	5	6	*	1	2	3	4	5	6	*
6	7	8	9	10	11	*	4	5	6	7	8	9	*	8	9	10	11	12	13	*
13	14	15	16	17	18	*	11	12	13	14	15	16	*	15	16	17	18	19	20	*
20	21	22	23	24	25	*	18	19	20	21	22	23	*	22	23	24	25	26	27	*
27	28	29	30				25	26	27	28	29	30	*	29	30					
JULY							AUGUST							SEPTEMBER						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	*	*	*	3	4	5	6	7	8	*	7	8	9	10	11	12	*
6	7	8	9	10	11	*	10	11	12	13	14	15	*	14	15	16	17	18	19	*
13	14	15	16	17	18	*	17	18	19	20	21	22	*	21	22	23	24	25	26	*
20	21	22	23	24	25	*	24	25	26	27	28	29	*	28	29	30				
27	28	29	30	31			31													
OCTOBER							NOVEMBER							DECEMBER						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
5	6	7	8	9	10	*	2	3	4	5	6	7	*	7	8	9	10	11	12	*
12	13	14	15	16	17	*	9	10	11	12	13	14	*	14	15	16	17	18	19	*
19	20	21	22	23	24	*	16	17	18	19	20	21	*	21	22	23	24	25	26	*
26	27	28	29	30	31	*	23	24	25	26	27	28	*	28	29	30	31			

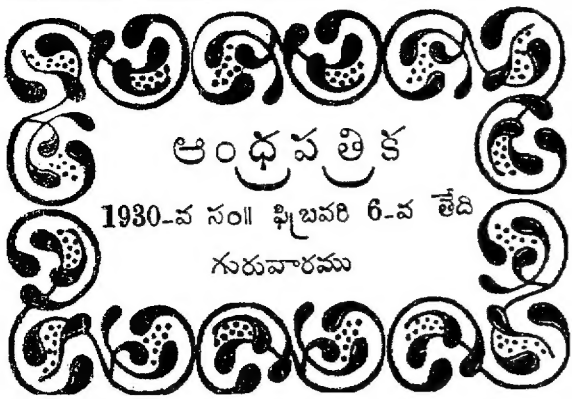


ప్రపంచమునందు యింతకంటె సుఖవైన నీటి ఇంజను లేదు. 4 అంగుళముల పంపుతో పనిజేసిన గంటకు 16,000 గాలనులనీరు తోడగలదు. 5 మొదలు 15 ఎకరములతోట తడువగలదు. నూనె ఖర్చు చాల తక్కువ. దినమునకు ఒకడబ్బా తెల్ల కిరణనాయిలు కంటె వేరు ఖర్చుగాదు. పొలముకాపు ఎవరైనను పనిజేయగలరు. ఒరువు తక్కువ. 4 గురు మనుష్యులు సులభముగా మోసికొని పోగలరు. పట్టాలఖర్చుగాని యిబ్బందులుగాని లేవు. చాల నమ్మక మైనది.

అన్ని జిల్లాలలోను నమ్మకమైన ఏజెంట్లు కావలయును.

వివరములకు:-

## మద్రాస్ బిరుద్రాని రాజమండ్రి



## లేబరు ప్రభుత్వస్థితి

ఇంగ్లండులోని కామన్సునభకును, ప్రభువుల సభకును చిరకాలమునుండియు సంఘర్షణ మేర్పడియుండెను. కామన్సునభ మధ్య తరగతి వారికి ప్రాతినిధ్య మొనగుచుండ, ప్రభువుల సభ ధనికులకును, వంశపారంపర్యపు ప్రభువులు మున్నగువారికిని నిలయముగ నుండెను. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడని, ప్రభువులతో నిండినసభ, అభివృద్ధికి ప్రతికూలముగ సంచరించుట వింతగాదు. ప్రభువుల సభను అసలే రద్దుజేసి, రెండవ సభ ఏర్పాటును తొలగింపవలయునను కోర్కె గలదు. కాని ఈ కోర్కె యంతవరకు సాగలేదు. ప్రభువుల సభకుగల యధికారములు మాత్రము చాలవరకు తగ్గింపబడెను. కామన్సునభవారు చేయదలచిన మేల్కన ప్రభువుల సభ భగ్నముగావింపకుండ కట్టుదిట్టము లేర్పరపబడెను. ప్రభుసభ నామమాత్రముగ నిలిచియున్నది. అలంకారముగమాత్రము ఏర్పడియున్నది. ఈ సభకు ఆర్థిక విషయములలో నెట్టి హక్కులేదు. కామన్సునభవారంగీకరించిన చట్టమును ప్రభు సభ నిరాకరించినను, చట్టము శాసనమగుటకు అవకాశములు గలవు. ఇంకను కేవలాలంకార ప్రాయముగు సీనభను ఇంగ్లండు నిలిపియుంచుట జూడ, బ్రిటిషువారు పూర్వ సాంప్రదాయములను సులభముగ విడువజాలరని తోచును. ఏమార్పు నయినను వీరు త్వరితగతిన గావింప బూనుకొనరు.

ఇంగ్లండులో నేమి, ఇతరదేశములలో నేమి రెండు సభల పద్ధతి సంఘర్షణమునకు కారణమగుచున్నది. ఇట్టి సంఘర్షణమును తొలగింపవలయు ననిన, ఒక సభను నామమాత్రముగావింపుటయే మార్గమగుచున్నది. ఇంతకన్నను రెండవ సభను రద్దుజేయుట లాభకరముగాదా? ప్రభువుల సభలో ప్రవేశించెడి అధిక సంఖ్యాకులు కన్న రైటిపు సభ్యులు, వీరిలో పలువురు వంశపారంపర్యపు సభ్యులు. కొందరు ప్రభు బిరుదమును బొంది, సభ్యులయ్యెదరు. ప్రభువుల సభలో తమ పక్షమున వాదించుటకు ప్రభుత్వమువారు కొందరను ప్రభువులుగ జేయుచుందురు. కొంతకాలము క్రిందట, లిబరలు పక్ష ప్రభువు లే అత్యల్ప సంఖ్యాకులుగ నుండిరి. ఇప్పుడు వీరి సంఖ్య పెరుగుచున్నది. ప్రభువుల సభలో ప్రవేశించుటకు, లిబరలు పక్షమువారు ఏవగింపు జూపుచుండిరి. లేబరు పక్షమువారికి కొలదికాలము క్రిందటివరకు ప్రభువుల సభలో ప్రాతినిధ్యమే లేకుండెను. కాని, తమయవసరములకొరకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు కొందరను ప్రభువులుగ జేర్చి ఆసభ కంపుచున్నారు. ఇతరపక్షముల ప్రభువులుకొందరు, లేబరు పక్షమున జేరుచున్నారు. అయినను ఇప్పటి

కిని లేబరు పక్షమునకు ప్రభువుల సభయందు అత్యల్ప ప్రాతినిధ్యము మాత్రము గలదు. లేబరు పక్ష తీర్మానము లీ సభలో నెక్కట చాల కష్టము.

కన్న రైటిపు పక్షము అధికారమునందున్నంతవరకు కామన్సునభకును ప్రభువుల సభకును సంఘర్షణము తక్కువుగ నుండెను. కారణము విదితమే. ఉభయులును అభివృద్ధికి ప్రతికూలులే యగుటచే యిబ్బంది గలుగదయ్యెను. లేబరుపక్షమువారధికారమునకు వచ్చినదాదిగ, కన్నరైటిపులతో నిండిన ప్రభువుల సభ లేబరు ప్రభుత్వము వారి పై విజృంభించుచు, కన్నరైటిపు కేకలకు స్థాన మొనగుచున్నది. ప్రభువులసభలో హిందూదేశము గూర్చి వెలువడిన యభిప్రాయము లిందుకు నిదర్శనములు. ఇటులనే ఏ విషయము గూర్చి యైనను, అభివృద్ధిని స్తంభింపజేయు ప్రతిపాదనలే సామాన్యముగ వెలువడుచుండును. ఇటీవల కామన్సు సభవారంగీకరించిన నిరుద్యోగ నివారణ చట్టమును భగ్న మొనర్చుటకు ప్రభువుల సభవారు ప్రయత్నించిరి. తమ కధికారములేని సవరణలను గూడ వీరు ప్రతిపాదించజొచ్చిరి. చట్టమును సంవత్సరము కాలముమాత్రము ఆములులో నుండునటుల చేయ ప్రయత్నించిరి. ప్రభువులసభలో లేబరు ప్రభుత్వము తన యభిప్రాయమున నెలవేర్చుకొనుట దుర్లభమని తెలిసిన విషయమే. ఇంతకు పూర్వము లేబరు ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలను ప్రభువులసభవారు రెండుమూడు మార్లు నోడించి యుండిరి. ఈ కారణమువలన, లేబరు ప్రభుత్వము వారు నిరుద్యోగ నివారణ చట్టము విషయమై రాజీ సంకీర్ణంపవలసి వచ్చెను.

చట్టము మూడుసంవత్సరముల కాలము ఆములులో నుండునటుల ప్రభుత్వమువారు రాజీనామా సంకీర్ణించి, ప్రస్తుతపు గండమును తప్పించుకొనిరి. వీరి పంతమే కొనసాగవలయు ననుచో, చట్టమును నిలిపి యుంచి, మూడుసభలకు పిమ్మట గాని శాసనము గా వింపవలెండదు. ఇందువలన ఆలస్యముచాలగలుగును. లేబరు ప్రభుత్వముపై ప్రజలకు నమ్మకము దప్పిపోవును. అందుచే, పరిస్థితులను వీరేదియో నొక విధమున దాటదలచిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు సూచించినటుల, ప్రభువుల సభవారు కన్నరైటిపు పక్షమువారి ఉపసంఘముగ పని జేయుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రభువుల సభను లేబరు పక్షము వారు నమ్మజాలరని, మాక్స్ నాల్డుగారు జెప్పటలో సత్యమునే చాటిరి. చర్చిలోగారి కీ ప్రసంగము ఆగ్రహమును పురికొల్పినను, నిజమిదియే యగుటచే, కాదనుటకు వీలులేదు. మొత్తము మీద లేబరు ప్రభుత్వ సందిగ్ధస్థితి దొలగలేదు సంఖ్యాబలము లేనికతన, ఈ పక్ష మెట్టి యుపయోగకరమగు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టజాలకున్నది. కామన్సు సభలో, కన్నరైటిపు పక్షము నెదుర్కొనుటకు, లిబరలు పక్షమువారి యండను వీరు చేరవలసి వచ్చుచున్నది. బాగ్గగనుల చట్టము విషయమున, కన్నరైటిపు పక్షమువారు, కార్మికులు పనిచేయు గంటలకాలమును తగ్గింపగూడదనుచుండ, లిబరలుపక్షమువారు మార్కెటింగు ఏర్పాటు బనికి రాదనుచున్నారు. తమయనికిని కాపాడుకొనుటకై, లేబరు ప్రభుత్వమువారు మార్కెటింగు ఏర్పాటును వదలుకొని, లిబరలు పక్షమువారి నహాయమును సంపాదించ గలిగిరి. లాయడు జార్జిగారిని వీరు నమా

ధాన పరుప గలిగిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారవలంబించిన ఎత్తు, కన్నరైటిపులకు నంకటమయ్యెను. లిబరలు పక్షమువారితో గలిసి, లేబరు ప్రభుత్వము నోడించుటకు తలపెట్టిన కన్నరైటిపు పక్షమువారి యత్నములు విఫలమయ్యెను. లేబరు ప్రభుత్వము వారు అగౌరవముగ ప్రవర్తించిరని తెలిసి, తమ అసమ్మతిని దెలుపుటకై బాల్టువినగారు కామన్సు సభను నిలుపుదల జేయవలయునను తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి గాని, అది నెగ్గలేదు. మొత్తముమీద ఏపక్షమునకు కోపము వచ్చినను, లేబరు ప్రభుత్వము తన మనోరథము నీడేర్చుకొనజాలని స్థితిలో నున్నది. రెండుపక్షములు ఏకమగుచో, లేబరు ప్రభుత్వ మోడిపోవుట నిశ్చయము. అందుచే, వీరు ఇతర రెండుపక్షముల కలయిక ఏర్పడకుండ, నివారించుటకు ఎప్పటికప్పుడు పాటుబడుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నము కొనసాగుచున్నను, లేబరు ప్రభుత్వము తనకు తోడ్పడెడి పక్షమువారి కనుగూడుముగ నడువవలయును గాని, ఇరు పక్షములను ప్రతిఘటించజాలదు. ఈ తీరున త్రిశతకుస్వర్గమున నిలిచి యుండుటకన్నను, లేబరు ప్రభుత్వమువారిొక ముఖ్యప్రశ్నపై ధైర్యమువహించి, రాజీల సంకీర్ణంపక యోటమికి సిద్ధపడుచో, పిమ్మట జరుగు ఎన్నికలలో లేబరు పక్ష మధిక సంఖ్యలతో విజయము గాంచగలుగును. అందుకుమారుగ, ఎట్టి సాహసమునకు బూనక, ఇతరపక్షముల కెప్పుడును తల వాలుచుండుచో, వీరి కిక్కురుండుగూడ సంఖ్యాబలము లభించుట దుర్లభమగును. ప్రజాభిమానము గుదురజాలదు. ఆంతరంగిక సమస్యల విషయము ననే, లేబరు ప్రభుత్వము తన మనోరథమును నెలవేర్చుకొనజాలకుండగ, హిందూదేశమునకు మేలు నేయదలచినను చేయజాలదని, విదితమగుచున్నది. లేబరు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమునకు అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును త్వరలో ప్రసాదించెదరని, యింకను ఆశబెట్టుకొనువా రింతటితో నయినను, ఆశలనెల్ల విడనాడి, స్వశక్తిపై నాధారపడి గమ్యస్థానము జేరుట మేలని గ్రహించుట శ్రేయస్కరమగును.

## కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల రాజీనామాలు: అనంతరకర్తవ్యము

కాంగ్రెసు పక్ష శాసనసభ్యులు తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చిన పిమ్మట, చేయుట కేమి పని గలదను ప్రశ్న సామాన్యముగ వెలువడుచున్నది. శాసనసభలలో ప్రొద్దుబోయినటుల, వెలుపల ప్రొద్దుబోని మాట నిజమేగాని, ప్రజలకు నిజమగు మేలు గలిగించి, వారికిస్వరాజ్యమును చేకూర్చుటకు పలయు పనియంతయు శాసనసభల వెలుపలనే గలదని, ఎల్లరంగీకరింపక తీరదు. ప్రజాశక్తి ప్రవర్ధనము శాసనసభలకు వెలుపలనే జరుగవలయును. దీనిపైనే స్వాతంత్ర్యసిద్ధి ఆధారపడు ననుట నిశ్చయము. శాసనసభల వెలుపల, ప్రజోపయోగమై ఏమాత్రము కృషి జరిగినను, అదితప్పక ఫలించును. శాసనసభలలో జరుగు వాగ్వివాదములు చాలవరకు వ్యర్థములగుట అనుభవైకవేద్యము. కాల వ్యయమునకు దగిన ఫలము శాసనసభలలో గనుపింపదనుట నిశ్చయము. భారతశాసనసభలో



పట్టుకారు గనుబటుచున్న స్వతంత్రవైఖరిగూడ ప్రదర్శనమాత్రముగ పరిణమించుచున్నది గాని, స్వాతంత్ర్యమును చేరువకు దెచ్చుటకుగాని, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయుటకుగాని, తోడ్పడ కున్నది. ప్రైట్లు కొన్ని సభ్యత్వ పదవికి కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము రాజీనామానిచ్చి, తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువకుండుటకు నిశ్చయించిన వేమవరపు రామదాసు వంతులుగారు, శాసనసభా బహిష్కారవాదులుగారు. కాంగ్రెసు తీర్మానముతో వీరేకీభవించరు. శాసనసభలపై వీరికి విశ్వాసము గలదు. అయినను, వీరుగూడ శాసనసభల వెలుపల రాజీనామానిచ్చిన సభ్యులు నిర్వహింపదగిన కార్యములన్నియో గలవనియు, పని లేదను విచారమున కవకాశము లేదనియు, తేటపరచుచున్నారు. వీరి వ్యాసమును స్థలాంతరమున ముద్రించితమి. శాసనసభలలో జేయదగిన కార్యముకంటె, వాని వెలుపల జేయదగిన పని వేయిమడుంగు లధికమని, రామదాసుగారు చాటుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు సంతతము దెలుపుచుండినటుల, భారతదేశము నావరించిన ప్రధానసంకటము దార్శిద్యమే. ప్రజల దార్శిద్య బాధ నేమాత్రము తొలగింప బూనుకొనువారయినను, అమితమగు మేలు నలువగలదు. పల్లెటూర్లయందు ప్రజలలో నధిక సంఖ్యాకులు నివసించుచున్నారు. ఒకసమయమున సర్వసంపదల తో తులదూగుచున్న గ్రామములు నేడు, శిథిలావస్థయందున్నవి. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు దెలిపినటుల, ప్రజలకు నగటున రోజుకు రెండణలయినను రాబడిలేకున్నది. ఎచ్చుపన్నులనుండివారు బాధపడుచున్నారు. వారి వృత్తులు నశించినవి. గ్రామములను సాభాగ్యవంతముగ నొనర్చిన చేతిపరిశ్రమలడుగంటినవి. న్యాయస్థానముల వ్యాజ్యముల వలన ప్రజల నేక నష్టముల పాలగుచున్నారు. వీరి వివాదములను సామ్యముగ పరిష్కరించు సాధనలు లేకున్నవి. మద్యపాన విశాచాపీడితులై, వీరు ఆర్థిక నైతిక పటుత్వమును కోల్పోవుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో గ్రామములను పునరుద్ధరింపవలసిన యవసర మెంతయో గలదు. రామదాసువంతులుగారు దెలిపినటుల, నిర్మాణ కార్యక్రమమును చేపట్టుట కెంచరు బూనుకొనినను, వారి సంఖ్య లధికమనిపించుకొనవు. ఇక్కార్యమునకై నడుముగట్టువారుండుచో, ధనమునకు కొరంత గలుగదని, రామదాసుగారు అనుభవమువలన చాటుచున్నారు. పూర్ణస్వరాజ్యము గోరువారయినను, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము చాలునను వారయినను, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయనిది గమ్యస్థానము జేర వీలులేదని గ్రహింపవలయును. అధినివేశస్వాతంత్ర్య మయినను అడిగినమాత్రాన లభింపదనియు దయదలచి దీనిని వరముగ నిచ్చువారు లేరనియు, ప్రస్తుత పరిస్థితులు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. అందుచే నిర్మాణ కార్యక్రమము నవలంబించి, గ్రామోద్ధరణకు బూనుటకు, అన్ని పక్షములవారును చేతులగలిపి పాటుబడుట కవకాశము గలదు. శాసనసభల వెలుపల బని చేయుటకు పక్ష భేదములతో బనియండదు. ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయుటకు వివిధ పక్ష నాయకులును బూనుకొనవచ్చును. స్వరాజ్యమునకు స్వశక్తియే మూలాధారము. ఇటీ

వల లేబరు పక్షమువారు స్వరాజ్య మిప్పించెదరని యాశలు గలిగెను. వీరేర్పరచెడి రాండుటేబిలు సమావేశము, తక్షణ అధినివేశస్వాతంత్ర్య ప్రదానమునకు తోడ్పడునని యూహింపబడెను. కాని ఇట్టి యూహలు తుదకు వ్యర్థములయ్యెను. పార్లమెంటు సభలో జరిగిన ప్రసంగములే కొంతవరకు భ్రమను బాపెను. పిమ్మట, ఇండియా సహాయమంత్రియగు రస్సెలు ప్రభువుగారు గావించిన ప్రసంగము, గమ్యస్థానమును త్వరలో జేరుటకు వీలులేదని రూఢీకరచెను. భారతీయుల స్వపరిపాలనార్హతను, కన్పర్చెటిపులతోబాటు లేబరు ప్రముఖులు గూడ చాటసాగిరి. రాజప్రతినిధిగారిటీవల గావించిన ప్రసంగము, రస్సెలు ప్రసంగభోరణి కనుగుణముగ నుండెను. రాబోవు ఇండియా సహాయ మంత్రియగు కెన్వర్త్రిగారు గూడ రస్సెలు ప్రభువుగారి మార్గమునే అనుసరించుచున్నారు. అందుచే ఏపక్షము వారయినను గమ్యస్థానము జేరుటకు, శాసనసభల వెలుపల ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయుటయే సాధనమని గ్రహింప నవసరము గలదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు స్వరాజ్యము నవలంబించి, కాలమును వ్యర్థపరుపజాలరు. రామదాసు వంతులుగారి ఎచ్చరిక, నిర్మాణ కార్యక్రమాభివృద్ధికై పాటుబడుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులకు ప్రోద్బల మొనగు గాక యని కోరెదము.

### దెబ్బల శిక్ష

దెబ్బలశిక్ష, అపరాధిని సంస్కరించుటకు మారుగ, వారిని అవమానపరచుననియు, ఇయ్యది పగ సాధించుట కేర్పడినదనియు, మానవులను పశుతుల్యులుగ జేయుననియు, నాగరిక ప్రపంచము నందు ప్రాజ్ఞులు పలువురు భావించుచున్నారు. ఇటీవల నొక నిందితునికి ఇంగ్లండులో దెబ్బలశిక్ష విధింపగ, జుయిలుకు బోకముందే అతడు ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఈ సంఘటనమునకు పిమ్మట దెబ్బలశిక్ష ఏమయమై వాదప్రతివాదములు చెలరేగుచున్నవి. దెబ్బలశిక్షను తొలగించిన భయము తగ్గునని, డార్లింగుప్రభువుగారు దెలుపగ, సుప్రసిద్ధ తత్వవేత్తలగు బర్నార్డు మోగారు దీనిని అసందిగ్ధముగ ఖండించుచున్నారు. దెబ్బల శిక్షవలనగాని, నేరస్థులకు బుద్ధి రాదనుచో, దీనినిమాత్రమే నిలిపియుంచి, ఖయిదుశిక్ష ననలే తొలగింపవలయునని, బర్నార్డు మోగారు వాదించిరి. దెబ్బల శిక్షయొక్క దారుణ స్వభావము గ్రహించుటకు, న్యాయాధిపతులే వీని ననుభవించి పరీక్షింప వలయునని, మోగారు జేసినవాదము తీవ్రముగ నున్నను, దెబ్బల శిక్షను రద్దుజేయ నవసరము గలదను భావము ప్రబలుచున్నదనుటకు సందియము లేదు. శిక్షాప్రయోజనము గూర్చి భావములు త్వరితగతిమార్పు చెందుచున్నవి. నేరస్థులను సంస్కరించుటకు, దెబ్బలశిక్ష ఏమాత్రము తోడ్పడదనియు, వారి హృదయ కాశిన్యమును మాత్ర మిది బలపరచుననియు, వ్యక్తమగుచున్నది.

### అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీ:

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని గౌరవించుట అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీ, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారికి స్వాగతపత్ర మొసగి గౌరవింప

నిశ్చయించుటలో తన్నుతా గౌరవించుకొనెను. జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యులై అహమ్మదాబాదుకు త్వరలో విచ్చేయుచున్నారు. ఈ సభయందు గావించు నిర్ణయములపై దేశపు భావి పరిణామ మూధారపడి యుండును. అందుచే, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని, అహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు గౌరవించిరనిన, పూర్ణస్వరాజ్య లబ్ధికై తోడ్పడ నిశ్చయించిరనియే విదితమగును. గాంధీమహాత్మునినివా సస్థానమగు అహమ్మదాబాదు నగరమిట్టి నిశ్చయమును జూపుట, నగర గౌరవమున కెంతయు యొప్పియున్నది.

## ఆంధ్ర గ్రామపునర్నిర్మాణసమితి

(వేమవరపు రామదాసువంతులుగారు)

కాంగ్రెసు నిర్ణయము ననుసరించి, శాసనసభ్యులు తమ స్థానములకు రాజీనామా నిచ్చినదిమొదలు వారిక వెంటనే జేయవలసిన కార్యమెద్ది యని నన్ను అనేకులు ప్రశ్నించిరి. ఇట్టి ప్రశ్న కేమి అవకాశముగలదో నాకు తెలియదు. శాసనసభలకు పోయినవారందరూ గూడ తమకు గల కాలములో నెక్కుడు భాగమును ప్రజలయొక్క రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థిక పరిస్థితులను సంస్కరించుటకై వినియోగింతురనియు గదా దేశమపేక్షించుచుండినది? శాసనసభలలో సంపూర్ణ విశ్వాసముగల నానెంటి వారుగూడ శాసనసభలలో చేయదగిన కార్యముకంటె వాని వెలుపల దేశమందు చేయదగిన పనియే వేయిమడుంగు లధికమని నమ్మియుంటుమిగాని మరియొకటికాదు. శక్తివంత నలేక ఎక్కుడుకాలమును శాసనసభల వెలుపల నిర్మాణ కార్యములందే వినియోగించుచుంటిమి. ఇట్టి సందర్భములో శాసనసభలను వీడిన మాత్రమున దేశసేవకైయుండిన అవకాశములో ఆపగింజంతయు కొరవడలేదనియు, కొందరికి అట్టి అవకాశములును కాలమును పెంపొందుననియు నానమ్మకము.

ప్రస్తుతము నాగరిక ప్రపంచమునందు భారతదేశ మతి నికృష్టస్థానము నాక్రమించియుండుటకు గల ప్రబల కారణములు రెండు: రాజకీయదాస్యము, ఆర్థిక దైన్యము. ఇవి రెండును కొంతవరకు అన్యోన్యప్రయములు. అన్నప్రస్తుములైనను, స్వశక్తిపై నాధారపడ లేకుండిన దేశమునకు స్వరాజ్యప్రాప్తి దుర్లభము. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములేనిదేశమునకు తన పరిశ్రమలను రక్షించుకొని ఆర్థికపారవశ్యతను తొలగించుకొనుట దుస్సాధ్యము. అందుచే, ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను ప్రజ్వరిల్ల జేయుటయు, వారి ఆర్థికదృష్టిని మాడినంతవరకు తొలగించుటయు, సంఘటికరణముచేసి నిరంతరము కృషిపలపఁపవలసిన బాధ్యత మనయందు కలదు. ఈ నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు పూరికొని గ్రామములందును పట్టణములందును ప్రబోధము కలుగజేసి అవసరమగు సంఘటన సాధించుటకు ఎందరు విద్యార్థికులు నడుముగట్టి కార్యమునకు దిగినను చాలరు. కాబట్టి శాసనసభలనుండి వీడివచ్చినవారికి చేతనిండి పని లేదనుట ఇట్టి భ్రాంతి. వారందరు యీ కార్యమునకు వెంటనే బూనుకొనుట కర్తవ్యము. ఇదివరకు జేయ లేదనికాదు. ఇప్పుడు కలిగిన అవకాశముచే నింకయు బాగుగచేయదగును.

భారతదేశము యొక్క పురోవృద్ధికి అడ్డుపడుచుండిన కారణములలో గ్రామములందున్న ప్రజలకారణమునకు సందియములేదు. నూటికి 90 మంది ప్రజలు గ్రామములందు నివసించుచున్నారు. రిరి కొట్ల భారతీయులకు వలయు ఆహారము యితర వస్తుసామగ్రిని వారు యుత్పత్తి చేయుచున్నారు. అతిభారమగు వ్యయముతో మాడికొనిన యీరాజ్యాంగ నిర్వహణమునకు వలయు ద్రవ్యమునంతయు కష్టములరూపమున వారు సమర్పించుచున్నారు. ఇట్లయ్యియు జీవితము నందుగల వికాసమును, సుఖజీవనముయొక్క విలాసమును వాఙ్మతేకపోవుటయొగాక కుక్షింభరత్నమునకు వలయు సదుపాయములైనలేక, అనేకులు నిరశనప్రతమ జేయుచు అతిదుర్గతిములకు జీవయాత్రలను నిరంతరము గడుపుచున్నారు. ఈస్థితిని తొలగించుట భారతదేశ స్వరాజ్య సంపాదన నిర్వహణమునకు అత్యంతావశ్యకమని నాదృఢనమ్మకము. అందుచే, స్వరాజ్యకాంక్ష గలవారందరూ గ్రామపునర్నిర్మాణమునందు దీక్షవహించవలసియున్నది. గ్రామపంచాయతులు, సహకార సంఘములు, గ్రం

భూమిములు, కాంగ్రెసుసభలు మొదలగు గ్రామములందలి అన్ని సంస్థల యానిర్వాహకమునకు తోడ్పడునట్లు చేయవచ్చును. ఈకార్యమునకు పూనుకొను దీక్షాపరులుండెనచో ద్రవ్యలోపములేదు. కావున వెంటనే ఆంధ్ర గ్రామ పునర్నిర్మాణసమితిని స్థాపించి యిపుడు అచ్చటచ్చట జరుగుచున్న గ్రామ పునర్నిర్మాణ ప్రయత్నములను కేంద్రీకరించి ఆంధ్రదేశములోని గ్రామములలో నూతనోజ్జ్వలమును వికసింపజేయుటకు నేను ఆంధ్రులను వినయపూర్వకముగ కోరుచున్నాను. ఈప్రయత్నము ఆంధ్రుల కంగీకారమైనచో అట్టిసమితిని నిర్మించుటకువలయు ప్రయత్నములలో నాకే క్రివంచన లేక తోడ్పడెదను. ఈ సమితిలో ముఖ్యముగా, కాననసభలకు రాజీనామానిచ్చిన వారందరు వెంటనే చేరినచో వారికి దేశసేవజేయుటకు అమూల్యముగ నూతన అవకాశములు చేకూరును.

ఇప్పుడు కాననసభలలోనున్న వారిని వాటిని విడిచిరమ్మ నుట ఎంతకష్టముగనున్నదో అప్పుడు అనగా వారు గ్రామ పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమముననున్ను లెనపుడు వారిని తిరిగి కానన సభలలో ప్రవేశించునట్లు చేయుటకూడ అంత కష్టముగానుండు నేమి. కాననసభలందు సాదరభావము యున్నను వానిలో ప్రవేశించుటకు తీరికయుండక పోవచ్చును. గ్రామపునర్నిర్మాణ కార్యక్రమమున కెంతకాలమైనను, ఎందరు ప్రచారకులైనను కావలయును. ఆంధ్రుల లీయుద్యమమును చేపట్టెదమనె, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి మార్గదర్శకు లగుదురు.

### జన్మాంతరము-కర్మసూత్రము

(శ్రీ) అభేదానందస్వామి ప్రణీతము

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసవారి ప్రియశిష్యులలో నొకరగు శ్రీ అభేదానందస్వామిలవారు శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారికి తోడునీడగానుండి ఇంగ్లాండు దేశమునందును అమెరికాఖండమునందును వేదాంత ప్రచారమును చేసిరి. అనేక మతములను ఆశ్రయములను స్థాపించిరి. ఇపుడు వీరు వంగరాష్ట్రము నందున్నారు. వీరి యుపన్యాసములను చెందింటిని శ్రీతత్వానందులవారి రాంధ్రీకృతము గావించిరి. అవి జన్మాంతరము, కర్మసూత్రము ననునవి. దీనిని శ్రీసనాతన గ్రంథమాలవాగు 4 ప్రమానముగా ప్రకటించిరి. దీనిని స్వీకరించితిమి. ఇందు 46 పేజీలు కలవు. ఈ రెండిటిలో జన్మాంతరకోపన్యాసమే పెద్దది. ఇది నిర్దుష్ట గ్రాంథికభాషలో వ్రాయబడెను. తెలి మృదు మధుర మగుటచే యెల్లవారికిని బాగుగా బోధపడగలదు. విషయము చతుర్విధ పురుషార్థములలోను శ్రేష్ఠతముగను మోక్షసాధనయేగాన నది పరమ పవిత్రముని వేరుగా తెలుపనవసరములేదు. దీనివల మూడవూహనాశ్రమే. ఈగ్రంథములకు సాలు చందా పోస్టేజీ సహా ఒక రూపాయి. రెండేసి నెలలకొకసారి 50 పుటలకు రెగ్గని సంచిక యొకటి చందాదారులకు పంపబడును. ఇంకను పూర్వము గృహస్థాశ్రమతత్వము స్వాతంత్ర్యజయము ఆత్మదర్శనము అను సంచికలు ప్రకటింపబడెను. చందాదారులు కాగ్గోరువారు ఒక రూపాయి మనిఅర్ధరూ ద్వారా పంపవలెను. విడిసంచిక కోరువారు 0-8-0-8 కు టెలిగ్రాఫ్ లను పంపవలెను.

అడ్రెసు:—శ్రీయుత కందేపు నరసింహంగారు మేనేజరు, సనాతనాశ్రమము, క్రాపాపాట్టు, నియా కొల్లూరు, గుంటూరుజిల్లా.

(శ్రీ) మధ్యవనమీ మహోత్సవము:— చెన్నపురి

మధ్యవనమునా రీ మహోత్సవమును తిరువల్లి కే.టి.లోని ఉత్తరాది మతమునందు శ్రీ సత్యజ్ఞానగురుస్వామిల బృందావన సాన్నిధ్యమునందు నేడుదయమున ప్రారంభించిరి. మధ్యశ్రీ కాలగీయదునాధాచార్యులవారు నేడుదయమున శ్రీ మధ్య విజయమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. నేడు పూర్వారాధనమును, రేపు ఆరాధనమును, ఎల్లండి ఉత్తరారాధనమును జరుగును. ఈ మూడుకోజాలును ఉదయమున 7 మొదలు 8 వరకును, సాయంకాలము 5-15 మొదలు 7-15 వరకును మధ్యమతమునుగూర్చిన ఉపన్యాసములు జరుగును. రాత్రి 8 గంటలు మొదలు 9 జనలు జరుగును. ఆఖరు రోజున ఉత్తరార్థపు జరుగును. సాక్షాత్ శ్రీ ముఖ్య ప్రాణావతారమూర్తులను ద్వైతసిద్ధాంత స్థాపకులను అదిగురువులను జగద్గురువులను శ్రీ మధ్యరాయలవారి ఆరాధనయందు అందరును పాల్గొని శ్రీ హరిగురువుల అనుగ్రహమునకు పాత్రికలగుదురుగాకయని కార్యదర్శులు కోరుచున్నారు.

కృష్ణానందల గ్రామాధికార్లు అవసర మహాసభ ఈసభ 1-2-1930 తేదిన మధ్యాహ్నం 1 ఘంటకు బందరు టవున్ హాలు నందు జరపబడును.

పూర్వపాటి పూర్ణసుందరాపు, జాయింటు కెక్రటరీ.

## శ్రీ కృష్ణదేవరాయ జయంత్యుత్సవములు

శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతను 12-2-1930 తేదీని బెజవాడలో జరుపబడును

ఖద్దరు పరిశ్రమ—పోటీపరీక్షలు జరుపబడును.

ఆంధ్రమహాజను లందరు అత్యుత్సాహముతో పాల్గొన బ్రాధితులు.

చీదెల్ల నరసింహం, కార్యదర్శి, శ్రీ కృష్ణదేవరాయ జయంత్యుత్సవ సంఘము, బెజవాడ.



బిటిషు మ్యూజియము

బాంబుకథనము

భారతీయులు ఏమియు ఎలుగరు

దోషి ప్ర్యాంకు బిగు

(రూటరు)

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— నేడు బవుపీథి పోలీసుస్టేషను వారు ప్ర్యాంకు బిగు గారిపై బాంబు నేరము వారోపించిరి. ఆతనివద్ద ప్రేరేపి వదార్థము (బాంబు) దుర్వినియోగమునకై దగ్గర అనుమానాస్పదమును పరిశీతులందు దొరికినందున వారిని ముద్దయగ జేసిరి. బిగుగారిని ఇద్దరు 50 పౌనులకు హామీ ఇచ్చుటచే జామీనుమీద విడుదల జేసిరి. ఈ బాంబు తానే పెట్టితనని స్కాట్లండు యార్డు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుతో బిగుగారు ఒప్పుకొనిరి. ఆపిదప వ్రాతమూలముగను ఇచ్చిరి.

దూర ప్రాచ్యదేశమున

మత్తుపదార్థము

విస్తార ముపయోగింపబడుచున్నది

(రూటరు)

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— దూర ప్రాచ్యదేశమున గంజాయి నల్ల మందు మున్నగు మత్తుపదార్థములు విస్తారముగ ఉపయోగింప బడుచున్నవనియు, జపానునుండి విస్తారముగ కోకేయిను ఇండియాకు వచ్చుచున్నదనియు, నల్లమందు కమిషను భారతప్రతినిధియగు మార్కండేవిగ్ని గారు తెలిపిరి.

జపాను ప్రభుత్వమునా రీ దొంగవ్యాపారమును కట్టి పెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు త్వరలోనే ఇది ఫలించగలదనియు జపాను ప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

పనిలేనివారి భీమాచట్టము

(వై లెస్)

ప్రభువుల సవరణ

రుగ్బీ, ఫిబ్రవరి 5:—ప్రభువులసభవారిట్లు సవరణగావించుచో కామన్సునభవారి అధికారమును పహించినటు లగుననియు సామ్యును ఖర్చుపెట్టు అధికారము కామన్సునభవారిది కాని ప్రభువులసభవారికి సంబంధము లేదనియు ప్రధానామాత్యుడు ముగ్ధోవాల్డుగారు తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమునారి తీర్మానమును ఒప్పుకొనుచు పార్లమెంటు ఆక్రమకారము ప్రభువులసభవారికి డబ్బును ఖర్చుపెట్టుటకు వేరమాడు అధికారమున్నదని చర్చిలుగా రనిరి. ఎంతవరకు ఖర్చు చేయవలెనను అధికారము తమకు గలదనిరి. సవరణలను అందు నిమిత్తము ప్రవేశపెట్టు అధికారము గలదనిరి. లిబరల్సుగూడ సర్ హెర్బర్ట్ కాన్యమ్యులుగారు సమ్యుతిని తెలిపిరి. కామన్సు హక్కులను లిబరల్సు సదా కాపాడెదరనిరి. ఈవిషయములో తగదా స్వల్పమైనది కాని బిల్లును చంపరాదనిరి.

ప్రభువులసభలో కామన్సునభవారి ఆమోదించబడిన రాజీ తీర్మానమును ఆమోదించిరి. ప్రభువులసభవారు గోరిన

కాలనిర్ణయమును ప్రోత్సేయ లేదనియు ఒక సంవత్సరమునకు బదులు మూడు సంవత్సరములవరకు సాగించిరనియు పార్లమెంటు ప్రభు పినెను. 1938 జూను ఆఖరువరకు పెంచిరి. భిన్నాభిప్రాయము లేకనే తీర్మానము నామోదించిరి. దీనితో ప్రభువులు కామన్సునభవారి తగవు అంతరించినది.

బొగ్గుగనుల చట్టము

లిబరల్సు సవరణను కామన్సునభవారి రంగీకరించుట

(వై లెస్)

రుగ్బీ, ఫిబ్ర 5:—నిన్ను రాత్రి కామన్సునభవారు బొగ్గుగనుల చట్టమును చర్చించిరి. మార్కెటు విధానమును గూర్చి ప్రస్తుతము ఆపుజేయుటకు లిబరల్సు సూచించినటులు ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనిరి. మార్కెటు విధాన మనగా బొగ్గును విక్రయించు ఏర్పాటులు మొదట సాధ్యాసాధ్యములను చర్చించి దానికి కావలసిన సామ్యును ప్రాగుచేయుట రివాజు. వానిని ఇపుడు ప్రభుత్వమునా రవలంబించిరని లాయిడ్ జార్జిగారనిరి. 276 అనుకూలరగును 181 ప్రతికూలరుగను లిబరల్సు సవరణ నామోదించిరి.

వెరులం నగరము

(వై లెస్)

రుగ్బీ, ఫిబ్ర 5:—లండను నిర్మాణమునకు ఒక శతాబ్దము పూర్వము వెరులం అనుపట్టణమే అంగ్లేయుల నాగరికము నకు ఆలవాలము. ఇది ప్రాచీనమైన నగరము. నెంటు అల్పమును దగ్గరనున్నది. బ్రిటనులో తెగలంక ప్రజ లేర్పడినపుడు చరిత్రకాలమునకు ముందు పెద్దరాజధానిగ నుండెనట. జాలియసు సీజరు దిగుటకు ముందే ఇది చాల గొప్పరాజధానియట.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

జలాంతర్గాముల సమస్య

(వై లెస్)

రుగ్బీ, ఫిబ్రవరి 5:—జలాంతర్గాముల సమస్యను చర్చించుటకు నాకాదళ ప్రతినిధులు వచ్చే మంగళవారము సమావేశమగుదురు. ఫ్రెంచి ప్రధానామాత్యుడు తిరిగి నేటి మధ్యాహ్నము లండనుకు వచ్చెను. టార్డు బ్రియండుగార్లతో ముగ్ధోవాల్డు, ప్రింసెకగార్లు మాట్లాడిరి.

నాకాదళ నిర్మాణకార్యక్రమము

తగ్గించబడుటకు కారణంబెది?

(వై లెస్)

రుగ్బీ, ఫిబ్రవరి 5:—బిటిషు ప్రభువు నాకాదళ నిర్మాణకార్యక్రమము నేల తగ్గించిరని కామన్సు సభలో అలగ్గాండరు గారి నడిగిరి. జూలై 24 తేదీని ప్రధానా మాత్యుడు ప్రకటించిన నాకాదళవిధానము ననుసరించి అట్లు చేయవలసి వచ్చెనని ఆయన ప్రత్యుత్తరము నిడెను. సంగీతసందర్భము లన్నిటిని ఆలోచించియే ప్రభుత్వమునా రిట్లు జేసిరనియు ఆ కార్యక్రమము సరిగానే నున్నదనిరి. చాలనననిరి. నాకాదళకార్యక్రమము తగ్గించిరి గాన పనిలేనివారి సమస్య నెట్లు పరిష్కరించెదరని యడుగుగా ఈ విషయమును నాకాదళాధికారవర్గమునా రాలోచించుచున్నారనిరి. ఇంతవరకు నాకానిర్మాణకాలయం దున్న పనివాండ్రను తొలగించుకుండగనే నాకాదళ నిర్మాణకార్యక్రమమును తగ్గించితిమనిరి.



ఫా పి త ము 1895

### పురాతనమునుండి ఒకేధరగలవజ్రములభవనము

మావజ్రముల అమ్మకము మేమిప్పు ఖాచీ చే కప్పబడుచున్నది. అంగీకారములేని పరక మరల పుచ్చుకొని, మరియొకటివ్వబడును. లేదా పైకము వాపనియ్యబడును. మీ కొనుగోలుకు మాపుచీ జామీనుగా నుండును. మీరు మాతో తపాలుద్వారా నిర్వచముగా వ్యాపారము నడపవచ్చును. మా వెండిసామానులు అప్పుటమైన వెండిచే తయారు చేయబడుచున్నవి. మంచిపూకమునందు; హెచ్చుతక్కువలు లేక, నవీనరకములతో తయారు చేయబడుచున్నవి. మేము 25 సం॥రముల నుండి నిష్కలముగా చేయుచున్న సేవను మీరు వినియోగించుకొనుదు. నూడినంత శీఘ్రముగానే తప్పక దీని నుపయోగించుకొనుడు.

సురాజ్ మల్ లక్ష్మణభాయి అండ్ కో., సీమకసులములవర్తకులు, నగలవర్తకులు, బంగారు, వెండిసామానులు తయారొసేర్పనట్టివారు, 313, ఎస్టేటేడ్, మద్రాసు.

### మెక్సికో ప్రెసిడెంటును కాల్చుట

(రూటరు)

మెక్సికో నగరము, ఫిబ్రవరి 5:—ప్రెసిడెంటు పదవి వాక్రమించుటకు జరిగిన ఉత్సవానంతరమున ఎవరో యువకుడు అధ్యక్షుడు ప్రెసిడెంటు రూబియోగారిపై ఆరుసార్లు గాల్చెను. ఫలిత మింకను తెలియలేదు. మంత్రివర్గమువారు ప్రభుత్వ శ్రమణమును కైకొన్న పిదప అధ్యక్షుడు హోటారుబండిలో పోవుచుండగా గాల్చెను. ద్రోహిని పట్టుకొనిరి. యధానుంత్రి ప్రశ్నింపగా ప్రత్యుత్తరము నీకు నిరాకరించే నా ద్రోహి. ఇతడు మతావేళపరుడుగ పిచ్చివాడని అధికారులు చెబుచున్నారు.

గిడింగుప్రభృతి అల్ప కాంతిబాండుగాకయని వెస్టెండు దేశమున ప్రార్థనలను సల్పిరి.

### భావికన్యర్యేటిపు ప్రభుత్వ విధానము

మరల బాల్డిస్సుగారు అధికారమును స్వీకరించెదనను ఆత

(వైర్లెస్)

రుగ్గీ, ఫిబ్రవరి 5:—భావికన్యర్యేటిపు ప్రభుత్వ విధానమునుగూర్చి బాల్డిస్సుగారు తాను మరల అధికారమును స్వీకరించగలనను ఆతతో ఇట్లు ప్రస్తావించెను:—పనిలేనివారి సమస్యను పరిష్కరించవలెనన్న ఈదేశపు వర్తకుల ఆశయములకు భంగము లేకుండ చేయుటకు మనకు అనర్హమును అధికారముండవలెననిరి. “మనము ఎన్నడును అధునికతేతప్పుల నుపయోగించి ఎఱుగము” మన మిప్పుడు చేయవలసిన సమయ మాసన్నంబై నది. ఆనగా అధునిక సాధనములను ప్రయోగించవలె నన్నమాట, సంరక్షక సుంకముల విషయమై కొంతవరకు వినియోగించితిమి. ప్రస్తుతి వివిధానమే ముంచిది. ఈ అధికారము లేనిచో మన ప్రజల జీవిత ప్రమాణమును నిలుపజాలము. విదేశీయులతో ఒడంబడికలను జేసికొనునపుడు ఇట్టి యధికారమున్నది. ఏవరి శ్రమలకు రక్షణ మనవరమో ప్రభుత్వమువారే కామన్సుభ వారికి సిఫార్సు జేసెదరు. నేను అధికారమున నున్నపుడు ఇట్టి విషయములను వర్తకసంఘ నియమితముగ సంఘమువారు ఆలోచించిరి. సామ్రాజ్యమువారుభరించవలెను. అంతసామ్రాజ్యసహ పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమువారుభరించవలెను. అంతసామ్రాజ్యసహకారమనవరము. దేశీయ అధినివేకపారిశ్రామికసంరక్షకపన్నులను పరస్పర ప్రత్యేకసౌకర్యములను సరిపుచ్చుకొనుటకును అందరు ను కలసి పరిశోధన సల్పుట కంగీకరించుటకును విక్రయమునకు మరికొన్ని సౌకర్యము లేర్పాటుజేయుటకును సమావేశము గావలెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ అంతయు ఒకప్రభుత్వముగ ఏర్పడినటులే బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముగూడ ఏర్పడు కుభవిన మేర్పడుచో న్యేచ్ఛా వాణిజ్యముతో ఒకసుంకముండుకోజు వచ్చునో లేదో నేనెఱుంగను. ఇవన్నియు కాలగర్భమందున్నవి. అయితే ఒక సం॥కి నిజము. ఇది క్రమముగ సాగుచున్నది. నేను నేడు తెప్పిన పద్ధతి నిరుపద్రవమై తేమకరముగనుండునని బాల్డిస్సుగారనిరి.

### రషియాతో వర్తకము

(వైర్లెస్)

రుగ్గీ, ఫిబ్రవరి 6:—కార్మికసభ్యురాలు విల్మిన్సకొ కన్య రషియాతో వర్తకముచేయు విషయమును చర్చిచెప్పెను. పనిలేనివారిసమస్య తీ ప్రముగ బాధించుచున్నది. బ్రిటిషువరులు విక్రయమునకుట ఎప్పుడ ప్రదేశములు అత్యవసరముగ గావలసియున్నవిగాన పిటిని పరిష్కరించుటకు రషియాతో వర్తకమును హెచ్చుచేయుటకు సర్వశక్తుల కృషిసల్ప

వలెను. ఈవ్యాపారము స్థిరముగ ఏర్పడుటకు రషియా బ్రిటను దేశములు వర్తకపు టాడంబడికను జేసికొనవలెను.

రషియాతో వర్తకమును హెచ్చించుటకు చేయవలసిన దానినంతను ప్రభుత్వమువారు చేయుచునే యున్నారు. రషియాకు ఈదేశములో అప్పుగావలసినవో వారీయవలసిన ఋణ సమస్యలన్నిటిని పరిష్కరించుటకు ప్రధమ కర్తవ్యము. లండనులో ఇంగ్లాండు అప్పుచేయుటకు చిక్కులున్నవి. ప్రభుత్వము వారి విషయమును మనసునందుంచుకొనవలెను. ప్రస్తుతసందర్భములందు ఇంగ్లాండు ఇతరదేశములకు అప్పు నిప్పించజాలదు. ఎగుమతి పరపతి విధానము లేనిచే రషియాతో మనము చేయుచున్న ఇంత పెద్ద వ్యాపారము జరుగదు. కార్మికప్రభుత్వమువారు రషియాతో రాయబారములను ప్రారంభించుట చే అపుడే ఎగుమతి వర్తకము అభివృద్ధి గాంచినది. రెండు జాతులవారికిని సహృద్ధావము ఏర్పడుచో ముందు మరింత లాభము గలుగును. త్వరలోనే రెండు దేశములును వర్తకపు టాడంబడికను జేసికొనెదరని అధినివేక వర్తకకాఖాకార్య దర్శి జరిపెను.

అస్ట్రేలియా కామన్వెల్తు ప్రధానామాత్యుడు సెల్లిగ్ గారిని బ్రిటి కవునిలరుగ నియమించిరి.

సిలూరు

హేలాపురమున కేంచేటిపున్న శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకుం డగు శ్రీ జనార్దనస్వామి శ్రీనగరేశ్వర స్వామి శ్రీ వాచనవ్యకాపరమేశ్వరి అమ్మవారు అన్నసత్రం చలికేంద్ర యీ ధర్మకార్యములు పరిపాలనా కమిటీవారు ది 81-1-1930 శ్రీ జనార్దనస్వామివారి కోవెలలో మీటింగుచేసి స్థిరాస్తులమ్మ వచ్చు ప్రతిఫలవర్షరము ఆదాయ సం. 91 ముప్పయిరూ॥ సంవత్సరములవర్కు (1959 వర్కు) మూలధనముగా పెంచుటకు వేరే ఘంతుకమిటిని ఏర్పరచినారు.

ఘంతుకమిటి

మ॥ రా॥ రా॥ మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు 21 మోతే కృష్ణారావు జమీందారుగారు

బ్యాంకర్సు

8 లకింకెట్టి వెంకటసుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు  
4 సలాది వెంకటసుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు  
5 తమ్మన మాణిక్యం శ్రేష్ఠిగారు.  
మూలధనము పెంచువర్గములు ఆలోచించుటకు పరిపాలనాకమిటీవారున్న ఘంతుకమిటీవారున్న కుక్రవారం ది 7-2-1930 తా॥ సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ జనార్దన స్వామివారి కోవెలలో మీటింగు జరుపుటకు ఏర్పరచడమైనది.

మానేవల్లి సూర్యనారాయణ, కమిటీమెంబరు.

దివితాలూకా మొవ్వగ్రామములో యీనెల 1 వ తారీఖునండి బ్రాంచి పోస్టుచిఫ్సును ప్రారంభించినారు.

### బాపట్ల స॥ బడ్జెట్ కోర్టులో

I. P. No. 2/30.

పిటిషనరు:—(మునిగ్రస్తుడు) పాతూరి వెంకట రత్నంగారి కొమారుడు బ్రహ్మయ్య, బ్రాహ్మణులం, వయస్సు 46 సం॥ వ్యవసాయదారుడు, పొన్నూరు, మరీ యు

ప్రతివాదులు:—చింతలపాటి శివరామయ్య మరియుతరులు.

1920 సం॥రం 5 వ ఆక్టు 19 (2) క్లెక్ న్ ననుసరించి వైన తెలుపబడిన పిటిషనరు తన్ను మునిగ్రస్తుడుగ తీర్మానించ గలంఁగులకు యీ కోర్టువారికి పెట్టిన దరఖాస్తు విచారణ నిమిత్తమై 5-2-30 లేదీకి వాయిదా నేమబడినటుల యందు మూలమున తెలియజేయడ మైనది.

సజ్ జడ్జరు బాపట్ల ఎమ్. అనంతగిరిరావు, అడిషనల్ సబ్ జడ్జి, 4-2-30

### గవర్నరుగారి కార్యక్రమము

గుంటూరు

గుంటూరు, ఫిబ్రవరి 6:— గుంటూరులో గవర్నరుగారి కార్యక్రమము వెలువడినది. 9 వ లేదీ ఉదయం యీవూరు వత్తురు. 8 గంటలకు చర్చికి జోయెదరు. 10 గం. ఆస్పత్రి జూతురు. సాయంకాలము 5 గం. వైద్యపాఠశాలయందు అల్పాహారముల విందు. 10 వ లేదీ ఉదయం 8 గం. పురమందిరమున ప్రజాసన్మానము. 9 గం. స్టేషనులో భోజనము. గుంటూరు మాచర్ల రైల్వేస్టేషను ప్రారంభోత్సవము 12 గంటలకు టవును హైస్కూలుజూచి సైన్సు మందిరమునకు శంకుస్థాపనము జేయుట. గవర్నరుగారిసతి ఉదయం 11 గం. పెంటుకో పెన్స్ అనాధశిశు చాలయము ఆస్పత్రి బాలికాపాఠశాల విషయ ఆస్పత్రి చూచును. గవర్నరుగారు పరివారముతోగూడ 1 గంటకు చీరాలకు జోయెదరు. చీరాలలో 4 గం. మునిసిపలు సన్మానప్రమును బడయుదురు. 4.30 గం. పొగాకుకంపెనీ జూతురు. అటనుండి మదరాసునకు జోయెదరు.

నర్సరావుపేటలోని గవర్నరు మెంటు ప్రెయినింగుస్కూలు బాలభటులు గవర్నరుగారి గౌరవార్థము ప్రదర్శనము గా విందులకును ఖర్చులకుండు నర్సరావుపేటనుండి గుంటూరు వరకు దారిపాడుకున నిలిచియుండుటకును అనుజ్ఞనిచ్చుని జిల్లా విద్యాకాఖాధికారియగు డి. ఎన్. రెడ్డిగారిని కోరిరట. ఆవిషయము కలక్టరుగా రంగీకరింతురని తెలియుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

### అహమ్మదాబాదుమిల్లులు తక్కువకాలము పనిచేయవలసి వచ్చునా?

మిల్లుయజమానుల సంప్రదించులు  
అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్ర 5:—అహమ్మదాబాదు మిల్లులు ప్రతిదినము యిప్పటికంటే తక్కువకాలము పనిచేయుట మంచిదా యనునిషయము నేడు రాత్రి జరిగిన అహమ్మదాబాదు మిల్లు యజమానుల సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సభలో నింకను చర్చింపబడెను. ప్రస్తుతము మిల్లులలోనున్న నిలువ సరకులయొక్క ప్రమాణమును పరిశీలించుటకు యీ పరిశ్రమలో నింకను జరుగగల మార్పుల గుర్తించుటకును నొకవారము వరకు సీసముస్థాపరిష్కారము నిలుపు చేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

### బాపట్ల స॥ బడ్జెట్ కోర్టులో

I. P. 57/29.

పిటిషనరు:—(మునిగ్రస్తుడు) మానెం సోమయ్య కొమారుడు కోలయ్య, కలాలికులం, మానెం కాపురస్తుడు, వరిపాలెం, రేపల్లె తాలూకా.

ఎదిరి

ప్రతివాది:—గాలి వేంకటనరసయ్య, 1920 సం॥ 5 వ ఆక్టు 19 (2) క్లెక్ న్ ననుసరించి వైపేరుగల పిటిషనరు తన్ను మునిగ్రస్తుడుగ తీర్మానించ గలంఁగులకు కోరుతు పెట్టిన దరఖాస్తు విచారణ నిమిత్తమై 20-2-30 లేదీకి వాయిదా నేమబడినటుల యందు తెలియజేయడ మైనది.

సబ్ జడ్జరు, బాపట్ల } ఏ. యస్. వీరాస్వామి అయ్య, లేది 29-1-30 } పిన్సిపల్ సబ్ జడ్జి,

### NOTICE

Nandyal Municipality  
Lease tolls etc., 1930-31 will be sold on 1<sup>st</sup> February 1930 commencing from 7 A. M. Nandyal old Municipal Office.  
(Sd) K. NARASINGA RAO,  
Chairman.  
27-1-30.

# స్వయంసేవలు

తిరుత్తనివార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

వరిపంటలు

ఫిబ్రవరి 3:—ఈ తాలూకా మొత్తమునకు అన్ని గ్రామాదులలో వరిపంటలు చాలా తక్కువగానే ఫలించినవి. పైర్లు కోగములచే చాలామట్టుకు నాశనమైనవి. కొన్ని గ్రామాదులలో నీటిపనలి చాలినంతలేక కావయ్యె పోయినవి. ఇట్టి విషయపరి సితులను గమనించి తాలూకా ప్రాప్తయిటరగు తిరుపతి శ్రీమహాంతుగారు కానియజరాలిచ్చియు, శిస్తులను తగ్గించియు సహాయ మొనర్చి వీధి రైతుల సుధరించుట ధర్మమైయున్నది.

స్టేగు బాడ్యము

ఈ తాలూకాలోని పెద్ద నాగ పూడి గ్రామమునకు చెందిన బలిజఖండ్ర గ్రామమున స్టేగు వ్యాధి పోకిననునుష్ట్య లో ముగ్గురున్నారనియు, వారు బెంగళూరునుండి వచ్చినారని యు, ఈ విషయము తెలిసి వారిని గ్రామమునకు దూరముగా వేయబడిన ప్రత్యేక పాకలో నుంచియున్నా మనియు, ఆ గ్రామ మునసబు గారినుండి వచ్చిన రిపోర్టునుబట్టి నీ యూరి డిప్టీ తహశీల్దారునకు, లోకల్ ఫండు డాక్టరు గారును ఆతిథ్యము చేర్చి వ్యాధి పోకియుండిన మనుష్యులను పరీక్షించి స్టేగు బాడ్యమే నని నిర్ధారణచేసి మంజూరిచ్చివచ్చినారు. జిల్లా ఆరోగ్యకాఖాని కారు లీ విషయమును గమనించి యీ ఫూరవ్యాధినిర్మూలము నకు పూనుకొని ప్రజల రక్షించుట ముఖ్యకర్తమై యున్నది.

పంచాయతీకోర్టు ఎన్నికలు

ఈ యూరియందలి పంచాయతీకోర్టుకు కాలికాబడిన సభ్యత్వస్థానములన్నిటను పూర్తి చేయుటకు గాను 81-1-30 తేదీ నీయూరి డిప్యూటీ కమిషనరువారగు శ్రీయుత వి. వేంకట్రాయ శ్రేష్టి బి. ఎ. గారు ఎన్నికలు జరిపిరి. ఆ ఎన్నికలయందీ క్రిందివారిని సభ్యులనుగా ఎన్నుకొనిరి. శ్రీయుతులు టి. శరవణమయ్యగారు, యస్. వణ్ణుగంమొదలియారుగారు, కంచి శృంగారంచెట్టిగారు, పి. సుబ్రహ్మణ్యరెడ్డిగారు, ఆర్. యస్. రామస్వామిరెడ్డిగారు, యస్. దొరస్వామిరెడ్డిగారు కరణం, నుండరరాజుగారు.

దివాణాబహదర్ బొల్లిని మునిస్వామినాయుడుగారి ఛాయాపటము

ఈ యూరియందలి "కింగ్ బార్నిఫిల్లు రీడింగ్ రూము" నకు దామరపాకంవాస్తవ్యులగు శ్రీయుతులు గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారు రుచితముగానియ్యదలచి, మదరాసులోని సుప్రసిద్ధ ఫిల్మచార్టర్లగు శ్రీయుత యం. యస్. నాగప్పగారిచే ప్రత్యక్షముగ నూనెరంగులతో తయారుచేయించబడిన, జస్టి సుపీక్ష నాయకులగు, దివాణాబహదర్, బొల్లిని మునిస్వామినాయుడు బి. ఎ; బి. వీల్; ఎం. ఎల్. సి; గారి రూపపటమును, ఈ మాసాంత్యమున జరుగనుండు రీడింగ్ రూం వార్షికోత్సవసమయ మున బహిరంగపరచెదరని తెలియుచున్నది.

కడప

(ఒకవిలేఖరి)

హైస్కూలు

ఫిబ్రవరి 3:—సుమారు పండ్రెండు సంవత్సరములనుండి హైస్కూలులోనుండిన కె. పద్మనాభయ్య బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు కడప నెల 26 తేదీన స్వర్గస్తులైరి. వారి జ్ఞాపకార్థమై 80 తేదీన హైస్కూలు మాయబడెను. వీరికి బి. ఏ. ఆనంద్రుపరీతులలో రాజధానికంఠకును ప్రథమ డై యుత్తీర్ణత గాంచిన కృత్యస్వామియను కుమారుడుగలడు. ఆతడు ప్రకృతము మంచిపట్టువులలో హిందూకళాశాలలో లెక్చరరుగ పనిచేయుచున్నాడు. అతనికి మా సానభూతి నందించుచున్నాము.

రామకృష్ణ సమాజము

ఈ రీడింగ్ రూము దినదివాళివృద్ధి వందుచున్నది. దీనికి సహాయము చేయుటకై ఈ సంవత్సరమున మునిసిపల్ బడ్జెట్ లో గత సంవత్సరమునకంటె పెండింట్లు గ్రాంటు సొంతము చేసియున్నారు. తాలూకా డిస్ట్రిక్టుబోర్డుల గూడ సహాయము చేసిన మంచి ఆభివృద్ధికి రాగలను. ఈ సమాజపు మానెజింగ్ కమిటీసభ్యులలో ఒక పంచుకై ప్రస్తుత సభ్యుడుగా చేరి

యుండుట గొప్ప విశేషము. దీనికి ప్రసిద్ధులుగారు కె. నం దూరావు, బి. ఏ. బి. యల్. గారు.

డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు

ఈ బోర్డులో మ-రా-శ్రీ గణపతిరావు జిల్లా స్టరక్ గారి భార్య ఉల్లాల్ సుందరాబాయిగారిని మెంబరుగా గవర్నమెంటువారు నామినేటుచేసియున్నారు. ఈమెయే పూర్వము నెకండిరీ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డులో నున్న నామినేట్ కాబడియున్నది.

దొంగతనము

ఈ యూరిలో సుమారు మూడుమాసములనుండి దొంగతనము బ్రాహ్మణిధిలో పలుచోట్ల జరుగుచున్నది. రాయసా హేబు జి. శంకరరావుగారింట్లో కిడినుండియు కిడికిలముల పెరికి లోపలప్రవేశించి ఇనుపపెట్టెల దెబ్బ సుమారు మూడు వేలకుపైగా కిక్కుతుగల బంగారు నగలు దొంగిలించబడినవి. ప్రతిమాసములోనున్న చీకటికాలములో దొంగతనములు తప్పక జరుగుచున్నవి. మొన్న సబ్ మేజిస్ట్రేట్ ఎమ్. నాగేశరావుగారింట్లో ఇనుపపెట్టె పగులకొట్టుటకు ప్రయత్నించి బయట నుండిన వస్తువులన్నిటిని దోచికొనిపోయిరి. కొందరు దొంగలు వైక్ల మీద పోలీసువారివలె రాత్రిల్ల తిరిగి ఈదొంగతనము చేయుచున్నారని వదలిగా యున్నది. ఈజిల్లా పోలీసులనుండు నపుడే ఇట్లుండగా జిల్లా పోలీసుయండిన ఎట్టుండునో చదువరలే యూహించెదరుగాక.

## NOTICE

Sealed tenders will be received till 15-3-30 for running a steamer on the Godavari river between Kotipalli and Mukteswaram from 1-7-30.

The tenderer should state the duration of the lease the highest amount he offers as annual rent which should be paid in monthly instalments and the cash security for the due fulfilment of conditions. The tenders must be accompanied with an earnest money of Rs. 500/- in the shape of bank notes. For Specification of steamer and other conditions apply to the under-signed.

M. PALLAMRAJU,

President, District Board.

## ANDHRA UNIVERSITY

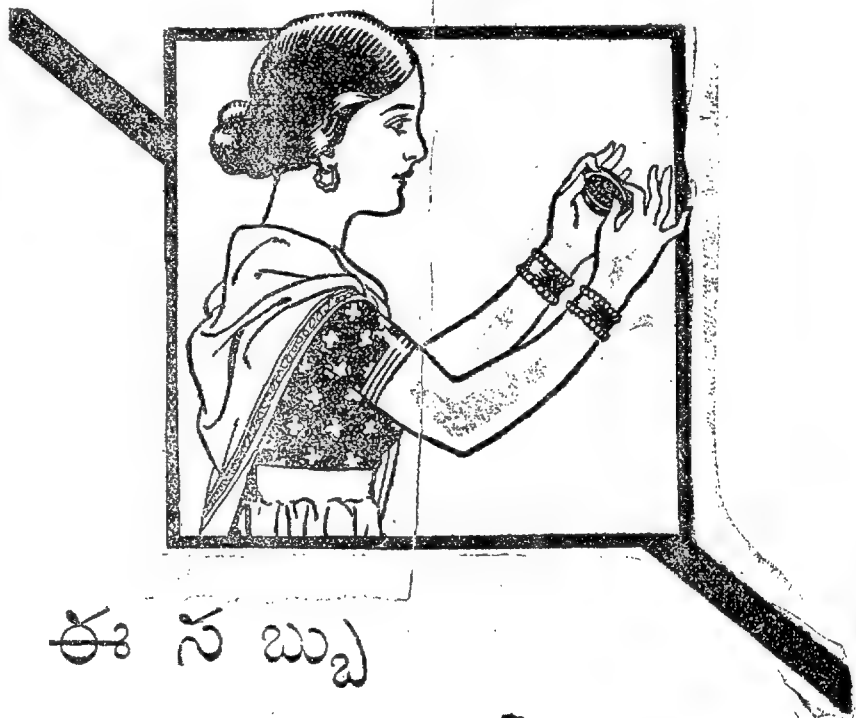
Tenders for supplying six teak wood almyrahs to the University will be received by the Registrar till 25-2-1930.

For particulars apply to the Registrar, BEZWADA.

C. D. S. CHETTI,

5th February 30.

Registrar.



ఈ సబ్బు

మీ యాకృతిని

సంరక్షించును



హిందూదేశమందు గల అత్యుష్ణము వలన కలుగునష్టమును, శరీరయాశ్చరిని, స్వచ్ఛతను గాపాడగలిగి, చర్మ వ్యాధి చేయగలిగినది రైట్సు కోల్ టార్ సబ్బు యొకటి మాత్రమే.

దీనియందు గల ఓషధీశక్తులవలన అంటువ్యాధులను రాకుండ గాపాడగలదు.

కాబట్టి మీ ఆరోగ్యము, యందము కొరకు ఎల్లప్పుడు రైట్సుకోల్ టార్ సబ్బునే ఉపయోగించుడు. ప్రతిపెట్టె యందును మూడు పెద్దవిల్ల లుండును.

**WRIGHT'S**  
**COAL TAR**  
**SOAP**

Sole Representative for India Burma and Ceylon :  
T. S. R. GILLET,  
Stronach House, Graham Road, Bombay.



## కాకినాడ పట్టణవార్తలు

శ్రీ గవర్నరుగారు మా గ్రామము దయచేయుసందర్భములో ఆంధ్ర పేపరుమిల్స్ పేనేజింగ్ ఏజెంటులగు శ్రీ వైండా శ్రీ రామకృష్ణయ్య బ్రదర్స్ వారు, తమ గృహమున కెదురుగా నొక పందిరి నిర్మించి చాందినీ ఎకక్రెటి దీపములతో స్వస్థు అలంకరించిరి. వీరు జమీందార్లు. యీ సోదరులు యిరువురిలోను చిన్నవారగు శ్రీ వెంకటనారాయణగారు ఫస్టు క్లాసు బెంచి మేజస్ట్రేటు. యీ సోదర బృందము ప్రభుత్వధికార్లు కున్న, దేశీయ నాయకులకున్న సమానమైన ఆహ్వానములు యిచ్చుచుండురు.

యీ పువ్వు బహుళ అమావాస్యకు, చూలగి తీర్థము నకు వచ్చిన కుంటి గ్రుడ్డివారలకు ప్రతియేటా యిచ్చుపట్టుగానే యీ సంవత్సరమున్ను శ్రీ వైండా సోదర జమీన్ దార్లు వస్త్రదానము విధిగాచేసి తమ జ్ఞాపార్యము, దాతృత్వము వెల్లడించిరి.

చెనుకటి గవర్నర్లు వచ్చినప్పుడు జరిగిన కేడుకలు, యీ గవర్నరుగారిరాక సందర్భములో విస్తారము కనుపించుటలేదు.

మా పట్టణములో వీరకు ఆహ్వానము బ్యాంకివారు జిల్లా ఏజెన్సీ ఆఫీసును, యీ జిల్లా ప్రజల పునఃసంగం నిమిత్తం నెలకొల్పిరి. యిది కేదలకున్న, కూలీలకున్న చాల పునఃసంగం గా వుండునట్లు కనుపించుచున్నది.

యీ జిల్లాలో రినిన్యూ జమాబందీ యీ నెల మూడవ వారమునంచి ప్రారంభము కాగలదు.

నాలుగురోజుల క్రిందట శ్రీ దివాన్ బహద్దరు బి. మునిస్వామి నాయకుగారు యీ పట్టణము దయచేసి శ్రీ వైండా సోదర జమీన్ దార్లయొక్క మినిస్ట్రీ పేలెనందు బసచేసిరి. వీరిరాక ప్రత్యేకము జస్టిస్ పార్టీ ప్రచారము నిమిత్తముని ప్రజలు చెప్పుకొనుచున్నారు. వీరు యిచ్చుట ఎట్టి సభలను చేయకపోవుటచేత వీరిరాక ఎట్టిసందర్భములోనైనది రూఢిగా తెలియలేదు. కాని మా మునిస్ట్రీ చైర్మనుగారును తదితర జస్టిసు కుటుంబమువారును వారి స్నేహితులున్న మాత్రమే వారిని సత్కరించివారు. (పురవాసి)

తాడిగడప యందలి ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర గ్రంథ భండాగారాంభోత్సవము జనవరి 28 తేదీన నూతన్కిరామ కేవల్య చాదరి బి. ఏ. బి. యల్. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను.

### సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవములు

26-1-30 తేదీని లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానము సారం యేలూరు చింతలపూడి తాలూకాలో దివస తెలుప బడిన గ్రామములలో సంపూర్ణ స్వరాజ్య తీర్మానమును పతాకోత్సవములు జరుపబడినా.

యేలూరుతాలూకా 1 యేలూరుపును 2 కొవ్వలి 3 పోతునూరు 4 దోసపాడు 5 గుందుగొలను 6 భీమడోలు 7 పెండులూరు 8 వట్లూరు 9 కలపర్రు 10 వసంతవాడ 11 పెద పాడు 12 పులికొల్లు 13 చాటపర్రు 14 వేగినాడ.

చింతలపూడి తాలూకా 1 చింతలపూడి 2 ధర్మాజీగూడెం 3 ప్రగడవరం 4 విజయరాయి 5 తడికలపూడి 6 కామవరపు కొల.

వైడిపాటి వెంకటనారాయణ

## గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుమున సఫ్ కోర్టులో

అసలుదానా 787 of 1929

వాది:— తాడిగడప లక్ష్మీకాంతరావు మయినకై నందున దత్తు తల్లిగార్లయక సీతారత్నమ్మ.

యెడిరి

ప్రతివాది:- కంధంపాటి పున్నయ్యవరప్ పూర్ణయ్య పై నెంబరన్ వాది ప్రతివాదిమీద ప్రానోటు తాలూకా ఆసలు ఫాయిదాలు బాకీమొత్తం రు 957-11-0 లు రాబట్టు కొనుటకు దాఖలుచేసిన దావాలో ప్రతివాదికి నోటీసులు సర్వ కానందున రిరిగి కోర్టువారు 11-2-30 తేదీకి వాయిదావేసి వాయిదా సంగతి పేపరులో ప్రభుత్వము చేయుటకు పుత్తయ్య యిచ్చివారు. గనుక అనాయిదా 11-2-30 తేదీన పగలు 10 గంటలకు ప్రతివాది స్వయముగాగాని పేకీలుద్వారాగాని కోర్టుకు హాజరయి ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకోవలసివది. లేనియెడల దావా ప్రతివాది పరోక్షమున తీర్మానింపబడును.

కొంపల్లి రామనాథయ్య,

17-1-30

వాదివకీలు.

సా|| 6-30 X|| బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో కా 9-30 X||

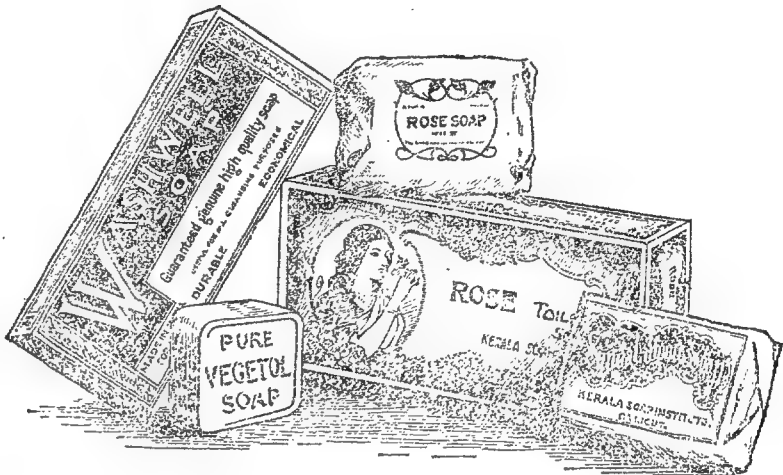
7, 8-2-30 తేదులందు “ఏడ్డీపోలో - సంకెళ్లు”

టిక్కెట్ల వివరములు:—రు. 0-8-6, 0-6-0, 0-4-0, 0-2-0.

## కేరళ సబ్బులు

మురికిని పోగొట్టి ఆరోగ్యమును, సంతోషము నివ్వగలదు.

గుణము—లసమానమైనది. వెలు—మిక్కిలి స్వల్పము. స్వచ్ఛతకు పూచీ నివ్వబడును.



కేరళ సోప్ ఇన్ స్టిట్యూట్, కల్లికోట్.

(మద్రాసు గవర్నరుగారికి సబ్బుల తయారుచేసి యిచ్చువారు)



**Before the  
MONSOON  
arrives.**

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ శివశ అంతయు కరిగిపోయినపిమ్మట, మీ శారీరకవద్ధతిని బలవరచు కొనుటకు మంచిసమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధు లెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound ను నేవింపుడు. ఇందు జంతుక్రొవ్వ లేమియు నుండవు. యంత్రసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో సంబంధము. అన్ని జాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేవించుటకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. వైద్యశిఖా మణులచే గత 25 వత్సరములనుండి ప్రశంసాపాత్రకు లోనగుచున్నది.

**WATERBURY CHEMICAL Co.,**  
PHARMACEUTICAL CHEMISTS

Des Moines

Iowa (U.S.A.)

బహులందును, స్థూలందును కెమిస్ట్రలవద్దను క్రయమునకు దొరకును.

5268-2

**WATERBURY'S**

**COMPOUND**

ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగటవల్ల ఎండరోజులలో కూక చెడకుండు నుండగలదు. హించిగుణమును యివ్వగలదు.

## జి. ఐ. పి. రైల్వేపట్టె

సమ్మెదారులు తిరిగి పనిలోనికి వచ్చుచున్నారు, రైలుబండ్లు సక్రమముగానే నడచుచున్నవి బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 5:— జి. ఐ. పి. రైల్వే ఏజంట్లుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

పనిలోనుండి మానుకొనినవారి సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది. జూన్ లోను, మార్చిలోను, ఫోబాలు లోను మారికు షేటలోను, దూడ్చిలోను, గల్లూర్లోను గల పనివాండ్లు తిరిగి పనిలో చేరిరి. విద్యావివేకములు లేక నిరక్షులైన పనివాండ్లలోనే కొంతమంది యింకను సమ్మె చేయుచున్నారు.

ఎగువగ్రామముల మీదుగా పోయేడి రయిలమార్గపు స్టేషనులలో సమ్మె ముగిసినది. యధావిధిగా బండ్లు నడచుచున్నవి. ఎక్కడనయినను సమ్మె యింకను యున్నయెడల రయిల్వేకంపెనీవారు ప్రతిక్రియలు చేయుటకు సర్వసన్నద్ధులై యున్నారు. అందులకు తగిన బందోబస్తులోనే యుండునన్నారు. బొంబాయి డివిజనులోని పరిసరగ్రామములనుండి తిరుగుచుండు, రయిలుబండ్లు నిన్నటిదినము అవిచ్ఛిన్నముగానే తిరిగినవి. నేటి యడచుచుండు సరిగానే తిరిగినది.

పెద్దరయిల్వే లైనుమీద రాకపోకలుగూడ సరిగానే యున్నవి. సకాలములో రయిలుబండ్లు తిరుగుచున్నవి.

రయిల్వేపనివాండ్ల సంఘ కార్యదర్శిగారి ప్రకటనము జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివాండ్లసంఘ కార్యదర్శిగారు యీ క్రిందిప్రకటన గావించిరి:—

మన్మాడులోను, పూనాలోను, నాసిక్ లోను, రేపల్ లోను, నందిగామలోను, ఇగత్పూరులోను, కర్ణాలోను సమ్మె జయప్రదముగా జరిగినట్లు అచటి శాఖాసంఘ కార్యదర్శుల తంతువార్తల నెవరి.

బైటల్లో మాత్రము యిద్దరు పనివాండ్లు (సంఘప్రచారకులు) అరెస్టుచేయబడిరి. కాని చెరియొక రు 15/ల జామీను మీద విడుదలచేయబడిరి.

జోషిగారు బక్లిగారు

రయిల్వేఏజంటుతో మాట్లాడిరి

జి. ఐ. పి. రయిల్వే పనివాండ్ల సంఘకార్యదర్శి యగు జోషిగారును, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ సభ్యులగు ఆర్. ఆర్. బక్లిగారును రయిల్వే ఏజంటుగారితో అరగంట నేపు మాట్లాడిరి.

సమ్మె పరిష్కరించుటకై సమాధానము చేపూర్వము యునని ఏజంటుగారికి మనవిచేసిరి.

ఎవరును ఏ ప్రయత్నము చేయనక్కరలేకయే సమ్మె దానియంతటనే అది సమసిపోవును అని ఏజంటుగారు బదులు చెప్పిరి.

ఈ సమ్మెదారుల బాధకములను మెల్లగాను గూర్చి విచారించుటకై విచారణ సంఘము నొకటి పంచాయతీచేయుటకై నియమించ వలయునని జోషిగారును, బక్లిగారును అభిప్రాయ మొసంగిరి.

బొంబాయిలోని ప్రధాన కార్యాలయములో రయిల్వే అధికారులు సమ్మెదారులసానే క్రొత్తపనివాండ్లను నియమించిరి.

కర్మాగారములసమ్మె ముగియదు

తాజాప్రేషనులోని కాటన్ మెన్ కల్యాణప్రేషనులోని సిబ్బందియును, సమ్మెలోచేరిరి. కర్మాగారము లన్నియు పనిలేకయున్నది.

కలకత్తా మెయిలుబండి మూడుగంట లాలపుముగ వచ్చెను. ప్రయాణికుల సంఖ్య కొంచెము తగ్గియుండెను.

పిత్తెరింగ ఇంకను జరుగుచున్నది. సమ్మెదారుల బహిరంగసభలు రెండు పోరిబంధులలోను, పశ్చిమలోను జరిగినవి.

కర్మాగారములసిద్ధి

మాతంగలోను పశ్చిమలోను వాడీబందరులోను గల కర్మాగారములు పూర్తిగా మూయబడినవి.

నిన్నటిరాత్రి 12 గంటలవరకు (4-2-20 తేదీరాత్రి) ఎరకు సమ్మె సరిగా జరిగినది. ప్రయాణికులు లేని రైలుబండ్లు చాల తిరుగుచున్నవి. కలకత్తా మెయిలుబండ్లు మిగిలిన మెయిలు బండ్లన్నియు సకాలములో చేరినవి.

అరెస్టులయిన వాలంటీర్లు

నిన్ను బైటల్లోని అరెస్టుచేయబడిన ఇద్దరు వాలంటీర్లు మేజిస్ట్రేటువద్ద విచారణ చేయబడిరి. కేసు తిరిగి వాయిదా వేయబడినది.

నేటి సాయంత్రము సమ్మెదారులలో చాలమంది తిరిగి పనిలోకి పోయిరి. వాలంటీర్లు క్రొత్తగా నియమింపబడిరి. పోలీసు పహరా యిచ్చుచున్నారు.

యం. యస్. యం. రైల్వే పనివాండ్ల

సాధారణతీర్మానము

మన్మీ, ఫిబ్రవరి 5:—మన్మీనుండి యం. యస్. యం. రైల్వే పనివాండ్ల సంఘముయొక్క కార్యదర్శిగారు యిట్లు తంతువార్త నంపుచున్నారు:—వార్షికరంగారి అధ్యక్షతను సభ యొకటి జరుపబడినది. జి. ఐ. పి. పనివాండ్ల సమ్మెను ఆమోదించుచు వారి బాధకములను రైల్వే అధికారులు తొలగించవలయునని తీర్మానించబడినది.

వాగ్దాలో సభ

వాగ్దాలో గాంధీ చౌకునందు బాబాసాహెబు దేశ్ ముఖగారి అధ్యక్షతను జి. ఐ. పి. సమ్మెదారుల బహిరంగసభ జరిగెను. పండిట్ గారును మాధవ లాల్ గారును ఉపన్యసింపిరి. కార్యక్రమందందు కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా చేరవలెనని హెచ్చరించిరి. (అ. ప్రె. ఫి. ప్రె.)

## వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 6-వ తేది గురువారము

మాఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతలు గల 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతలు గల 24 గంటలలో	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రతలు గల 24 గంటలలో	జనవరి 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వరియేరు
గోపాల్ పూర్	76	66	...	8.8	+ 8.5
రాజుపట్టణము	77	70	...	1.7	— 1.0
కాకినాడ	81	70	...	0.1	— 0.2
మచిలీపట్టణము	86	71	...	0.1	— 0.1
కర్నూలు	90	58	...	0	— 0.2
బల్లారి	86	61	...	0	— 0.1
అనంతపురం	...	...	...	0.1	0
కడప	92	67	...	0.4	0
నెల్లూరు	94	74	...	0.1	— 1.6
మద్రాసు	84	71	0.8	3.1	+ 1.6
కడపూరు	89	72	0.4	12.5	+ 10.8
నెల్లూరు	90	72	+	1.5	0
సిరియం	96	78	0.1	0.2	— 0.1
కోయంబత్తూరు	91	65	...	0.8	— 0.8
తిరుచునాపల్లి	96	75	...	1.5	+ 0.8
నాగపట్టణము	87	78	4.0	12.2	+ 12.8
మధుర	95	77	...	0.6	— 0.1
పాండిచ్చి	89	80	...	4.4	+ 2.2
పాలంకోట	...	...	...	0.7	— 0.8
తిరువేంకటము	86	75	...	0.6	— 0.2
కొచ్చిక్	87	74	...	1.1	+ 0.8
కాలికట్టు	87	67	...	0.1	— 0.8
సుంకగూరు	84	67	...	0.1	0
తెంగుకూరు	89	64	...	0.2	— 0.1
మైసూరు	79	58	...	0.1	0
కొడైకనాథ్	67	49	...	1.7	— 1.2
హనుర్	70	50	...	1.9	...

సర్పాదులు:—మచిలీపట్టణములో తప్ప ఇతరతావుల పగటి వేడిమి 4 మొదలు 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కు:—కర్నూలు బల్లారిలో శీతోష్ణస్థితితక్కువ.

కర్మాటకము:—కడపూరులో 0.4" వర్షించెను. మద్రాసులో 0.3" వర్షించెను. ముంబై దట్టముగా నున్నది. శీతోష్ణస్థితి నెల్లూరులో 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, పహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

## కార్పొరేషను వ్యవసాయ కళాశాల

కలకత్తాలో స్థాపించుట

కలకత్తా, ఫిబ్ర 5:—ఇంజనీరింగు, వ్యవసాయ కళాశాలను స్థాపించుటకుగాను నెలకు రూ 200 అర్జునె 99 వ తీర్మానములవరకు 92 "విగ్నాల్" భూమి అర్జునె ప్రయత్నములకు కాంగ్రెసువారు స్పృహించిరి. ఈ కాలేజీ స్వదేశీకర్తవ్యము యొక్క ఫలితము ప్రభుత్వసహాయమును పొందదు. (ఫి. ప్రె.)

## దేశీయమహాసభాధ్యక్షులకు స్వాగతపత్రము

అహమ్మదాబాదు పురపాలక సంఘమువారి తీర్మానము

అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్ర 5:—దేశీయమహాసభాధ్యక్షుల గు పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారికి వచ్చినపుడు వారికి స్వాగతపత్రము నొసంగవలయునని అహమ్మదాబాదు పురపాలక సంఘములో శ్రీయత అంబాలాల్ సారాబాయ్ గారు గొని వచ్చిన తీర్మాన మత్యధిక సంఖ్యకులచే నామోదంపబడి, గలిచెను. అ. ప్రె.

## బెంగాల్ శాసనసభ

వీధులూడ్పువాడు రాజభక్తి ప్రమాణము

గైకొనుట

సస్టి మెంటరీ గ్రాంట్లు ఆమోదించబడుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 5:—కలకత్తా బెంగాల్ శాసనసభ లో రాజభక్తి ప్రమాణములు గైకొనిన 15 గురిలో నొకవీధి నూడ్పువాడు సభ్యులయొక్కయు, ప్రేక్షకులయొక్కయు దృష్టిని హెచ్చుగా పోషించెను. మున్నేనీరాతు అనునాతడు మిడ్డుపూరు మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గముచే నెన్నుకొనబడినది. మరెవ్వరును అతనికి పోటీగా నిలువలేదు. ప్రమాణము గైకొనిన సమయమున సభనికి వ్రాయుటగాని చదువుటగాని రాదని తెలిసెను. కావున రాజభక్తి ప్రమాణము అతనికి వంగ భాషలోని కనుపదింపబడినది. అతడు డోలీమార్కు పెట్టెను గాని (చాకలవానిగుర్తు) సంతకము చేయలేకపోయెను. అతడు శాసనసభాధ్యక్షుని కరస్పర్శగావించినప్పుడు సభ్యులు చప్పట్లు కొట్టిరి. సభకు చాలమంది రాలేదు. ఒక్క కాంగ్రెసువాది మాత్రమే యుండెను.

తీర్మానములు

కాశీబజారు మహారాజా, యిదివరకు సభాపాధ్యక్షుడు గా నుండిన సురేంద్రనాథ రేగారల మరణమునకై తీర్మానము లామోదించబడినవిదట అధికారకార్యక్రమము ప్రారంభ మయ్యెను. ప్రశ్నోత్తరసమయము విశేషము లేమియు లేక గడచెను. తరువాత సస్టి మెంటరీ గ్రాంట్లు ఆమోదించబడినవి. సిర్సా డిగంజ్ అనవట్టణముయొక్క రక్షణకై యిటుకరాతిట్టడ మునకు లక్షరూపాయలు; కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకై రు57,000, వ్యవసాయదారులకు అప్పులకు 2,48,000 రూపాయలు మంజూరు చేయబడినవి.

## లాహూరు కుట్ర కేసు, నిందితుల నిరశన వ్రతము

నిన్నటివార్త నిరశనపబడుట

లాహూరు, ఫిబ్రవరి 5:—తమ ఇక్కట్లుల బావుట కెట్టి ప్రయత్నములను జరిగియుండలేదను కారణముకొరకై, దేశరాజ్, సుఖదేవ్ గార్లుతప్ప తదితర లాహూరు కుట్రకేసు నిందితులందరును నిన్నటికొజున నిరశనవ్రతమును ప్రారంభించి రనెడివార్త యిప్పుడు స్థిరపడినది.

వడ్డెవారిపాలెమును ఉచితరాత్రి పాఠశాల

మద్రాసు యువకసంఘమువారిచే ప్రారంభించబడుట మైసూరు వడ్డెవారిపాలెమును ఉచిత రాత్రి పాఠశాల మద్రాసు యువకసంఘమువారిచే నిన్న సాయంత్రము ప్రారంభింపబడినది. ఈ సందర్భమున సభకేకముండి ప్రేక్షకులు వచ్చియుండిరి. సభ ప్రారంభసమయమున శ్రీమతి జి. వికలాగ్ని గారు వైవస్థాన సలిపిరి. పి. యస్. శంకర నారాయణయ్య ర్ బి. ఏ. బి. యత్., గారు నిన్ను జాతి ఉద్ధరణమునకుగాను యువక సంఘమువారు చేయుచున్న కృషినిగూర్చి మాట్లాడిరి. సంఘమువారు చేయుచున్న యీ కార్యమునందు ప్రజలసహాయ్య పడెదరనికోరిరి. విదప పాఠశాల ప్రారంభింపబడినది. 30 బాలురు పాఠశాల విద్యార్థులుగా చేరిరి. పి. యస్. శంకర నారాయణగారు పాఠశాలను నిర్వహించెదరు.



ప్రకృతి

తానసంబంధముగ ఆరోగ్యవిషయక  
మాసపత్రిక-బెజవాడ

ఈ నెలలో వెలువడిన 11వ సంపుటము 7వ సంచిక నం  
దుకొంటిమి. ప్రకృతివికాససంబంధ మగు ఆంధ్రభాషా పత్రిక  
ఇది యొక్క టి యే కలదు. సా లు చండా మూడు  
సా య లు, మం దు లు, జల చికిత్స, టైఫాయిడు  
సరము, ఎనీమా, గానము, రోగారోగ్యకారణము, వండని  
శస్త్రము, వ్యాధ్యామము, స్వప్న దోషకారణములు, సౌందర్య  
ము- సద్గుణములు, ఒరిజీజము, ప్రకృతిమతమువా రేమిచేయ  
వలయును, వంటచేయువిధము, సోడా/తాగకుడు, కాఫీపానీ  
ము, టీకాలు అను వ్యాసము లిందుకలవు.

కడవజిల్లా టెంపరెన్సు  
పగండావారి ప్రబోధము

బద్వేలుపారుల అఖండవిజయము

(సంపూర్ణ నిషేధము)

ఈ పురమున నొక నిషేధసమితిగలదు. ఈ సమితి జిల్లా  
టెంపరెన్సు కమిటీవారి ప్రచారకులు వచ్చినపుడెల్లను చాల  
సాయముచేయుచు వచ్చెను. ఈ సమితికి అధ్యక్షుడు బద్వేలు  
తిలేజిమనసలు. ఈ పురమున 8-2-80 లేడి సారాయి, గాంజా  
నల్లమందు, అంగళ్ల సవాళ్లు జరుగునని చాలకాలము క్రిందటనే  
సర్కారువారు ప్రచురించియుండిరి. జిల్లా టెంపరెన్సు కమిటీ  
సెక్రటరీగారి ప్రోగ్రాము ప్రకారము సెక్రటరీగారు 14 మంది  
ప్రచారకులను ఒకరోజు ముందుగవచ్చి ప్రచారమును చాల  
చురుకుగా జరిపిరి. పికటింగ్ ఏ మాత్రమును జరుగలేదు. గంభీర  
ములగు సుపర్యాసములను, సెక్రటరీగారును బ. నారాయణరెడ్డి  
గారు నొసగిరి. ఫలితం నెండటో "తాగుబోతుల భార్యాబిడ్డలు  
అబ్బో ఇక బ్రతికితిమిరా" అని సంతసించుచుండిరి. ఇతరులు  
గూడ బాగుగ మాట్లాడిరి. నిషేధసంకీర్తనములు పథిలు బహు  
జయప్రదముగ జరిగినవి. తాగుబోతులెంద్రో ముందునకువచ్చి

గోడుమని ఏడ్చి ఇక తాగమని ఘోరప్రమాణములు చేసిరి.  
8 వ లేడి 11 గంటలకు ఈనగరమును జూచిన ఇజారాదార్లకు  
గుండె లవసిపోయినవి. ఇజారాచేసిన నవ్వుపడుదునుని వారును  
మీటింగుచేసి ఇజారా చేయుచుండునట్లు తీర్మానించుకొనిరి  
ఇప్పటికి నుమారు 12 గంట లైయుండిను. ఇప్పుడు ఎక్స్యూజా  
డిఫార్టుమెంటు త్రియంత రామస్వామయ్యర్ ఐ. సి. యస్.  
సబ్ కలెక్టరు గారియొద్దనున్న ప్రచారకులు పికటింగ్ చేయ  
చున్నారని చెప్పిరి. ఇంతలో సెక్రటరీగారును వెల్లి ఎక్స్యూ  
జావారు పికటింగు చేయుచున్నారని ప్రచారకులు చేయ  
లేదనియు, దొరవారికి ఈ విషయమును పరిశీలన నివ్వమన్న  
చో ఎక్స్యూజా అధికారులను పిలిపించి వారలచే సుపర్యాసముల  
నివ్వించుదనియు, పిమ్మట దొరగారికి సత్కృతి బోధపడునని  
యు, దొరగారికి మనవిచేసికొనగా శ్రీ సబ్ కలెక్టరు దొర  
గారు ఉభయులను పిలిపించుటయే గాక సవాలాదార్లను కచ్చే  
రి కాంపౌండులోనికి పిలిపించి సెక్రటరీ మునిగారు ఓ. నారా  
యణరెడ్డిగార్ల చే నుపర్యాసముల నివ్వించిరి. రాయిగరనట్లు  
ఆ మహాసభలో ఈ ఇద్దరు సుపన్దసించి వెలుపలకురాగా ను  
మారు మాడువందలమంది సవాలాదార్లు మునిగారి వెంటనే  
"ఇక మేము సవాలాచేయము" అని దొరగారితో చెప్పి బయ  
టికి వచ్చిరిగనుక ఏలములు నిలిచిపోయెను. ఇట్టి విషయము  
మున్నెన్నడును ఈ కోస్తాలో నెవరును కని, విని యెఱిగియుం  
డలేదు. బద్వేలు పారులు సెక్రటరీగారిని ప్రచారకులను ప్రవృ  
చాలాలంకృతులుగ చేసి గొప్ప ఉత్సవము జరిపిరి. ఇతర  
తాలూకాల వారును, జిల్లాలవారును చురుకుగ ప్రచారముచేసి  
వారివారి గౌరవములను నిలువజేట్టుకొనుటయే కాక దేశ సౌభా  
గ్యమునకు దోడ్పడవలసి యున్నది. సర్కారువారిచ్చిన అవ  
కాశమును బోగొట్టుకొన గూడదు.

(ఒకవిలేఖరి)

1. తెనాలి తాలూకా వ్యాధ్యామములు.
2. ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాంశ ప్రథమ విద్యాయ  
కోసభి.
3. విద్యావిషయక వస్తుప్రదర్శనము.  
చిలువూరు (వై.మం.)లో 14, 15, 16 లేదీలను జరుగును.  
అధ్యక్షులు మురారీశ్రీ జాగర్లమాడి కుప్పస్వామి చా  
గారు (యం. యల్. సి) జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు.  
జిల్లావిద్యాధికారి మురారీశ్రీ డి. సదాశివరెడ్డిగారు  
(టి. ఎ. ఆక్స్) సభను ప్రారంభించురు.



ఒలింపికు పందెములకు బోయిన మదరాసీయులు:—అలహాబాదులో జరుగు అఖిలభారత పందె  
ములందు పోటీజేయుటకై మదరాసునుండి వెళ్లినవారు. వి. జె. జె. రాజుగారు, డి కోస్తా, హెచ్.  
సి. బతుగారు, ఆర్. పి. జో సెపుగారు, పి. అలగ్గాండరుగారు. (ప్రె. థో. బీ.)

బెజవాడ టౌన్ కాంగ్రెసు కమిటీ

బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 21—బెజవాడ కాంగ్రెసు పార్టీయ  
సమావేశము దుర్గాకళామందిరమున పట్టణ కాంగ్రెసు సం  
ఘాధ్యక్షులు డా. శివరెంక మల్లికార్జునరావుగారి అధ్యక్షతన  
సమావేశమయ్యెను. సభ్యులు చాలా మంది విచ్చేసిరి అందులో  
శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారుకూడ గలరు.  
ముందు జరుగవలసిన కాంగ్రెసు కార్యవిధానమునుగురించి చర్చ  
జరిగిన పిమ్మట యీ దిగువ తీర్మానము లామోదించబడెను.

- (1) ఫిబ్రవరి నెలఖరబలో శ్రీ బెజవాడ పట్టణ కాం  
గ్రెసునందు కనీసము 600 మంది సభ్యులను చేర్పించుట.
- (2) ప్రతి పదిహేను రోజులకొక బహిరంగ సభను సం  
ఘయాజమాన్యమున జరుపుట—
- (3) ప్రతి ఆదివారము ఖర్చు రుసు విధులవెంట అమ్ముట.  
అందుకుగాను శ్రీ ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు  
రూ 2500 విలువకలూపుడ్రును వారే హామీగా వుండి యిప్పిం  
చుటకు అంగీకరించిరి.
- (4) ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారి తీర్మానము  
ప్రకారం కాంగ్రెసు సభ్యులు తమ ఆదాయపు పన్నును పట్ట  
ణకాంగ్రెసు సంఘమువారికి చెల్లించవలెను.
- (5) అనవసరముగా రూ 500 లు ఖర్చుపెట్టి గవర్నరు  
గారికి సన్మాన మర్పించుచున్న మునిసిపల్ సంఘమువారి చర్య  
ను గర్హించుచూ తీర్మానించిరి.
- (6) గవర్నరుగారు బెజవాడ వచ్చిన రోజున వారతాళ  
ము జరిగించుటకున్న ఆవాటి కార్యక్రమము జరిపించుటకు  
ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ చెరుకు  
వాడ వెంకట నరసింహము పంతులుగారిని కోరడమయినది.  
ఆవాడు జరుగు బహిరంగసభకు వారే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొ  
నడమయినది.

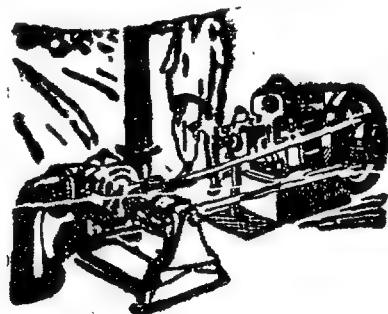
(సం) శి. మల్లికార్జునరావు,  
అధ్యక్షులు.  
మల్లెల శ్రీరామమూర్తి,  
సహాయ కార్యదర్శి.

రైయల్వే అధికారుల చర్యలు

మద్రాసు-జమ్మలమడుగు రోడ్డుపై ముద్దూరుపైను  
నుకు సమీపముగా ఒక రయల్వే గేటు యున్నది. సాధారణముగా  
యిటువంటి రైల్వేగేట్లు రయిలు బండ్లు వచ్చుటకు కొంచము  
ముందుగా మూసియుంచుటయ్య, రయిలు వెళ్లినపిదప మరల  
తెరిచియుంచుటయ్య ఆచారమై యుండగా ముద్దూరు  
రైల్వే అధికారులు ఈపద్ధతిని ఉల్లంఘించి రయిలు వచ్చినను,  
రాకపోయినను పదా గేటునుమాత్రము మూసివైచి జమ్మల  
మడుగునుండి ముద్దూరుకును, ముద్దూరునుండి జమ్మలమడు  
గుకును ప్రయాణము చేయు మోటారు బస్సులకును, బండ్లకును  
చాలా అటంకము కలుగజేయు చున్నారు. ప్రజలు ఎన్నియో  
మహజ్జరు రైల్వే అధికారులకు పంపుకొని యున్నారు. పోలీ  
సు అధికారులు కూడా యిందు నుమె రైల్వే అధికారులకు  
కూడా వ్రాసియున్నారని క  
న్నది. కాని ఎవరు ఎన్ని వ్రాసి  
రైల్వే అధికారులు గేటును మా  
ఒకొక్కప్పుడు మోటారు బస్సు  
యో కాలము కాచుకొని యుం  
యములలో మోటారుబస్సులు

టనే బస్సు కండక్టరు పోయి రైలు స్టేషన్లో యుండు  
బంట్లపుతును పిలుచుకొనివచ్చి గేటు తీయించుకొనవలసి యుం  
డును. ఇది అంతయు ప్రయాణికులకు చాల చిక్కుగా యున్న  
ది. ఇదియును గాక ముద్దూరు-జమ్మలమడుగు రోడ్డు కడప  
జిల్లాబోర్డువారిది. జిల్లా బోర్డు వారి రోడ్డుపై రైలు  
రోడ్డు వే య బ డి న ది. ప్ర జా హి త  
కార్యములకై భూమిని సంపాదించు చట్టము ప్రకారము యి  
టువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడంతయు రైలు రాకకుముందు  
కొంతకాలము రయిలువచ్చి గేటుదాటిన కొంతకాలముపాటు మా  
త్రమే రైలుగేటులను మూసి మిగతకాల మంతయు ప్రజలకును  
బండ్లకును రాకపోకలకై తెరిచియుంచునటుల ఒడంబడికలు  
కూడ యున్నవి. ఈవిషయము కడపజిల్లాబోర్డు వారికి తెలిపి  
నను వారుకూడ ఆశ్రద్ధచేయుచున్నటుల రూఢిగా తెలియవచ్చు  
చున్నది గాన జిల్లాబోర్డు అధికారులును రైల్వే అధికారులును  
యిందువిషయమై తగ్గకర్త ద్వారా పుచ్చుకొని ప్రజల రాకపో  
కలకై రయిలుబండ్లు వచ్చుచుండుములలో తప్పమిగత అన్ని  
వేళలందును గేటును తెరిచియుంచునటుల ఏర్పాటుచేయుదురని  
కోరుచున్నాము.

జమ్మలమడుగు } వెల్లాల రామకృష్ణ.  
4-2-1930 }



మాప్రత్యేక స్టేషనరీ, పోర్టబుల్ పంపింగుసెట్లు  
కొనిన క్రాడాయిట్ ఎంజినులతో గలవు.

పూర్తినివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు  
వ్రాయుడు:—

**VOLKART BROS**  
ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:

కొత్తతరగుపేట, బెంగుళూరు.

వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.

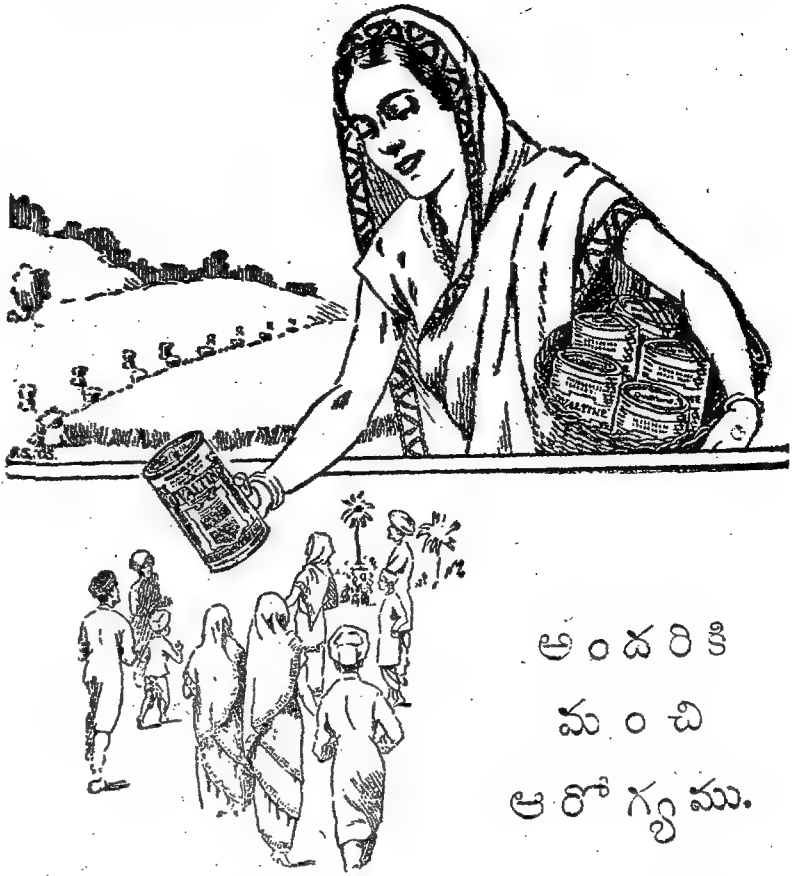
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.

—గన్యు. ఏ జెస్సి. బెజవాడ.

## నూతన దేవస్థానపు బిల్లు

హిందూదేవాలయ బోర్డువారికి, దేవదాయములలో నుండి కులభేదముగా కమిషను రాబట్టి పెట్టుటకు యీ బిల్లును పాఠ్యము చేయుచున్నాము. బోర్డువారు కోర్టులకు వెళ్లుటకు బదులు, రివిన్యూ బాకీలను సమ్మెరిగా గవర్నమెంటువారు జప్తుల మీద వసూలుచేయుచున్నట్లు బోర్డువారు నిరారణచేసికొన్న కమిషను కడుశ్రీముముగ తమ అర్హతలనుబట్టి రాబట్టుకొందురు. దేవదాయ మంతలోను నిత్యమైన వేద్యమునకు మాత్రము తమ యిష్టము వచ్చినంత ఖర్చు పెట్టి (దీనినికూడా తమకే యనుభవించెదరు) మిగిలిన ఆదాయమంతయు అర్చకులు తమ కుటుంబఖర్చులకు వినియోగించుకొనునట్లు పిల్లలమర్రి అంజనేయులు గారు యదివరకే ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. కాని, ఆయన తమ కాసనసభ్యత్వమునకు రాజీపెట్టుట వలన, మన డి. హెచ్. వి. రంగాచార్యులుగారు మరియొక కాసనసభ్యుని, దీని కోర్టు యేర్పాటుచేసికొందురని తోచుచున్నది. ఈబోర్డు అవసరమేలేదనియు, కమిటీలే చాలవనియు, ముఖ్యసమస్యలు కోర్టులగుండానే, పిటీషనులు మూలముననే పరిష్కరింప బడుచుండవచ్చుననియు, బయటి ప్రజల యభిప్రాయము, జస్టిసు పార్టీ యనుకొనువారు, పెద్దజేతములమీద కొన్ని పదవుల నిచ్చుకొనుటకు యేర్పరచిన యిప్పటి యసందర్భపు, అసంపూర్తికరముగు చట్టము యితరవిషయములలో నిరుపయోగ మగుచున్నదని ప్రస్తుతము కోర్టులలో జరుగుచున్న కన్యకాండలో పాల్గొనువా రందరికిని తెలిసియే యున్నది. ఈబోర్డువారు వచ్చిన తరువాతనే యీదేవాలయ వ్యవహారములలో అరాజకము ప్రబలింది. ఇదివరకు అర్చకులు తినేది యిప్పుడు కమిషనరు యినస్కెక్టరు యితరనాథులు, తినవేయుచున్నారు. కోర్టులు వ్యాజ్యములతో నిండిపోయినవి. అడ్వోకేటు జవరలుగారును, హైకోర్టు గవర్నమెంటు ప్లీడరు గారును, గుంటూరుజిల్లా కోర్టులో యీ ప్రస్తుతచట్టమును గురించి యింకను వాదప్రతివాదము చేయుచున్నారు. తక్కిన జిల్లాకోర్టులు హైకోర్టులో వీని పర్యవసానమును వేచియుండుటో లేక తమకు తోచిన పంథా త్రొక్కడ రో తెలియదు. ఇదియంతయు ప్రజలను వేధించుట కేర్పడినట్లు కనుపడుచున్నది. ఈలోపుగా మనబోర్డు కమిషనరు వగైరాలకు జేతములు సరిగా ముట్టవేయని భయముగలిగి యీ స్వల్పకమిషనైనను శీఘ్రముగను, అతి కులభేదముగు రాబట్టుచున్నయెడల మరింతకాలమైనను వీరికి భుక్తిగడవగలదని యీ నూతనబిల్లు ప్రవేశపెట్టినట్లు కనుపడుచున్నది. పుండు ఒకచోటనుంచే నందు మరియొకచోట వేయుచున్నారు. దేవుళ్లు అనగా వారిభక్తులకు ప్రయోజనకరముగనట్లు చేయుటకుబదులు, దొంగలు, దొంగలు ఊళ్లు పంచుకొనువిధమున బోర్డువారును, అర్చకులను పోట్లాడుచున్నారు. ఇదియే ప్రస్తుత చట్టముయొక్క పర్యవసానము. వాపసు! యీ బోర్డుకమిషనరుకు వ్యాధిధికారము లేకపోవుటచే స్క్రిము కాకితపు ముక్కలను బ్రష్టిలముఖములపారవైచి తమకు కమిషన్ మాత్రము యిచ్చుకొనుచు వారి స్వంతసొమ్ము ఖర్చు పెట్టుకొని అర్చకులనుండియు వారివలన అన్యాయకాంక్షల పొందినవారినుండియు దేవాలయపు ఆస్తిని కోర్టులద్వారా దాచాలువేసి స్వాధీనము చేసికొమ్మని అర్హులవేయుదురు. దినబత్తరీయకపోవుటవలన వీరితాదేదారులగు కమిటీమెంబర్లు ఉచితముగా పనిచేయుటకు సమావేశమేకారు. గత నాలుగు సంవత్సరములనుండి యీ బోర్డువారుచేసిన దింతకం ట్రేడేమియు కనుపడదు. తమ కమిషన్ రాబట్టుకొనుటకు వీరి యిస్కెక్టరుగనడా అనేక విశ్లేషణయత్నములు నయముననుభయమునను చేయుచున్నారు. గవర్నమెంటులో వేలకొలిదిద్రవ్యము ఋణముతీసికొని దానిని వాపసుచేయుడని కోరుచున్నారు. ఈ ద్రవ్యమంతయు వీరి జేతములను యెస్తాల్లిభుమెంటుకు, ప్రయాణపుఖర్చులకు వెచ్చింపబడినది. ఇదియంతయు వీరికి వచ్చుకమిషనులోనుండి పూడవలసియున్నది. ఈ బోర్డువారికి యింకను గవర్నమెంటు పెట్టుపడి పెట్టదని భయపడి యీకమిషన్ త్వరగా రాబట్టుటకు మాత్రము మనము నిస్వయినాయుడుగారు మొదలగు కాసనసభ్యులు యీబిల్లును పాఠ్యము చేయుచున్నాము. అసలు చట్టములోని క్లిష్ట సమస్యలన్నియు అలాగుననేయించి, అపరిమిత వ్యయ మతోకూడిన యీ యసమర్థత బోర్డును నిలవబెట్ట జూచు యీకాసనసభ్యుల తెలివితేటలను గురించి యేమనవలయునో తెలియజేస్తున్నది.

ఇక బోర్డువారికిగల యధికారములైనను యెట్లు వినియోగించుచున్నారో కొంచములోచింతము. "అమృతాను పెట్టా పెట్టదు, అడిగి తినా నివ్వదు" అనుసామెత వీరియందు వర్తించుచున్నది. విబదిరూపాయాల స్థాంతులను కోర్టులలో దాచాలువేసి, దేవాలయపు ఆస్తిని సాసాంక్షను యిచ్చినయెడల, స్క్రిముల సేగా



అందరికి  
మంచి  
ఆరోగ్యము.

ఒవల్ టైప్ నానవేసిన తాగ్లి దియ్యము, మంచిమీగడ గలిగినపాలు, శుద్ధమైన కోకోనుంచి తయారుకాబడుచున్నది. అందు కలిపి పదార్థము లన్నియు సూజముగా పుట్టిపెరిగినవి. అట్టి మంచి వస్తువులే ఒవల్ టైప్ నందు చేర్చబడుచున్నది. అవియు యిష్టమువచ్చినట్లు కలుపుటలేదు. త్రాగుటకు తుదికరముగానుండుట కనువైనట్లుగా వేర్వేరు ఘంటులుగా కలుపబడుచున్నవి. ఈ ఆహారము నరముల పుష్టిని, బలమునిచ్చి, మంచి ఆరోగ్యము చేపూర్చును.

ఒవల్ టైప్ రక్తస్పృధినిచేయును. శరీరమునకు పుష్టిని ప్రసాదించును. "ఒవల్ టైప్ ఇండియాలో తరచుగావచ్చు వ్యాధులన్నిటిని జయించునట్లుగా బలమునిచ్చును.

ఒవల్ టైప్ను ఎడతెగజేస్తే స్వీకరించిన యెడల మంచి ఆరోగ్యము ముఖనిద్ర, మంచి ఆలోచనలు, ఎల్లప్పుడు గలుగుచుండును. తాగుటకు బహు రుచ్యముగా నుండును.



మొదలునకు, నరములకు, శరీరమునకు శక్తినిచ్చును.

# OVALTINE

కమిష్టులందరివద్దను ప్రోయలందు దొరకు  
ఏ. వాండర్ లిమిటెడ్.,  
లండను, ఇంగ్లాండువారిచే తయారుచేయబడినది.

కోర్టులలో దాచాలు వేసికొమ్మనియు, తాము పెట్టుబడి పెట్టలేమనియు కాళ్లు చాపుచుండురు. మొదటి విధానము నవలంబించినపుడు బ్రష్టి లేర్పడేవరకు వీరికి కమిషన్ దొరకదు. రెండవ విధానములో బ్రష్టిలను తామే యిష్టమేర్పరచినయెడల, వారికి దేవాలయపు ఆస్తి స్వాధీనమైనను, కాకపోయినను, ఆబ్రష్టిలలో కొందరైనను, తమపదవుల మిక్కిలి తల్పిబ్బులై తమస్వంత ద్రవ్యమైనను, యీబోర్డు కమిటీల కమిషనులక్రింద యిప్పటి నుండియు యిచ్చుకొనవచ్చును. దీనిని కూడ కొందరు బ్రష్టిలు యాయలేక నిరాకరించుటవలన, కోర్టులకు పోనక్కరలేకుండ, రివిన్యూ బాకీలవలననే, యీకమిషన్ కూడ, దేవుళ్లు ఆస్తిని జప్తుచేసి యేలము వేయించి బోర్డువారును వీరికమిటీలవారును రాబట్టుకొనుటకు యీబిల్లు లేబడినది. కంచెయే చేనుమేసినట్లు దేవదాయమును సంరక్షించుట కేర్పడిన యీబోర్డువారు, దేవాలయపు ఆస్తిని అమ్మి తమ పొట్టపోసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇందు మన జస్టిసుపార్టీ వారు మనకు చట్టములోనే, హాలంకవమగు మార్పు కము చేయుచుండిన యాందోళనము నాబోర్డువారి స్క్రిములక్రింద కేర్పడిన మాపరివ్యజ్జ గురించి వ్రాయుచున్నది.

హారి సూర్యనారాయణరావు

ఒక ఔషధ వినోదము

## WEDGWOOD'S PINKETTES

ORIGINALLY PREPARED BY WEDGWOOD'S PINKETTES, P.R.I. DYSENTERY SPECIFIC

మరియు

### కలరా నివారిణి

హాజీయ్ అరికులేరియనుండి తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందున్న వాటిలో అమోఘమైన ఓషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణవిచ్చుచున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధర్మలు య. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్స్టిట్యూట్ బోస్టన్ మాస్. 504, మద్రాసు. పి. టి.

### మో హి ని తై ల ము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0. పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంజనండిహా 7 తంబు శెట్టిపేథి, మదరా



## భారత వాణిజ్యసంఘము (కలకత్తా)

4వ వార్షికసభయందు ఫైజిల్లా గంగుజీగారి

అధ్యక్షకోవచాసము

నేడు, (5-2-30) కలకత్తాలో సమావేశమయిన భారత వాణిజ్యసంఘ వార్షికసభకు అధ్యక్షతవహించిన ఫైజిల్లా గంగుజీగారి యువవ్యాసమునుండి యీ క్రింది యంశములు సంగ్రహింపబడెను.

వర్తకము, పరిశ్రమలయొక్కదుస్థితి

గత రెండుసంవత్సరములనుండియు మనదేశ వ్యాపారముయొక్కయు, పరిశ్రమలయొక్కయు, స్థితి అంతకంతకు హీనమగుచున్నది. ఇందుమించుగా అన్ని పరిశ్రమలూడ నానాటికి క్షీణించుటయేగాక, కొన్ని పరిశ్రమలు అంత్యదశకు వచ్చియున్నవని గూడ చెప్పవలసియున్నది. నూలు వస్త్రముల పరిశ్రమ యంతకుముందెన్నడును అనుభవించియుండనంత క్షీణతను బొందియున్నది. మారకపురేటు 18 పెన్సీలకు నిర్ణయింపబడుటయున్ను, ప్రభుత్వమువారి నాణెముల చెలామణి విధానమున్ను, యందుకు కారణము లయియున్నవి. నూలు వస్త్రముల పరిశ్రమకు తగిన సంతకూ మొసగుటకు రాబోవు ఫైనాన్సు బిల్లు స్వప్నమగు నూపనలను గావించువని నేను భవించుచున్నాను.

ఆర్థికస్థితి

మన దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిగూడ నానాటికి హీనమగుచున్నదనుటకు సందేహము లేదు. ప్రజలు తమకు కావలసినవస్తువులను కొనుటకు కష్టమైన క్షీణించుచున్నదనుటకు సందేహములేదు. మనదేశ ప్రజలయొక్క రాబడి నెక్కువచేయుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ కోశాధిపతియగు స్పృహగారి నూచన యంతవరకు కార్యరూపమున బెట్టబడలేదు. ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక విధానమునందు గల లోపమే దీనికంతకును కారణమునుటకు సందేహములేదు. వస్తువులను కొనుటకు ప్రజలయొక్క శక్తి ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానములన ఆధారపడియుండుటచేతనే గత కొలది సం॥ములనుండియు మనదేశపరిశ్రమల క్షీణించుచున్నవని,

వంగరాష్ట్ర పరిశ్రమల దైర్ఘ్యం ఎ. టి. జెట్టెనగారే గత సాంపత్తిక వివేచకలో బలపెట్టుచున్నారు. కాబట్టి ఇక నయినను ప్రభుత్వమువారు తమ ఆర్థిక విధానమును పునర్విచారించి, మన దేశముయొక్క లాభముకంటే తమ దేశముయొక్క లాభమునే ఆధికముగా జూచుకొనుట నిడిచిపెట్టి, మన దేశావసరములకు తగిన ఆర్థికవిధానము నేర్పాటు చేయుటకు ఒక నిష్పాక్షికమగు కమిటీని నియమించి, ప్రజాభిప్రాయమును పంత్వీపరచెదరుగాక.

కమిటీలు, కమిషనులు

గత రెండేండ్లలో అనేక కమిటీలును, కమిషనులును నియమింపబడినవి. తమకు కమిషను, తోళ్లపన్ను విచారణ కమిటీ, ఉప్పుపరిశ్రమ విచారణ కమిటీ, పరిశ్రామికుల సమ్మెల విచారణ కమిటీ, బ్యాంకింగు విచారణకమిటీ, నూలు వస్త్రముల దిగుమతి పన్ను విచారణ, రోడ్ల అభివృద్ధికమిటీ మున్నగు కమిటీలును, కమిషనులును నియమింపబడినందుకు ఫలితముగా మన దేశ పరిశ్రమలయొక్క భావిస్థితి భాగుపడగలదని మనము తలంపజాలము. ఇట్టి విచారణలయొక్క యుద్దేశము కాలపారణము తప్ప కేరొకటిగాదు. కొన్ని విషయములలో యీ కమిటీల యొక్కయు కమిషనులయొక్కయు రిపోర్టులు ప్రకటింపబడుట బుద్ధిపూర్వకముగా ఆలస్యము చేయబడుటయేనని మరి కొన్ని విషయములలో ముఖ్య సిఫార్సులు ప్రభుత్వము వారికి సరిపడకపోయినపుడు, అట్టి సిఫార్సులు ఆచరణలో బెట్టబడక పోవుటయేనని మనము జూచుచున్నాము. 1926 లో సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారి యధ్యక్షత క్రింద నియమింపబడిన ఆర్థిక విచారణ కమిటీయొక్క రిపోర్టు నూలు వస్త్రముల పరిశ్రమగూర్చి లారిఫోర్డ్ రిపోర్టు, 1928-24 లో నియమింపబడిన భారత తీరవ్యాపార కమిటీయొక్క రిపోర్టు, 1921-22 లో నియమింపబడిన ఆర్థికకమిషనుయొక్క రిపోర్టు, మున్నగురిపోర్టులపై నింక నెట్టిచర్యయును దీనికోబడలేదు. ఈ రిపోర్టులను ప్రభుత్వమువారు నెమ్మదిగా నొకమూలను త్రొక్కిపెట్టియుండుట యెల్లరకును బాగుగ తెలిసియున్న విషయమే గనుక, వానినిగూర్చి నే వధికముగా చెప్పవలసరములేదు.

ఈ కారణములనుబట్టి, యిట్టి కమిటీలు నియమింపబడుటలన, మధ్యతరగతులవారిలో నిరద్యోగమునకు పరిమ-

రింపబడుటగాని, ప్రజాదారిద్ర్య సమస్య పరిష్కరింపబడుటగాని, యెన్నటికిని సాధ్యపడజాలదు.

జనపనార పరిశ్రమయొక్క స్థితిగూడ అంతకంతకు హీనమగుచున్నది. జనపనార మిల్లులలో తయారగు వస్తువులయొక్క ధరలు అంతకంతకు తగ్గుచున్నవి. ఇందువలన పరిశ్రామికులకే గాక వ్యవసాయదారులకు గూడ నష్టము గలుగుచున్నది. ఈ పరిశ్రమ అంతరింపకుండ జూచుటకు జనపనార మిల్లుల సంఘమువారు వెంటనే తగినచర్య దీనికొందురుగాక.

దేశముయొక్క రాజకీయస్థితిగూడ అంతకంతకు కీడ్చుచు గుచున్నదని నేను వేరుగ చెప్పవలసరములేదు. దానికితోడుగ ఆర్థికస్థితిగూడ పరిష్కరింపబడుటకునో, ప్రభుత్వమువారు మహాపరాధ మొనర్చినవారగుదురని నేను చెప్పవలసియున్నది.


భారతవర్తక కమిషనురులు

భారతదేశ వ్యాపారము నభివృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వము వారు డెర్బును, అలెక్జాండ్రీయా, మొంబసా, హాంబర్గ్, మిలాను, న్యూయార్క్ నగరములలో భారత వర్తక కమిషనులను నియమింప నుద్దేశించుట సంతోషకరమగు విషయము. కాని, ప్రస్తుత సంవత్సరములో నిర్దురుకమిషనులను మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు నియమించుట నాకు తృప్తికరముగా లేదు. ఈ యార్దుకు కమిషనులనుగూడ నొక్కసారిగా వెంటనే నియమింపవలెననియు, దేశవ్యాపారపరిశ్రమలయందు దనుభవముగల అధికారేతర భారతీయులను మాత్రమే కమిషనుగా నియమింపవలెననియు నేను ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నాను.

సముద్రవ్యాపారము

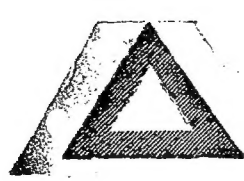
భారత దేశ కోస్తా వ్యాపారము నభివృద్ధిచేయు విషయము గూర్చి భారతీయ వర్తకులకును బ్రిటిష్ వర్తకులకును మధ్య సమాధానమును గడుర్చుటకు వైస్రాయిగారు గత మాసారంభమున డిల్లీలో సమావేశ పరచిన నౌకావర్తక సమావేశము ఫలింపకుండుట చాల విచారకరముగా నున్నది. ఇక నయినను ప్రభుత్వమువారు, దేశప్రజలయొక్కయు వర్తక సంఘముయొక్కయు, యేకగ్రీవామోదమును పొందుచున్న కోస్తా వ్యాపార చట్టముయొక్క ప్రధాననూత్రము నంగీకరించి వెంటనే అందుకు తగిన చర్యను దీనికొందురుగాక.

అ న వ స ర ము గ  
శ్ర మ వ డ వ ల దు:  
ఎ సె ప్సో  
శ్ర మ బా ప గ ల దు



ఎసెప్సోసబ్బు బాధ నివారణ చేయుచుండ మీరేల ఎక్జిమా, మంటలు, మరియు ఇతర చర్మవ్యాధుల మూలమున బాధ నొందవలెను?

ఎసెప్సో సువాసనతో కూడినట్టి, చెడని టాయిలెట్ సబ్బు. చర్మమును ఆరోగ్యముగ నుంచును. ఇది పరిశుభ్రపరచును. ఇతర బొంబంబంబ మైన సబ్బులు చేయలేని విధిని ఎసెప్సో చేయగల్గియుండుటచే గొప్ప వైద్యులందరు ఉపయోగించవలసినదిగ చెప్పియున్నారు. ఎసెప్సో అన్ని చర్మవ్యాధులను పోగొట్టు ననువిషయము పరీక్షించబడినది. మీకాళ్లు తీపులుగ యున్నవా? వేడినీళ్లతో ఎసెప్సోనువాడిన తక్షణం తగ్గిపోవును.



# "Asepsol"

REGD

అన్ని చర్మవ్యాధులకు

EDWARD COOK & Co. LTD., LONDON

I-A 81-9c

## ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరిచినాము. అంగ్రేజి పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్దారు	24-0-0
అరుమాసములకు	14-4-0	"	12-0-0
మూడుమాసములకు	7-7-0	"	6-4-0
మాసమునకు	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

## క్రొత్త సంవత్సరాదినందికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0	సంచికల సంఖ్యలకు
వారపత్రిక	1-4-0	పాతసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0	తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.

## భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకావ్య విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలిఫోర్నియా విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 9-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

## ఆంధ్రగ్రంథమాల

సం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథము లయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తిశ్రీకృష్ణ, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగన దొరకును.) ౧-౪-౦
- 2 జనవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమూర్త్యులను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౩-౪-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటశివుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౪-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే నిజేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 భక్తుపదము (పంచనము): పాద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము'న నందలిది. పాద్ధమతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాచి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేశ్వర కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణ్ణా సిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (అనర్కు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్వాంసగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౪-౦
10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీగాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహసత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనీయమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, బృహద్రామము.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.



Price Annas 10 only.  
AMRUTANJAN DEPOT  
MADRAS & BOMBAY.

గాంధీ దై వ జ్ఞా ను

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0, పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0, వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0, ప్రశ్నవ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

గాంధీజ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు. డబ్బా రు 7½. సిమె, స్పెషల్ తక్కువ ఖరీదులు, 24 దినములు నెట్ రు 2½, 12 దినములు 1½. "కామంతి పూలు" మదరాస్ పడి 8 కి రు 1. క్యాటలాగ్ ఇవ్వాలి.

Chandra Nursery. P. O. Salem Junction

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము రు. 3-0-0  
(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6. 4

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మపకాళిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

రోజాపుష్ప లేవ్యాము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరేచనమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమయినది. పథ్యము లేదు. 15 కు॥ డబ్బి రు. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేవ్యాము 4

దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు కాస్త్యకోశ సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెను బలము నిచ్చును. 15 కు॥ డబ్బి రు. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము. పి.సి.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.

నేపనల్ యిండియన్ లైపుయిన్సా రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు

అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మానేజ్మెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైన డైర్యు.

నేపనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా ముఖ్యమైనది. ఆకలి పెరిపాకు అయ్యేఖర్చులన్నిటిని యిచ్చును. మిగుల ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుకుండవలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మిగులగానీ, చనిపోయినప్పుడు మిగులంతటి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములేవు తక్షణము యివ్వబడును. భీమాచేయదలచినవారున్నా ఏజెంట్లుగావుండుటకు వలయుబడిగల పెద్దనుమతులున్నా అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్సర్వయర్,

హైదరాబాద్ కలకత్తా వీధి ఏజెంట్లు, 2-2 నార్తర్న్ నార్మార్కు, బెజవాడ.



# 14 వ కృష్ణామండల సహకారమున సభ-మంటశాల

నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారి  
అధ్యక్షతన న్యాయము

ఆంధ్రదేశమున కృష్ణామండలము జాతీయోద్యమముల కల్ల పుట్టినిల్లు. ప్రభుత్వమున సహకారోద్యమసంఘమునకుడ ఆంధ్రదేశమున వ్యాప్తిజేసినది మిగులమండలనాయకులే. ఆంధ్రదేశ సహకారోద్యమము తలపెట్టిన కృష్ణామండలసహకారగురువీరములగు "సీతారామచంద్రులకు" ముందు ప్రయత్ని ప్రారంభింపవలెను.

భారతదేశమున నీయుద్యమము ప్రారంభమై యిప్పటికిరెండువందలవేలమంది నను, ఆంధ్రదేశమునకూడ మిది ప్రాతిపదికనుంచియు వ్యాప్తిజేసినది. కాని ప్రతియుద్యమమునను, సంఘమునకు వాంఛనీయమగు లక్ష్యమును విజృంభింపఁగించియుండిరనుటకు యెంతమాత్రము సహకారములేదు. మనదేశమున నీయుద్యమము ప్రభుత్వపరమైన బాహిరంగబలములకులచే ఆంధ్రజాతీయవాదుల కీత్యమునకు గురిచేయఁబడినందున నుండవచ్చును. లేదా ప్రభుత్వోద్యమముల ద్వారాను దక్షిణాపథమున ప్రసరించుట సహజమునకులే మనవైపు మరలుట కాలస్యమైయున్న నుండవచ్చును. ఏది యెట్లున్నను అప్పటిలో నీయుద్యమమున కనుకూలముగ వాతావరణము మన మండలముల లేదని యొప్పుకొనకతప్పదు. పట్టణములలో "ఆర్యభూమి" దివాలాలు ప్రజల దద్దరిల్ల జేసినవి. పిమ్మట పల్లెలముందు ప్రాచీన డెండుకంపెనీలు కుక్కగొడుగులవలె ఉర్రూతల జేచి యుండుటచే మూలముల దాచబెట్టిన ముసలముల డబ్బులు పుస్తాపాసల నమ్మకాని తెచ్చివేసిన యాదునాంధ్రసామ్యమునకుడ నీ చావుకంపెనీలు తుడిచిపెట్టుకొనిపోవుటచేకంపెనీలపేరుచెప్పిన ప్రజలకు నమ్మకము పోయినది. ఒక్కడక్కడాని ప్రజలలో తిరిగి ధనసంబంధమైన సంస్థల పేరియందు జేరుటకును నమ్మకము కుదురలేదు. క్రమముగ నుద్యమాభిమానముగల హైందవ రిజిస్ట్రార్లు (సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, దివాన్ బహదూర్ ఆర్. రామచంద్రారావుగారు, స్వామికణ్ణపిళ్లగార్లు) నియామకమువలన ఉద్యమాదర్శకులును, ఉన్నతభావములును ప్రజలలో వ్యాప్తిగాంచి యుద్యమముపట్ల సుముఖ భావ మేర్పడెను. ప్రాథమికదశలో ప్రభుత్వోద్యమమునకుడ బహు ఆదరముతో గ్రామవాసులజేరబడినది సంఘసంబంధముల బోధించి సక్రమకార్యనిర్వహణమునందు చాల తోడ్పడసాగిరి.

ఉద్యమము ప్రభుత్వదశకుఁ బె రెండవదశలో యెక్కుడుగ నాటుకొనసాగెను. సంఘముల సంఖ్య వృద్ధికొనెను. సంఘముల యభివృద్ధితో బాటు అధికారవర్ధమునకుడ పాపుయ్యెను. సంఘములసంఖ్య హెచ్చించుటలో ఉద్యోగులు పాటికడనాగిరి. ప్రభుత్వమునం దుండెడి తరీఖలవాదులను సన్నగిల్లినవి. సంఘములకు తగుధనము చేయఁబడుట రాష్ట్రీయబ్యాంకు నకు తూగకపోవుటచే మండల సెంట్రలు బ్యాంకులు వెలువ జొచ్చెను. సంఘముల సంఖ్యకు తగినంత ప్రభుత్వ సిబ్బంది లేకుండుటచే సంఘముల పరస్పరసహాయముకొరకు తనిఖీసంఘము లావశ్యకమయ్యెను. సంఘప్రాబల్యమున, సభ్యులసంఖ్యయు, సంఘవ్యాపారమున వృద్ధికొనెను. కాని సరియగు పునాదికట్టు దిట్టములేకుండుటచే కొన్నిసంఘములు నీరుగారుచున్నవి. సభ్యులు తండ్రిపంతులములగ జేరుచున్నార. గాని యుద్యమతత్వమును గ్రహించుటలేదు. బలహీనమైన సంఘములకు తగిన తోడ్పాటును క్రమశిక్షయు నొసగుటకు రెండవదశలో యూనియన్లు వచ్చినవి. యూనియన్లు సమర్థతతో పరిచేయబడుటకు జూచి మూడవదశలో యూనియన్లపై నింకొక తనిఖీసంఘము జిల్లా మొత్తముపై నేర్పాటుకావలసినదని. ఫెడరేషన్లకు పరస్పరానుబంధము పెంపొందించుటకు రాష్ట్రీయ యూనియన్లును వానిపైన అఖిలభారతసమ్మేళనమును స్థాపింపబడినవి. అంతరపులు మాత్రము సక్రమముగ నేర్పడినవి. ఇటులనే డబ్బు సరఫరాచేయుటకు పల్లెటూరిసంఘమునంది రాష్ట్రీయబ్యాంకునరకును, అంతరపు లేర్పడియున్నవి. నిర్మాణమునం దెట్టిలోపము ను లేదు. కాని వివిధసంస్థల సక్రమనిర్వహణ మెట్లున్నదియో మనము పూర్తిగ పరిశీలించి యుద్యమప్రాశస్త్యమును గుర్తింపవలసియున్నది.

సహకారసంఘముల సక్రమ నిర్వహణమునకు యేర్పాటు కాబడిన వివిధతనిఖీసంస్థలను డబ్బు సరఫరాచేయు సంస్థలను సహకారోద్యమ పరిణామమున కనుగుణముగ నేర్పడినవి. వాటివాటి విధ్యుక్తధర్మముల నవి నిర్వహింపవలసియున్నవి. ఇందేసంస్థల సక్రమనిర్వహణమునందు కుటుంబదేవత ఉద్యోగ ప్రాబల్యముతగ్గును. ఈసంస్థలలో పరస్పర విశ్వాసము, సానుభూతి, లక్ష్యోక్త్యము లేనివో పరస్పర వైరుధ్యమునకును ఉట్టుము వివాదమునకును పాటుకావును. సంఘములోని ప్రతివ్యక్తియు తనవిధ్యుక్తధర్మము నెరవేర్చునపుడే సంఘ

భివృద్ధి చేయఁగలదు. సంఘములోని వ్యక్తులు సరస్వర వైరుధ్యభావములతో మెలంగిన సంఘము దుర్బలమునకు. దుర్బల సంఘములచేరి యూనియన్లు స్వధర్మనిర్వహణమునందు అసమర్థమునకు. అసమర్థములగు యూనియన్లు ఫెడరేషనులో చేరినను, సెంట్రలు బ్యాంకులో చేరినను, వాటికిని బలహీనతయే చేర్చుదును. ఈమధ్య నెలవడిన "బర్మా కో ఆపరేటివ్ కమిటీ" వారి నివేదిక నొకపరి పరిశీలించిన ఆ దేశమునందు గ్రామ సంఘము మొదలు రాష్ట్రీయ బ్యాంకువరకును ఎట్టి దుస్థితి యుండున్నదియు తెలుముకొగలదు. "బెన్వెలడు కమిటీ" వారి నివేదిక ప్రకారము రాష్ట్రీయమునందలి 14,000 సంఘములలోను చెరిగినవి సక్రమముగ పనిచేయుట లేదని తెలియుచున్నది. 414 యూనియన్లలోను సక్రమముగ పనిచేయుచున్నవి చాల స్వల్పమునై సక్రమిల్లినవి యెక్కువగానున్నవి. ఇక ఫెడరేషన్లు తిరిగి స్వధర్మమునలె నున్నవి. ఇవి. ప్రభుత్వమునకే కావలగవులై పుట్టినవి. ఇక పేట ప్రయోజన మేము కనపరచగలము?

సెంట్రలు బ్యాంకులను రాష్ట్రీయ బ్యాంకులను ఏవు జూపుచున్నవి. డిపోజిట్ల ప్రవాహమున కడ్డులేనంతకాలము బ్యాంకు యభివృద్ధి కెట్టి యాపాటమును కలుగదు. కాని యీ ప్రవాహము సన్నగిల్లితపుడ, సంఘములందు వ్యాప్తిజేసిన ద్రవ్యము తిరిగి రాబట్టునపుడు మొత్తము పట్టుబడిలో సెంట్రలైజ్ వడునదియు గుర్తింపవలసియున్నది. సంఘసభ్యుల వాయిదావారిన బకాయాలు యేదేలును మెచ్చుచునేయున్నవి. కొన్ని జిల్లాలలో నూటికి 90 వంతున కూడ బకాయాల సంఖ్య కనబడుచున్నది ఉద్యమపునాదునందు గ్రామసంఘము తిట్టి దుస్థితి యుండుండ నీ పునాదులపై నిర్మించిన యంతిపు తెల్లు సాక్ష్యము చూపింపగలవు? సంఘమును, యూనియన్లను, ఫెడరేషన్లను తూలనాడిన లాభములేదు. ఉద్యమలోపములను బాగుగ పరిశీలించి వాటిని నివారించి యత్నింపవలెనే గాని, బ్యాంకు నిర్వాహకులు, ఫెడరేషన్ నిర్వాహకులను వారు యూనియన్లను నిర్వాహకులు, వారు సంఘనిర్వాహకులను, యీరీతి నొకరి నొకరు త్రోడికరించుకొనుటవలన నుమంతయు ప్రయోజనములేదు సంస్థలు సమర్థతతో పని చేయలేకుండుటకు గల కారణముల నరని తన్నివారణోపాయములకు కృషి సలుపవలెనే గాని వివిధసంస్థలలోని యుద్యమనాయకులు పరస్పర వైరుధ్యభావముతో ప్రవర్తించుట అనర్థదాయకము. యూనియన్లును, ఉద్యమమునకు కళంకము తెచ్చిపెట్టుచున్నవి కొందరు మదరాసు సహకారప్రముఖుల యభిప్రాయమైనచో యూనియన్ల నెన్నడు యెరుగని బర్మారాష్ట్రముననీయుద్యమమేల దుస్థితికొనలేదు మనదేశములోనే వివిధరాష్ట్రములలో యూనియన్లును ఫెడరేషన్లును యిక్కడెవలె కానరావు. సెంట్రలు బ్యాంకులే సంఘ విమర్శన యు, పరిశీలన యు చేయుచున్నవి. కాని మన రాష్ట్రమున కంటే తక్కువ విధమునను అచ్చట ఉద్యమాభివృద్ధి విశేషముగ పొడమావుటలేదు. మనరాష్ట్రములో కంటే కొన్ని ప్రాంతములలో వాయిదావారిన బకాయాలు మితిమీరియున్నవి. కాన సహకారులు ఉద్యమపరిణామమున వెలువడిన వివిధసహకారసంస్థలను పరస్పర సహాయమున పెంపొందించి ఉద్యమలోపములను నివారించి కృషి సలుపవలయునే గాని పరస్పర వైరుధ్యభావముల కృషి సలుపుట పాడిగాదు.

జర్మనీదేశపు సహకార పురోభివృద్ధి బాగుగ పరిశీలించిన ప్రాథమికదశయందు దీయుద్యమము ఎట్టి వివరములే లోనుగావలసి వచ్చినట్లు "కేసీఆల్" కమిటీ నివేదికయందు స్పష్టికరింపబడినది. ఉద్యమము ప్రారంభమైన యొక అర్ధశతాబ్దమునకు గాని జర్మనీ దేశములోని వివిధసహకారసంస్థల పటుత్వము నొంది ప్రాబల్యము సంపాదించలేక పోయినది. క్రమముగ అచ్చట సంఘములు, యూనియన్లు రాష్ట్రీయ యూనియన్లు అఖిలభారతీయ సమ్మేళనమును, పరస్పర సహాయమున ప్రాబల్యమునొంది వాటివాటి విధ్యుక్తధర్మముల నెరవేర్చుటయేగాక మరలగ్రామమున విచ్చిన్నమైన దేశసౌభాగ్యము నవిరకాలమునకే పునరుద్ధరించు కొనగలిగినవి. ఇట్టి ప్రాబల్యము నవిసాంధ్యమునకు ముఖ్యకారణ మేకలక్ష్యముతో వివిధసంస్థల పని చేయుటయే.

అచ్చట, గ్రామసహకారసంఘములు ధనవ్యాపారమును కడుసమర్థతతో నిర్వహించి అప్పడిన సెంట్రలు బ్యాంకులకు తగు జవాబుదారీ వహించి సభ్యుల యిక్కరలకును వృత్తిపాణులకును, స్వల్పలాభపాటి వ్యాపారమునకును సరఫరా జేయుచున్నవి. సెంట్రలు బ్యాంకులు స్వయముగ ధనము సంపాదించలేని సంఘములకు మధ్యవర్తిగనుండి ధనము సేకరించి వివిధసంఘములకు వృద్ధమైన ఆధికానబంధము కల్పించుచున్నవి. యూనియన్ల సంఘకార్య నిర్వహణమునందు, పరిపాలనా సౌవమము నందును తోడ్పడుచు సెంట్రలు బ్యాంకుల ద్రవ్యమునకు ఆపాటుము లేకుండా సెంట్రలు బ్యాంకులను, సంఘములకును మధ్య ధనసంరక్షణకు రక్షకభటులవలె యుపచరించుచున్నవి. సహకార విజ్ఞానవ్యాప్తికి, సహకారఉన్నతాదర్శ ప్రభోధమునకు, ఉద్యమమునందు విశిష్టత్య మేర్పరచి సామన్యభావము పెంపొందింపఁగలకు ఫెడరేషన్లు కృషి సల్పుచున్నవి. పరపతి సహకారోద్యమక్రమభివృద్ధియందు ఈవివిధసహకారసంస్థల జర్మనీదేశముల సంపూర్ణ పరిణామమునంది ఉద్యమ ప్రా

బల్యమునకు తోడ్పడినవి. ఏబాతీయ నిర్మాణమునగాని ఈనాటగు సంస్థలు నావశ్యకములై యున్నవి. ఇందేదికొరవడినను నిర్మాణసాధ్యము చేడను.

రాజ్య నిర్వహణమునందు తమపలుకుబడిని పెంపొందించుటకు ప్రభుత్వములు, ఎన్నికొట్ట ధనము వెచ్చించి ప్రచారముల మూలము నను ప్రతికల మూలము నను, ప్రచారమును సాగించుచున్నారో పరిశీలింపుడు. తుదకు మండలమునుకొను కంపెనీలకూడ ప్రకటనకై వినియోగించు ధనము మండలవిలువలలో సగముండును. కాన సహకారోద్యమాతీయ ప్రకటనకును ప్రచారమునకును నిర్మింపబడిన ఫెడరేషన్లకు ధనము వ్యయపరచుట నివృత్తియోజనమనియు, అనవసరమనియు సహకారులు ప్రకటించుట అన్యాయము. రాజ్యాంగములో మిమనరీల బడ్జెటులనే సహకారవ్యయము కూడ నావశ్యకము. రాజ్యసంరక్షణకు సుశిక్షణనొందిన రక్షకభటుపోషణ మెట్లునివారగమో సహకారోద్యమమున సహకారము నొనర్చుట మూలము కూడ నట్లే యావశ్యకము. రాజ్యాంగవిధాన నిర్వహణమునకు ముఖ్యాధికారులు కోశాధికారులు, కోశాధికారులు తగిన కట్టుదిట్టము లేనివో రాజ్యాంగమునాగుదు. సహకారోద్యమమున సెంట్రలు బ్యాంకులు, సీధర్మమునే నిర్వహించును. ఈ ప్రచారములకు రక్షకభటుల కోశాధికారమును ప్రజల పురోభివృద్ధికిని, శాంతిసఖముల నెలకొల్పుటకును, సమయోగపడుచున్నవి. అటులే సహకారోద్యమమున ఫెడరేషన్లును యూనియన్లును సెంట్రలు బ్యాంకులను సంఘముల సక్రమనిర్వహణమునకును, సభ్యుల ఆర్థిక నైతిక రాజకీయపురోభివృద్ధులకును తోడ్పడి జాతీయసౌమ్యమునకు కుపరింపవలెను. అదేమో ప్రారబమో గాని దేశమున మనచాతుర్యవ్యయములనే పరస్పర వైరుధ్యములకును సంఘర్షణలకును లోనై ఉద్యమవివాదములకు దారి చూపుచున్నవి; విన నేటి సహకారసంస్థల దుస్థితికి నిరాశజేంద నవసరములేదు. క్రమముగతమన జర్మనీదేశమున బలపడిన నీయుద్యమము మనదేశమున కూడ కాలక్రమమున సుస్థిర నొందగలదు. కాని, ఏదేశమునందుగాని, ఏయుద్యమముగాని ప్రారంభముననే గమ్యస్థానము చేరలేదు. గమ్యస్థానము లక్ష్యమునంగుంచుకొని కృషి సల్పిన, నిరంతర నేపాతత్పరతమాలమున ఆదర్శమును పొందగలము.

శరీరములోని వివిధజీవాణువులు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము కలిగియున్నను వాటి సంప్రటికరణము మూలమున మానవశరీరమునం దేకత్వమునంది నూతనచైతన్యము నెట్లుదయింపజేయుచున్నవో అరీతిగనే వివిధసంఘములు పరస్పరానుబంధమున నొక మహాత్ముని చూపగలవు. వివిధదేశములోని సహకారోద్యమ పరిణామమును పరిశీలించిన నీయుద్యమమునందిట్టి మహాత్ముని దోర్భోతకమనుచున్నది.

ఈమహాత్ముని సహకారతత్వమును, భారతదేశము ప్రాచీన కాలమునకే సాంఘికనిర్వయములు, కట్టుబాట్లు మూలమునను, జాతీయకౌప్రదర్శనములవలనను, విశ్వమునకు చూపెను. భారతజాతీయ మహాసాధము సుస్థిర సహకారపునాదులపై నిర్మింపబడియుండెనని చెప్పుట కెట్టిసందియములేదు. గ్రామ సంస్థలు మొదలు సంపూర్ణ రాజ్యాంగవిధానమువరకు నంతయు ఎట్టి సహకారభావమును వెల్లడిచేయుచున్నదో, ప్రాచీన గ్రామపద్ధతులను నియమములను కొంతపరిశీలించిన నువ్వత్తము కాగలదు. భారతదేశమునకు సహకారోద్యమము నూతనముకాదు. భారతీయలవర్గనియమములు, కట్టుబాట్లు, వారి కళలు, స్మృతులు, వారి సాంప్రదాయములు నాచారములును సహకారభావప్రేరితములు. ఎర్ధవిభజనవలన వైరుధ్యభావము లేక పరస్పర సహాయముకొరకు స్మృతులు సంరక్షింపబడియోండలేదా? గ్రామ నిధుల కాపాడి, గ్రామసంరక్షణవిషయమై ప్రాచీనగ్రామపంచాయితీ తెల్లు తోడ్పడినవో దత్తగారి ప్రాచీన హిందూదేశ చరిత్రమున విశేషకరించియున్నాడు. అనాటి ప్రజలు దస్తావేజు లెరుగరు. నోట్లు లేవు మాటయే ఖరారు. గ్రామపెద్దల తీర్పు శిలాశాసనము, గ్రామస్థల పరపతి యిది. పరపతి చెడగొట్టి కొనినవానికి గ్రామమున నిల్చును, నీరును దొరకవు. ఇక గ్రామములో పరస్పరసహాయము చూడవలె నన్న ఉత్సవములు, ఊరేగింపులు, తీర్థయాత్రలు, శుభాశుభకార్యములు, సంతర్పణలు సందర్శింపవలెను. తుదకు గ్రామముడు తనయింట్ల పండిన పండ్లనుగాని, రుచికరముగ తయారుచేసికొనిన పధార్థముగాని యిరుగుపొరుగున పంచిపెట్టుకుండ తాను తినడు. పరస్పర సహాయము, సానుభూతి ప్రాచీన హైందవ కుటుంబములకు సాంప్రదాయకము. అతిథి ఆభ్యాగతపూజలు, దేశములు, ఆశ్రమములు ప్రాచీన హైందవ సహకారనిర్మాణములు. కాని వాటికి నేడు పూర్వపున్నత్యము లేక నామమాత్రావశిష్టములైయున్నను పూర్తిగ నశింపలేదు. మహాసామ్రాజ్యములు ధ్వంసమై నవి. ఎన్నియో జాతులు నశించినవి, కళలు, విద్యలు గూఢమౌసినవి. కాని నేటికిని హైందవజాతి నశింపక తిరిగి ప్రపంచమునకు నూతనసందేశము నొసగుచున్నది. ఇందుకు ప్రబలహేతువు అనాదినుండియు భారతీయులు సహకారభావముతో వివిధసంస్థలను పెంపొందించి జాతీయవివాదము కాకుం

డ గాపాడుకొనుటయే. శతశతాబ్దములనుండి రూపుమాని యీ ప్రాచీనసహకారభావము మోదవరక్తవాళుల నింకను ప్రవహించుచునే యున్నది. ప్రాచీన మోదవ రాజ్యాంగ మహాసాధనము గ్రామమే వునది.

గ్రామస్వత్వము, పరిశ్రమలు, పరాధీనత లేకడే గ్రామజీవితమును సుఖముగను సౌఖ్యదాయకముగను జేయుచుండెను. మత్తపై పచ్చయిలులు, కులస్వర్ణములు, జాతిభేదములు, గ్రామజీవితమును నాడు విమృశించుచుండెను. గ్రామ మొక సమష్టికుటుంబముగనే యుండెను. వ్యక్తుల శక్తి సామర్థ్యములను బట్టి గ్రామజీవితమునకు వలయు ద్రవ్యోత్పత్తి కలుగుచుండెను. కాని పాశ్చాత్యవాగ్ధికత సంస్కరణలను నుతరాజ్యాంగ విధానములను, ఆధునికవాగ్ధికత పద్ధతుల మూలమునను నేటి గ్రామములు నిర్జీవములై, నిస్తేజములై అజ్ఞానదారిద్ర్యపాతముల కాలపక్షులై విరాజిల్లుచున్నవి. కులవ్యత్తులు నశించినవి.

ప్రజల ఆర్జనశక్తియు, ద్రవ్యోత్పత్తి శక్తియు తగ్గిపోయినవి. గ్రామజీవితము పరాధీనపు బ్రతుకై నది. స్త్రీ పోషణకు ఆశ్రయము లేదు. ఏవృత్తికిని పెట్టుబడికి ధనము లేదు. విచ్చిన్నములైన భారతదేశ గ్రామముల పునరుద్ధరించుటకు, ప్రజల యాధికపరిశ్రమలను పెంపొందినగాని సాధ్యము కాదు. ప్రజలయొద్ద నున్న పొందగలదు. గ్రామములనుండి తరలిపోయిన విద్యార్థులు గ్రామజీవితమును కాపాడెను. ఉద్యమనాయకు లిందుకు మార్గాన్ని చూచుచుండెను.

సహకారసంఘములు అప్పులిచ్చి విమూలచేసినంతమాత్రమున ప్రయోజనకారి కావాలను. అంతరపులపై నంతరపుల కట్టి అధికారవర్గ సిబ్బందిలను యెంత హెచ్చించినను గ్రామవాసి ఆర్జనశక్తి పెంపొందించిన దే యిటువంటియు కార్యకారి కావాలను. బకాయాల బాధితులు పెరుగుచునేయుండును. సహకారసంఘము లభివృద్ధి గాంచుచుండుటకు ముఖ్యహేతువు సహకారోద్యమ ప్రముఖులు గ్రామజీవితముతో సంబంధమును కల్పించుటకే వైయంతరపులనుండి చూచుచుండుట మూలమున వు నాడులు శిశుభీభూతములగుచున్నవి. ఉద్యమములు గ్రామజీవితమునకు దెక్కుడు సంబంధమేర్పరచుకొని, సభ్యుల యాజ్ఞాశక్తిని పెంపొందించుటకు తగు సాధనసంపత్తి సమకూర్చినపుడే గ్రామవాసి బుణ్ణువును దుకాణము గాని గుడిబండవలె మరి కొంత బుణ్ణు మాతని పెండ్లకుగట్టి వదలిన యది యాతని దిగవారదీయునేగాని దుస్థితినుండి లేవనెత్తవాలను. రయితును బుణ్ణువును జేసినగాని సహకారసంఘ ప్రయోజనము కావరాదు. సామాజ్యకాసనసభలో 1904 సంవత్సరమున యాసహకారకాసనమును ప్రవేశపెట్టినపుడు గోక్షేమహోదయ డిభావమునే వ్యక్తపరచెను.

"It is true that the Bill aims merely at organising on a co-operative basis, the credit of agricultural classes. But such organisation, if it is to benefit any considerable portion of the agriculturists must be preceded by liquidation of the existing usurious debts." Gokhale.

ఈ కాసనము రయితుల పరపతివ్యాపారమును సహకారపద్ధతులపై నిర్మించుటకు తోడ్పడుచున్నదనుట వాస్తవము. కాని అధికసంఖ్యకులగు రైతుల కీసంధ యుపయోగింపవలెనన్న ముందుగా ప్రస్తుతము హెచ్చుపడ్డరేట్లపై నన్నవారి బుణ్ణును రైతివేయబడెను."

ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్న సహకారసంఘములద్వారా రయితు బుణ్ణువును దుకాణము, దీర్ఘ వాయిదాబుణ్ణులు సల్పుపడ్డరేట్లపై భూమితనభావ్యాంకులు బాగుగ పనిచేసినపుడే రయితు పాతబుణ్ణులనుండి విముక్తుడై సహకారసంఘ పరపతితో ఆదాయము కూడబెట్టుకొను వృత్తి పోషించేసికొని ఆర్థికదాస్యమునుండి విముక్తుడౌకగలడు. అప్పుడే వాయిదామీరిన బకాయాల తగ్గును. సభ్యులనుండి ధనము సంఘమునకు డి పోజిట్టుమాలకముగ ప్రవహించుచున్నది. ఆర్థికదాస్యమునుండి విడుదలైన రయితు సాంఘిక, వైతిక, విద్యారాజకీయసభ్యుల పాల్గొననర్హుడై యుద్యమమునకు బలముచేకూర్చగలడు. మోదవ రాజకీయ సాంఘికసమస్యకు ముఖ్యహేతువు రైతు నాధికారులవర్గము. గ్రామరయితు బుణ్ణులు యావత్సారదేశములోను నేడు అధమును 80 కోట్లకు తగ్గునవుండుదని పురుషోత్తమదాసురామరామదాసుగారు పైసానుకూలము రిపోర్టునందు వ్యక్తపరచిరి. రయితును దారిద్ర్యాంబుధినుండి తరింపజేయుటకు యాయుభ్యసహకారసంఘ యాధారముతప్ప వేరొండుమార్గము కనుపించదు. దేశములో ధనవంతులకును దరిద్రులకును మధ్య నొక గొప్పయగార్ధ మేర్పడినది. పాశ్చాత్య వ్యాపారపద్ధతిమూలమున ధన వంతులగుచున్నారు. దరిద్రు లింకను దరిద్రులగుచున్నారు. ఇది పాశ్చాత్యవ్యాపారవిధాన ప్రతిఫలమే. దరిద్రులకు ధనవంతులకు మధ్యనున్న యాయగార్ధము పరిశీలించజేయుటయే సహకారోద్యమదర్శనము. సర్వ దేశీయత హేతువులుగా రిభావమునే యాక్రందిరించి వ్యక్తపరచిరి.

Excepting the small co-operative plank which now bridges the gulf between the glut of money and the glut of debt, there is no crossing between the plenty on the one side and poverty on the other.

సహకారసంఘములు అయిరాండుదేశరయితుల దారిద్ర్యవిచ్చిన్నమునకు తోడ్పడుటయేగాక, వారు సాంఘిక ప్రాబల్యమును వడయుటకును గ్రామోద్ధరణకు నెట్లు తోడ్పడినదియు "జాన్ రస్సెలు" గా రీకొందవిధమున వ్యక్తపరచిరి.

More changes often take place within a dozen years after a co-operative society is started than have taken place for a century previous. I am familiar with a district in the North West of Ireland. It was a most wretchedly poor district. The farmers were at the mercy of the Gombean Traders, and the agricultural middle men. Then a dozen years ago, a co-operative society was formed. I am sure that the oldest inhabitant would agree with me that more changes for the better for the farmers have taken place since the co-operative society was started than he could remember in all his previous life. The reign of the Gombean man is over, the farmers control their own buying and selling, their organisation markets for them their eggs and poultry; it procures seeds, fertilisers and domestic requirements. They have a village hall and a women's organisation. They sell the products of the women's industry. They have a co-operative band, social gatherings and concerts. They have spread out half a dozen parishes going southward and westward with their propaganda, and in half a dozen years in all the district previously without organisation, there will be well organised farmers guilds concentrating in themselves the trade of the district, having meeting places where the opinion of the members may be taken, having a machinery, committees and Executive Officers to carry out whatever may be decided on and having funds or profits, the joint property of the community which can be drawn upon to finance their undertakings..... I assert that there never can be any progress in rural districts or any real prosperity without any such farmers' organisation or guilds. Whatever rural prosperity is reported of any country enquire into it, and it will be found that it depends on rural organisation. Wherever there is rural decay if it is enquired into, it will be found that there was a rural population but no rural community, no organisations, no guild to promote common interest and unite the country men in defence of them." A. E.

మనదేశమునూడ సహకారోద్యమము బాగుగ విజృంభించిన ప్రదేశములలో యిట్టి యార్థిక, వైతికపరివర్తనము లచ్చుటకు పాడమాపుచున్నది. కాని యొక్కసారి పరివర్తనము గలుగుట దుర్లభము. మనదేశమున త్వరితగతి నుద్యమము వ్యాప్తి నొంది సత్వరఫలితములు జూపకుండుటకు ముఖ్యహేతువు ప్రజల యజ్ఞానమే. నూటికి 93 రు నిరక్షరాస్యులన్న నీ దేశమున ఉద్యమప్రభోధము సత్వరముగ వ్యాప్తియగునెట్లు?

If the mass of your members are not sufficiently instructed in economic science, in the facts of commerce, in the state of this and other countries, in the history of trade, in general knowledge, and in particular knowledge of what you aim at and how you seek it—I say, if the mass of your members are not sufficiently instructed in these things, there arises a real danger to the co-operative movement; your numbers become a hindrance, and your possession become a peril and your productive endeavours will continue to be the failure which they too often hitherto have been. Your movement is a democratic movement, if ever there was one. It, therefore, cannot repose on the good sense of a few, its success will depend on the good sense of the masses of your people.....First you must educate the members in your own principles, and in those of economic science, and in the history of endeavours like your own; and in the second place, you must educate them generally. Education is desirable for all mankind, it is the life's necessity for co-operators." Professor Stuart.

గ్రామసహకారసంఘములు సక్రమముగ పనిచేయుటకుటకు ప్రజలలో పరియగు విజ్ఞానవ్యాప్తి లేకపోవుటయే. రాయల అగ్రికల్చరల్ కమిషనువారి నివేదికలోను, హైస్ట్రెండుకమిటీ నివేదికయందును, ఈయనర్థము బాగుగ గుర్తించి సహకార

విజ్ఞానవ్యాప్తికి ప్రభుత్వమువారిదివరకు సంఘ తనిఖీకి ఖర్చు పెట్టెడి డబ్బుకంటే నదనముగ ఖర్చు పెట్టినగాని సంఘసర్వస్వ హక్కులలో సరియగు నుద్యమతత్వము నాటుకొని యుద్యమవాళి వృద్ధి కావాలని వ్యక్తపరచిరి. కాబట్టి సహకారనాయకుల దృక్పథ మికముందైనను కడుసమర్థులగు గ్రామసహకారుల తరి ఫీజు చేయుటయందు ప్రసరించిన నే గాని సంఘములు దృఢపడవాలవు.

పెనుదహరించిన రీతిని గ్రామములోని అప్పుడు, అజ్ఞానమును తొలగించనంతవరకు నుద్యమఫలితములు చేపూరుట దుర్లభము. కాన సహకారుల లక్ష్యమంతయు నీరండవరకుల తొలగించుటకు తీవ్రకృషి సలుపవలసియున్నది. గ్రామములో నాటి న సహకారవృత్తిమునకు వేరుపురుగులైన అప్పుడు, అజ్ఞానమును తొలగించి ఉత్తమ ధనవ్యాపారపద్ధతి, ఉద్యమోత్సాహ ర్థక విద్యాప్రచారమునను, దో పాదముల చే బలపరిచిన గాని యాయుహావృత్తిము కాఫోపకాళిలై చల్లని యాశ్రమమున నిచ్చి ఫలప్రదము కావాలను.

రైతును సంపూర్ణ బుణ్ణువునుగా జేయుటకు ప్రస్తుత గ్రామసహకార పరపతి సంఘములు తోడ్పడవాలవు. అందుల కవినమర్తములును కావు. మన రాజధానిలో రైతు బుణ్ణు ము అధమును 100 కోట్లకుండునని అంచనా వేయబడినది. రైతు బుణ్ణుము పరిశీలించుచున్న బ్యాంకింగు యెంత్వైకి కమిటీవా రీవిషయమున సరియగు లెక్క తేల్చుననియున్నది. 1927-28 సంవత్సరమున మనరాజధానిలో రిజర్వరు అయిన తనఖాదస్తావేజుల యప్పుమొత్తము రు 24 కోట్లున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. మనరాజధానిలోని సహకార సంఘముల వ్యాపారధనమంతయు కలిపి గతసంవత్సరమున రు 6 కోట్లకు మించి లేదు. ప్రభుత్వమువారికి మనము కట్టుచున్న భూమి పన్నే రు 6 కోట్లున్నది. యావద్భారతదేశములోను గతసంవత్సరమున సహకార పరపతిసంఘవ్యాపారధనము రు 24 కోట్లున్నదని లీకాల్తో గో కమిటీవారు లెక్కజెప్పిరి. యావద్భారతదేశములోను రయితు ప్రభుత్వమునకు కట్టుచున్న భూమిపన్ను మొత్తమే రు 36 కోట్లున్నది. మనదేశమున 7 లక్షల గ్రామములలో దాదాపు ఒకలక్ష గ్రామములయందు మాత్రమే నామ మాత్రమునకే న సహకారసంఘము లున్నవి. జనాభాలో ఇంచుమించుగ నూటికి ఇద్దరుమాత్రమే సహకారసభ్యులు లేరిరి. 82 కోట్లమంది భారతీయులకు వృత్తి కల్పించి కూడును గడ్డను కలుగజేయుటకును, 600 కోట్ల రూపాయలు బుణ్ణుము తీర్చుటకును, సహకారులు ఎంత సాధనసంపత్తిని ఆరబుమును అంగబలమును చేకూర్చుకొనవలసియున్నదియు తెలుపుచు, ఇప్పుడు సహకారసంఘములు చేయు వ్యాపారము రయితు నన్నుకట్టుటకు చాలినంత ధనమైనను లేదు. సం॥ 25 లో 80 లక్షల సహకారులను, 24 కోట్ల రూపాయలను, ఈయంద్యమము చేకూర్చుకొని లక్ష గ్రామములయందు ఉద్యమసందేశము వెలిబుచ్చు గలిగినందులకు గర్వింపవలసినదే. కాని చేయవలసిన కృషి మూత్రముగ నున్నది. నిర్మాణసాక్షులము బలపరచుకొనవలసియున్నది. రయితు బుణ్ణువును వృద్ధిచేయుటకు బలవత్తరమైన యార్థికసంస్థల నిర్మింపవలసియున్నది.

రయితు బుణ్ణువును క్రికి పాశ్చాత్యవాగ్ధికదేశములలో స్వల్పపడ్డీకి దీర్ఘ వాయిదా అప్పులిచ్చు భూమితనభావ్యాంకులు కృషిసల్పుచున్నవి. వివిధదేశములలో సం॥ 20 లు మొదలు సం॥ 75 ల వరకును వాయిదాల నిప్పునేర్పట్లు గలవు. అసలొ ఖాయిదాలు మొత్తముచేసి దామాషాయిని వాయిదాలపై నప్పు తీర్చుట పద్ధతు లిం దవలంబింపబడుచున్నది. హెచ్చుపడ్డీరేటు మీద ఎన్ని వాయిదాలిచ్చినను ప్రయోజనముండదు. నూటికి రు 9 ల పడ్డీమీద భూమితనభావ్యాంకులు వెలకొల్పబడిన, రయితున కెంతమాత్రము నివి యుపయోగింపవు. సంవత్సర తాత్కాలిక అప్పులకు రు 9 ల పడ్డీరేటున్నను, దీర్ఘ వాయిదాలిచ్చు భూమితనభావ్యాంకులలోమాత్రము రు 6 లకు మించిన పడ్డీరేటు నిర్ణయించిన, సక్రమముగ వాయిదాలు చెల్లించుటకు రయితునకు సమర్థతయుండదు. దేశపరిశితులబట్టి ఇంత తక్కువ పడ్డీకి ధనములిభించుట నేడు దుర్లభముగ దొచినను సక్రమముగ పడ్డీ తగ్గించుట కవకాశములేకపోలేదు. ఈ కృషి సల్పిన ద్రవ్యము లభించుటకు సందియములేదు. (సశేషము)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

ఈశోజువరకు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో యాక్రింద నుదహరించిన ప్రకారం సభ్యులలిఖిత మార్గసాసనముననుఅందినది.	
కొత్తూరుతాలూకా కొత్తూరు	25 కాంగ్రెసుసభ్యులు
తాడేపల్లిగూడెం తాడేపల్లిగూడెం	1
యోలూరుతాలూకా యోలూరుపట్టణం	148
భీమవరంతాలూకా కొణిజినాడ	50
చింతలపూడితాలూకా పెగడవరం	24